

Instebø, Daniel; Bratholmen, Nadine Viktoria Lunde; Keute, Anna Lena

Book

Utdanningsløpet til unge innvandrere : personer som innvandret før fylte 17 år, født fra 1980 til 1990, i utdanning og arbeid

Provided in Cooperation with:

Statistics Norway, Oslo

Reference: Instebø, Daniel/Bratholmen, Nadine Viktoria Lunde et. al. (2021). Utdanningsløpet til unge innvandrere : personer som innvandret før fylte 17 år, født fra 1980 til 1990, i utdanning og arbeid. Oslo-Kongsvinger : Statistisk sentralbyrå.
https://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/_attachment/443861?_ts=17724a96810.

This Version is available at:

<http://hdl.handle.net/11159/5200>

Kontakt/Contact

ZBW – Leibniz-Informationszentrum Wirtschaft/Leibniz Information Centre for Economics
Düsternbrooker Weg 120
24105 Kiel (Germany)
E-Mail: [rights\[at\]zbw.eu](mailto:rights[at]zbw.eu)
<https://www.zbw.eu/>

Standard-Nutzungsbedingungen:

Dieses Dokument darf zu eigenen wissenschaftlichen Zwecken und zum Privatgebrauch gespeichert und kopiert werden. Sie dürfen dieses Dokument nicht für öffentliche oder kommerzielle Zwecke vervielfältigen, öffentlich ausstellen, aufführen, vertreiben oder anderweitig nutzen. Sofern für das Dokument eine Open-Content-Lizenz verwendet wurde, so gelten abweichend von diesen Nutzungsbedingungen die in der Lizenz gewährten Nutzungsrechte. Alle auf diesem Vorblatt angegebenen Informationen einschließlich der Rechteinformationen (z.B. Nennung einer Creative Commons Lizenz) wurden automatisch generiert und müssen durch Nutzer:innen vor einer Nachnutzung sorgfältig überprüft werden. Die Lizenzangaben stammen aus Publikationsmetadaten und können Fehler oder Ungenauigkeiten enthalten.

<https://savearchive.zbw.eu/termsfuse>

Terms of use:

This document may be saved and copied for your personal and scholarly purposes. You are not to copy it for public or commercial purposes, to exhibit the document in public, to perform, distribute or otherwise use the document in public. If the document is made available under a Creative Commons Licence you may exercise further usage rights as specified in the licence. All information provided on this publication cover sheet, including copyright details (e.g. indication of a Creative Commons license), was automatically generated and must be carefully reviewed by users prior to reuse. The license information is derived from publication metadata and may contain errors or inaccuracies.

Utdanningsløpet til unge innvandrere

Personer som innvandret før fylte 17 år, født fra 1980 til 1990, i utdanning og arbeid

TALL

SOM FORTELLER

RAPPORTER / REPORTS

2021 / 3

Daniel Ingebø, Nadine Viktoria Lunde Bratholmen og
Anna Lena Keute

*Daniel Instebø, Nadine Viktoria Lunde Bratholmen
og Anna Lena Keute*

Utdanningsløpet til unge innvandrere

Personer som innvandret før fylte 17 år, født fra
1980 til 1990, i utdanning og arbeid

I serien Rapporter publiseres analyser og kommenterte statistiske resultater fra ulike undersøkelser. Undersøkelser inkluderer både utvalgsundersøkelser, tellinger og registerbaserte undersøkelser.

© Statistisk sentralbyrå
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen
skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.

Publisert 25. januar 2021

ISBN 978-82-587-1264-7 (trykt)
ISBN 978-82-587-1265-4 (elektronisk)
ISSN 0806-2056

Standardtegn i tabeller	Symbol
Ikke mulig å oppgi tall Tall finnes ikke på dette tidspunktet fordi kategorien ikke var i bruk da tallene ble samlet inn.	.
Tallgrunnlag mangler Tall er for usikre til å publiseres eller mangler i våre databaser.	..
Vises ikke av konfidensialitetshensyn Tall publiseres ikke for å unngå å identifisere personer eller virksomheter.	:
Desimaltegn	,

Forord

Innvandring til Norge har økt kraftig de siste femti årene. Innvandrere utgjør en økende andel av befolkningen, og denne gruppen varierer med hensyn til opprinnelsesland, alder ved innvandring, innvandringsgrunn og personlige forutsetninger.

Hensikten med denne rapporten er å få et bedre innblikk i utdanningsløpet til personer som vandrer inn i ung alder, og å følge dem gjennom utdanning og over i arbeidslivet. Avgrensningen i denne rapporten er å se innvandrere som kom til Norge i perioden 1980 til 1990, og som var under 17 år ved innvandring.

Rapporten er utarbeidet av Daniel Gaassand Instebø, Nadine Viktoria Lunde Bratholmen og Anna Lena Keute.

Statistisk sentralbyrå, 14.01.2021

Ann-Kristin Brændvang

Sammendrag

Siden starten på 1970-tallet og frem til i dag har befolkningssammensetningen i Norge endret seg gradvis. Landet har blitt mer flerkulturelt, innvandringen har økt og landbakgrunnen til innvandrerne spenner verden over. Flere og flere innvandrere til Norge i ung alder, og som følge av dette tar hele eller deler av utdanningen sin i Norge på lik linje med den øvrige befolkningen. Formålet med denne rapporten er å se nærmere på utdanningsløpet, overgangen til arbeidsmarkedet og inntektssituasjonen til personer som er født i 1980-1990 og har innvandret til Norge før fylte 17 år.

De aller fleste starter på videregående opplæring etter avsluttet grunnskole. Andelen som starter på videregående opplæring like etter avsluttet grunnskole, er noe høyere for de som vandret inn tidlig i barndommen, sammenliknet med de som innvandret mellom 11-16 års alder.

Innvandrere velger i noe større grad allmennfaglig/studieforberedende utdanningsprogram sammenliknet med den øvrige befolkningen. Innenfor yrkesfaglige utdanningsprogrammer er innvandrere overrepresentert på helse- og sosialfag (Reform 94) sammenliknet med kvinner i den øvrige befolkning. Blant de som innvandret sent i barndommen, er det en høyere andel som mangler oppnådd sluttkompetanse i videregående opplæring, sammenliknet med de som innvandret tidlig i barndommen.

Innvandrere er samlet sett underrepresentert i høyere utdanning sammenliknet med den øvrige befolkning. Dette er primært knyttet til at færre innvandrere oppnår generell studiekompetanse, og ikke selve overgangen mellom videregående og høyere utdanning. Dersom vi kun tar utgangspunkt i personer med oppnådd studiekompetanse fra videregående opplæring, er det omtrent like stor andel som har vært registrert i høyere utdanning uavhengig av innvandringsbakgrunn. Av de registrerte studentene i høyere utdanning har imidlertid en lavere andel innvandrere fullført en grad sammenliknet med den øvrige befolkningen.

Ser vi på overgangen til arbeidsmarkedet, har innvandrere lavere sysselsettingsandel sammenliknet med den øvrige befolkningen. Dette gjelder både sysselsatte uansett avtalt arbeidstid og heltidssysselsatte, og forskjellene vedvarer med alder. Innvandrerkvinner har lavere sysselsettingsgrad enn innvandrer menn, og sysselsettingen er lavere for personer som var mellom 11 og 16 år ved innvandring til Norge sammenliknet med de som innvandret i yngre alder. Forskjeller etter alder ved innvandring jevner seg ut etter hvert som innvandrerne nærmer seg slutten av trettiårene.

Det er en større andel personer som er sysselsatt blant de som har fullført og bestått videregående opplæring sammenliknet med de som ikke har fullført, og tar vi hensyn til dette blir forskjellene i sysselsetting mellom innvandrere og den øvrige befolkning mindre markant. Dette kan tyde på at utdanning er av større betydning for forskjellene mellom gruppene enn innvandrerbakgrunn i seg selv.

Mønstre knyttet til utdanning, sysselsetting og heltidsarbeid er også viktige faktorer for å forstå inntektsforskjeller mellom den øvrige befolkningen og innvandrere. Innvandrere har både lavere median samlet inntekt og median yrkesinntekt enn den øvrige befolkningen. Blant innvandrere er median yrkesinntekt lavere blant innvandrere som var 11-16 år ved innvandring til Norge sammenliknet med de som innvandret på et tidligere tidspunkt. Innvandrerkvinner har lavere median yrkesinntekt sammenliknet med innvandrer menn, og innvandrere med landbakgrunn fra Afrika har lavere median yrkesinntekt enn andre landgrupper.

Abstract

Since the beginning of the 1970s and until today, the composition of the Norwegian population has changed gradually. The country has become more multicultural and more diverse, immigration has increased, and the country background of immigrants spans worldwide. This report looks at those born 1980-1990 who immigrated at a young age (below 17 years of age) and their progression through the education system, transition to employment and their income situation.

The vast majority start upper secondary education after completing primary school. The proportion who start upper secondary education immediately after completing primary school is higher for those who immigrated early in childhood, compared with those who immigrated after the age of 11.

Immigrants to a somewhat greater extent choose a general education program over vocational education program, compared with the rest of the population. Within vocational education programs, female immigrants are overrepresented in Helse og sosialfag (Reform 94) compared with women in the rest of the population.

Among those who immigrated late in childhood, there is a higher proportion who have not achieved a certificate in upper secondary education, compared with those who immigrated in early childhood.

Immigrants are overall underrepresented in higher education compared to the rest of the population. But if we exclude those who have not acquired a certificate from a general program in upper secondary school, there is approximately equal participation in higher education regardless of immigration background. Fewer immigrants complete higher education compared to the rest of the population.

Immigrants have a lower employment rate compared with the rest of the population. This is regardless if you look at agreed working hours or full-time employees, and the differences persist with age. Immigrant women have a lower employment rate than immigrant men, and employment is lowest for immigrants aged 11-16 when immigrating, compared with those who immigrated at a younger age.

There is a larger proportion of people who are employed among those who have completed and passed upper secondary education compared with those who have not completed. That is, it is education that creates the biggest differences between the groups, not the immigrant background itself.

We find that immigrants have a lower median income compared with the rest of the population, and immigrants aged 11-16 when immigrating have the lowest occupational income.

Immigrant women have a median occupational income compared to immigrant men. Immigrants with a country background from Africa have the lowest median occupational income. As with employment, education makes a bigger difference than the immigration category when it comes to the median occupational income.

Innhold

Forord.....	3
Sammendrag.....	4
Abstract.....	5
1. Innledning.....	8
1.1. Datagrunnlag.....	9
1.2. Definisjoner	10
1.3. Populasjon	13
1.4. Rapportens oppbygning	15
2. Overgang fra grunnskole til videregående opplæring	16
2.1. Lavere overgang til videregående opplæring blant innvandrere som ankommer Norge sent i barndommen	16
2.2. Store variasjoner i overgang etter landbakgrunn.....	17
2.3. Foreldres utdanningsnivå har noe betydning for overgang til videregående opplæring blant innvandrere	17
2.4. Oppsummering.....	18
3. Utdanningsvalg og fullføring i videregående opplæring	19
3.1. Valg av utdanningsprogram i Reform 94 og Kunnskapsløftet	19
3.2. Halvparten av mannlige innvandrere mangler sluttkompetanse innen fylte 25 år	22
3.3. Oppsummering.....	24
4. Fagskoler.....	26
4.1. Flere innvandrerkvinner tar kort fagskoleutdanning	26
4.2. Lengre fagskoleutdanninger er mannsdominert	27
4.3. Alder ved påbegynt fagskoleutdanning	28
4.4. Oppsummering.....	29
5. Deltagelse i høyere utdanning.....	30
5.1. Innvandrere er i mindre grad registrert i høyere utdanning sammenliknet med den øvrige befolkningen	30
5.2. Omtrent lik deltagelse i høyere utdanning blant personer med studiekompetanse ...	31
5.3. Desto tidligere i barndommen man innvandrer, desto tidligere starter man høyere utdanning.....	31
5.4. Foreldres utdanningsnivå og deltagelsen i høyere utdanning	33
5.5. Høyest deltagelse i høyere utdanning blant personer med bakgrunn fra EU/EØS....	34
5.6. Oppsummering.....	34
6. Studievalg og fullføring i høyere utdanning.....	35
6.1. Større fullføringsgrad blant kvinnelige innvandrere	35
6.2. Utdanning på lavere nivå: Innvandrere underrepresentert innenfor lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk.....	36
6.3. Utdanning på høyere nivå: Innvandrere overrepresentert innen helse- sosial og idrettsfag.....	38
6.4. Oppsummering.....	39
7. Overgang til arbeidsmarkedet	40
7.1. Innvandrere har lavere sysselsettingsandel sammenliknet med den øvrige befolkningen	40
7.2. Færre i heltidsjobb blant innvandrere.....	41
7.3. Færre innvandrerkvinner er heltidssysselsatt.....	42
7.4. Større andel heltidssysselsatte dersom man har fullført og bestått videregående opplæring.....	43
7.5. Større andel heltidssysselsatte blant den øvrige befolkningen, til tross for foreldrenes utdanningsnivå.....	43
7.6. Innvandrere med landbakgrunn fra Afrika har lavest andel i heltid	44
7.7. Oppsummering.....	45
8. Inntektssituasjon	46
8.1. Innvandrere mottar overføringer i større grad enn den øvrige befolkningen	46
8.2. Færre innvandrere har en yrkesinntekt på 500 000 kroner eller mer	48
8.3. Innvandrere har lavere median yrkesinntekt enn den øvrige befolkningen	49
8.4. Utdanning påvirker median yrkesinntekt	51
8.5. Oppsummering.....	53
Referanser.....	54
Vedlegg A: Overgangen fra grunnskole til videregående opplæring.....	56
Vedlegg B: Utdanningsvalg og fullføring i videregående opplæring	57
Vedlegg C: Fagskoler	59

Vedlegg D:	Deltagelse i høyere utdanning	61
Vedlegg E:	Studievalg og fullføring i høyere utdanning	62
Vedlegg F:	Overgang til arbeidsmarkedet.....	64
Vedlegg G:	Inntektssituasjon.....	67
Figurregister		72
Tabellregister.....		73

1. Innledning

Siden starten på 1970-tallet og frem til i dag har befolkningssammensetningen i Norge endret seg gradvis. Landet har blitt mer flerkulturelt, i den forstand at flere personer har innvandret til landet og i form av at landopprinnelsen til innvandrerne spenner verden over. Mange innvandrere har etablert seg, stiftet familie og fått norskfødte barn. Kunnskapen om levekårene til innvandrerne er økende, men det er fortsatt et stort behov for å lære og forstå mer om denne gruppen.

Formålet med denne rapporten er å se nærmere på utdanningsløpet til personer som har innvandret til Norge i ung alder, og se nærmere på deres overgang til arbeidsmarkedet og inntektssituasjon etter endt utdanningsløp. Hvilke studievalg tar personer som har innvandret til Norge i ung alder? Kan vi observere forskjeller i utdanningsvalg basert på alder ved innvandring og kjønn? Er det forskjeller i utdanningsvalg etter foreldrenes utdanningsnivå? Og hvordan går det egentlig med innvandrerne når de er ferdig med utdanningen sin?

Rapporten skal kaste lys over disse problemstillingene ved å følge unge innvandrere gjennom deres utdanningsløp og sammenlikne dem med den øvrige befolkningen, og skal spesifikt ta for seg følgende aspekter:

- Deltakelse i videregående opplæring
 - Overgangen fra grunnskole til videregående opplæring
 - Valg av studieretninger og utdanningsprogram
 - Gjennomføring av videregående opplæring
- Utdanning tatt etter fullført videregående opplæring
 - Overgang til fagskoleutdanning
 - Overgang til universitets- og høyskoleutdanning
 - Studievalg i universitets- og høyskoleutdanning
 - Gjennomføring i universitets- og høyskoleutdanning
- Hvordan går det etter endt/avbrutt utdanning for ulike grupper?
 - Overgang til arbeidsmarkedet
 - Inntektssituasjon

Populasjonen i rapporten er personer som kom til Norge før fylte 17 år, og som er født mellom 1980 og 1990. Personer født i denne perioden er mellom 30 og 40 år gamle når denne rapporten skrives. Dette gjør det mulig å undersøke utdanningsløpet og overgangen fra endt utdanning til arbeidslivet både for ufaglærte, personer med fag- og yrkesopplæring, men også for de som har brukt lenger tid på sin skolegang og fullført høyere utdanning.

Personene i utvalget har i all hovedsak tatt sin utdanning gjennom to reformer; *Reform 94* og *Kunnskapsløftet*. Reform 94 bestemte at alle ungdommer som hadde fullført grunnskole fra 1994 hadde rett til videregående opplæring i tre år, og bestemte strukturen i videregående skole fram til den ble avløst av Kunnskapsløftet i 2006. Kunnskapsløftet er den reformen som gjelder for dagens videregående skoler¹. Reformen hadde som formål å hindre frafall i videregående opplæring og styrke den grunnleggende kompetansen. Rent konkret så man en reduksjon i antall utdanningsprogram og en endring i læreplan, hvor det lokalt ble gitt større fleksibilitet for lokal og individuell tilpasning (Frøseth et al., 2008, Keute, Perlic og Holgersen, 2019). Om lag 90 prosent av populasjonen i denne rapporten tok videregående opplæring under Reform 94.

¹ Fra høsten 2020 er læreplaner for fag i grunnskolen og videregående opplæring fornyet gjennom fagfornyelsen av Kunnskapsløftet.

Å analysere innvandreres utdanningsløp er utfordrende av flere grunner; Først og fremst har det norske utdanningssystemet endret seg og vært gjennom flere reformer i løpet av de siste tiårene (se f.eks. omtale av reformer i Keute, Perlic & Holgersen, 2019). Når utdanningssystemet endrer seg, kan det være utfordrende å skape meningsfulle sammenlikninger over tid. Men det er også slik at «innvandrere» ikke er en ensartet og homogen gruppe. Innvandrere bosatt i Norge varierer ut fra hvor de kommer fra, og vi vet fra tidligere analyser at innvandreres tilknytning til utdanning og arbeidsmarkedet varierer mellom ulike landgrupper (Olsen, 2018). Vi vet også at personer som innvandrer til Norge før de begynner på skolen, gjør det bedre enn de som innvandrer når de er eldre enn 6 år (Steinkellner, 2013; Bjørkeng & Dzamarija, 2011), og at vi således må ta høyde for når personene vandret inn til landet.

1.1. Datagrunnlag

Nasjonal Utdanningsdatabase

Det primære datagrunnlaget for denne rapporten er Nasjonal utdanningsdatabase (NUDB). NUDB er en forløpsdatabase som samler all SSBs individbaserte utdanningsstatistikk, og databasen omfatter utdanningsstatistikk på individnivå tilbake til 1970. Personer registreres i kurstabellen i NUDB når de avslutter grunnskolen, og databasen inneholder blant annet informasjon om kurs tatt på videregående nivå, fagskole og universitets- og høyskoleutdanning. Videre inneholder databasen informasjon om nasjonale prøver samt demografiske bakgrunnsvariabler.

Syssetting

Data om syssetting er hentet fra den registerbaserte syssettingsstatistikken. Denne statistikken er basert på flere ulike registre. De viktigste er:

- NAVs Arbeidsgiver-/arbeidstakerregister (Aa-registeret)
- Lønns- og trekkoppgaveregisteret (LTO)
- Skattemeldingen administrert av Skattedirektoratet
- Registeret over vernepliktige og sivilarbeidere fra henholdsvis Vernepliktsverket og Siviltjenesteadministrasjonen
- Enhetsregisteret

Aa-registeret er hovedkilden til data om lønnstakere, mens lønns- og trekkoppgaveregisteret utgjør et viktig supplement ved at det fanger opp lønnstakerforhold som ikke er meldepliktige til Aa-registeret. Begge registre har arbeidsforhold (jobber) som enhet. Selvangivelsesregisteret er hovedkilden til opplysninger om selvstendig næringsdrivende. Enhetsregisteret og Virksomhets- og foretaksregisteret gir opplysninger om virksomhetene der de sysselsatte arbeider. I tillegg benyttes supplerende data fra en rekke andre kilder for å kvalitetssikre data: NAVs ARENA-register som gir data om arbeidsledige og personer på arbeidsmarkedstiltak, registre over ansatte i stat i kommune, lønnsstatistikk for ansatte i privat sektor, sykefraværsregisteret mv. Dette datagrunnlaget har blitt brukt i perioden 4. kvartal 2000 – 4. kvartal 2014.

I 2015 ble rapporteringen til NAV til dette registeret samordnet med rapportering av lønns- og personelldata til Skatteetaten og SSB. Det felles rapporteringssystemet kalles a-ordningen. A-ordningen gir generelt et bedre datagrunnlag ved at det er mer korrekt på individnivå samt at det dekker flere lønnstakerforhold enn Aa-registeret.

Ved overgangen til det nye datagrunnlaget fra 2014 til 2015 får vi mer presise tall for antall sysselsatte. Antall sysselsatte er noe lavere i det nye datagrunnlaget enn

ved det gamle opplegget, som tok utgangspunkt i landstallet for sysselsatte i Arbeidskraftundersøkelsene (AKU). I forhold til totalt antall sysselsatte er forskjellen beskjeden, men det gjør at registertall for antall sysselsatte i 4. kvartal 2014 sammenlignet med 4. kvartal 2015 ikke uttrykker en faktisk endring. Mer om endringen i tidsserien finnes [på SSBs nettsider](#).

1.2. Definisjoner

Inntekt

Inntektsopplysninger om yrkesinntekt er hentet fra skattemeldingsopplysninger, som inneholder informasjon om lønn og næringsinntekt.

Befolkning

De viktigste enkeltkildene for opplysninger knyttet til befolkningsstatistikk og innvandringsgrunn og befolkningsstatistikk er Det sentrale folkeregisteret (DSF) i Skattedirektoratet og Utlendingsdatabasen i (UDB) i Utlendingsdirektoratet (databasen ble tidligere kalt DUF).

Innvandrere

Innvandrere er personer som er født i utlandet av to utenlandsfødte foreldre og fire utenlandsfødte besteforeldre. Innvandrere har på et tidspunkt innvandret til Norge.

Øvrig befolkning

Den «øvrig befolkningen» er i denne rapporten alle som ikke er innvandrere. Norskfødte med innvandrerforeldre, utenlandsfødte med én norsk forelder og personer født i utlandet av to norskfødte foreldre inngår i den øvrige befolkningen.

Landbakgrunn

Landbakgrunn konstrueres med utgangspunkt i informasjon om fødeland i tre generasjoner – og viser til eget, eventuelt mors, eventuelt fars eller besteforeldrenes utenlandske fødeland. For personer født i utlandet er dette (med få unntak) eget fødeland. For personer født i Norge er det foreldrenes fødeland. I de tilfeller der foreldrene har ulikt fødeland er det morens fødeland som blir valgt.

Reform 94

Innebærer lovfestet rett til videregående opplæring for all ungdom mellom 16 og 19 år. Denne retten ble fra 2002 utvidet til å gjelde alle.

Kunnskapsløftet

Retten til videregående opplæring ble videreført i Kunnskapsløftet, som ble innført fra og med skoleåret 2006. Det ble innført ny terminologi som følge av den nye skolestrukturen. Blant annet skiftet studieretning navn til utdanningsprogram.

Studieretning/utdanningsprogram

Fellesbetegnelse for beslektede fag i videregående opplæring. Før og under Reform 94 ble begrepet studieretning brukt. En studieretning bestod av kurstrinnene grunnkurs (GK), videregående kurs I (VKI) og videregående kurs II (VKII). Etter innføringen av Kunnskapsløftet brukes begrepet utdanningsprogram, som består av kurstrinnene vg1, vg2 og vg3. I rapporten bruker vi hovedsakelig begrepet utdanningsprogram for alle årskullene.

Allmennfag (Reform 94):

Allmennfag inkluderer følgende studieretninger: Allmenne, økonomiske og administrative fag, musikk, dans og drama og idrettsfag.

Studieforberedende utdanningsprogram (Kunnskapsløftet):

Studieforberedende utdanningsprogram består av utdanningsprogram for studiespesialisering, for musikk, dans og drama, idrettsfag og fra og med høsten 2016 kunst, design og arkitektur.

Medier og kommunikasjon gikk høsten 2016 fra å være et yrkesfaglig til et studieforberedende utdanningsprogram. Elever som begynte på vg1 medier og kommunikasjon yrkesfaglig høsten 2015 eller tidligere, følger denne ordningen ut skoleløpet.

Yrkesfag (Reform 94):

Yrkesfag inkluderer følgende studieretninger: Byggfag, elektrofag, formgivingsfag, hotell- og næringsmiddelfag, kjemi- og prosessfag, naturbruk, tekniske byggfag, helse- og sosialfag, mekaniske fag, trearbeidsfag, salg- og service og medier- og kommunikasjon.

Yrkesfaglige utdanningsprogram (Kunnskapsløftet):

Yrkesfaglige utdanningsprogram består av: Utdanningsprogram for teknikk og industriell produksjon, naturbruk, helse- og oppvekstfag (tidligere helse- og sosialfag), bygg- og anleggsteknikk, service og samferdsel, elektrofag, design og håndverk, og restaurant- og matfag.

Studiekompetanse

Elever som har fullført og bestått videregående opplæring på et av de studieforberedende utdanningsprogrammer får studiekompetanse som kan gi grunnlag for opptak til høyere utdanning på universitet eller høyskole. Studiekompetanse kan også oppnås ved påbygg til yrkesfaglige utdanningsprogrammer eller som en integrert del av enkelte yrkesfaglige løp.

Fag- eller svenneprøve

Avlegges når læretiden er fullført, senest to måneder etter at den er avsluttet. Prøven tar utgangspunkt i kompetansemålene i læreplanen.

Yrkeskompetanse

Yrkeskompetanse oppnås normalt etter to år i skole og to år i bedrift (i noen fag er det avvikende ordninger) i form av fag- eller svennebrev. Yrkeskompetanse kan også oppnås etter tre år i skole i yrkesfaglige utdanningsprogrammer som ikke er lærefag, kompetansen er da dokumentert ved vitnemål.

Kort fagskoleutdanning

Fagskoleutdanning er en høyere yrkesfaglig utdanning og ligger på nivå over videregående opplæring. Fagskoleutdanning skal ha et innhold og omfang som tilsvarer et halvt år til to års utdanning på fulltid. Departementet kan, etter søknad fra styret for fagskolen, vedta at det kan gis fagskoleutdanning som i innhold og omfang tilsvarer tre års utdanning på fulltid (Fagskoleloven, § 4, 2018). I denne analysen defineres fagskoleutdanninger som har en varighet på under to skoleår som kort fagskoleutdanning.

Lang fagskoleutdanning

Fagskoleutdanninger som har en varighet på to skoleår defineres som lang fagskoleutdanning.

Fagfelt

Fagfelt er utledet fra Norsk standard for utdanningsgruppering – som grupperer utdanninger etter nivå og fagfelt ved hjelp av seks-sifrede utdanningskoder. Andre

siffer i koden angir fagfelt, som er den groveste grupperingen av utdanningsaktivitetenes faglige innhold.

Høyere utdanning, lavere nivå

Fullført bachelorgrad eller høyskolekandidat.

Høyere utdanning, høyere nivå

Fullført Cand. mag, hovedfag, mastergrad, doktorgrad/Ph.D, eller tilsvarende.

Foreldres utdanningsbakgrunn

Mor eller fars utdanningsbakgrunn. Den av foreldrene som har høyest utdanningsnivå definerer personens bakgrunn. I denne rapporten skilles det mellom hvorvidt mor eller far har fullført og bestått utdanning på universitets- og høyskolenivå eller ikke.

Sysselsatte

Sysselsatte er definert som personer som utførte inntektsgivende arbeid av minst én times varighet i referanseuken, samt personer som har et slikt arbeid, men som var midlertidig fraværende pga. sykdom, ferie, lønnet permisjon e.l. Personer som er inne til førstegangs militær- eller siviltjeneste regnes som sysselsatte. Personer på sysselsettingstiltak med lønn fra arbeidsgiver klassifiseres også som sysselsatte. Dette følger anbefalingene fra den internasjonale arbeidsorganisasjonen ILO. For sysselsatte med flere arbeidsforhold i referanseuken, velges arbeidsforholdet med høyest arbeidstid.

Stillingsprosent

Stillingsprosent er det man har avtalt å arbeide ifølge arbeidskontrakten.

Arbeidsgiver skal ved rapportering ikke ta hensyn til merarbeid, overtid eller ulike typer fravær eller om timene er betalt eller ikke. Informasjon om stillingsprosent er basert på det som er rapportert til a-ordningen.

For timelønnte uten en fast avtalt arbeidstid som f.eks. tilkallingsvikarer, kan arbeidsgiver rapportere 0 i stillingsprosent. SSB beregner da stillingsprosent ut fra det som er rapportert av antall betalte timer og antall timer som svarer til 100 prosent stilling i rapporteringsmåned.

Avtalt arbeidstid

Ved å kombinere informasjon om stillingsprosent og antall timer i full stilling per uke, beregnes en avtalt arbeidstid per uke for hvert arbeidsforhold (jobb) og hver lønnstaker (person).

Antall timer i full stilling per uke er det antall arbeidstimer per uke som utgjør en fulltidsstilling i et tilsvarende arbeidsforhold. Ubetalte spisepauser skal trekkes fra, men det er ikke justert for eventuell overtid, fravær, mertid, etc.

Heltid og deltid

Heltid defineres som stillingsprosent lik 100 eller mer. Deltid er definert som stillingsprosent mindre enn 100.

Samlet inntekt

Summen av yrkesinntekter, kapitalinntekter, skattepliktige og skattefrie overføringer i løpet av kalenderåret. Fastsatt skatt og andre negative overføringer er ikke trukket fra.

Yrkesinntekt

Summen av lønnsinntekt og netto næringsinntekt i løpet av kalenderåret. Sykepenger og foreldrepenger er inkludert frem til 2006. Fra og med inntektsåret 2006 trekkes sykepenger og foreldrepenger fra og legges til skattepliktige overføringer i den offisielle statistikken.

Kapitalinntekter

Kapitalinntekter omfatter renteinntekter, aksjeutbytte, realisasjonsgevinster og andre typer kapitalinntekter i løpet av kalenderåret. Til fradrag kommer årets realisasjonstap.

Skattepliktige overføringer

Skattepliktige overføringer omfatter pensjoner fra folketrygden, uføretrygd, arbeidsavklaringspenger (AAP), tjenstepensjon, avtalefestet pensjon (AFP), dagpenger ved arbeidsledighet, sykepenger og foreldrepenger. Før 2006 inngikk syke- og foreldrepenger i yrkesinntekt.

Skattefrie overføringer

Skattefrie overføringer omfatter stønader som f. eks. barnetrygd, bostøtte, studiestipend, sosialhjelp, grunn- og hjelpestønad, engangsstønad ved fødsel og adopsjon, registrerte barnebidrag og kontantstøtte. Barnebidrag betalt gjennom private avtaler registreres ikke, og er derfor ikke med i statistikkgrunnlaget.

Medianinntekt

Inntekten til den personen som befinner seg midt i fordelingen når inntektene til alle personer i befolkningen er sortert stigende (eller synkende). Det vil altså være like mange personer med en inntekt over som under medianinntekten. Medianen må ikke forveksles med gjennomsnittet, og når man ser på inntekt er det vanlig å bruke medianen, fordi den i mindre grad blir påvirket av ekstremverdier enn det gjennomsnittet blir.

1.3. Populasjon

I denne rapporten ser vi på unge innvandrere og deres løp fra grunnskole til arbeidslivet. Med «unge innvandrere» menes personer som var 16 år eller yngre ved innvandring til Norge. Vi har også avgrenset rapporten til å gjelde bosatte personer i Norge per 1. Januar 2020. Dette gjøres fordi vi i rapporten ønsker å si noe om unge innvandreres utdanningsløp; Vi ønsker å analysere deres utdanningsvalg etter fullført grunnskole, videre i videregående opplæring og høyere utdanning, samt overgang til arbeidslivet. Det vil si at personer som av ulike grunner har utvandret eller av andre årsaker ikke lenger er bosatt er ekskludert fra analysen. En siste forutsetning er at personene må være født mellom 1980 og 1990. Dette vil si at de som er analysert i dag er mellom 30 og 40 år gamle.

I rapporten skiller vi mellom innvandrere og den øvrige befolkningen. Den øvrige befolkningen er definert som hele den bosatte befolkningen, født mellom 1980 og 1990, minus innvandrere.

Rapportens totale populasjon er gjengitt i Tabell 1.1. I alt ser vi på 597 152 personer i rapporten, hvor 306 329 er menn og 290 823 er kvinner. Innvandrere utgjør 25 885 personer, hvor 13 598 er menn og 12 287 er kvinner.

Tabell 1.1 Rapportens totale populasjon, etter kjønn og innvandringskategori. Antall

	I alt	Øvrig befolkning	Innvandrere
Begge kjønn	597 152	571 267	25 885
Menn	306 329	292 731	13 598
Kvinner	290 823	278 536	12 287

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell 1.2 viser den totale populasjonen brutt ned på fødselsår. Vi ser at det er god spredning av de ulike årskullene både blant den øvrige befolkningen og innvandrere. Blant begge grupper er det en jevn økning i antall fra år til år, men denne økningen er kraftigere blant innvandrere. Dette henger sammen med innvandringsmønsteret til Norge. Fra 1980 og utover har vi sett en jevn økning i antall innvandrere fra år til år (Statistisk sentralbyrå, 2020).

Tabell 1.2 Rapportens totale populasjon, etter fødselsår og innvandringskategori. Antall og prosent

	Øvrig befolkning	Innvandrere	Øvrig befolkning	Innvandrere
1980	49 242	1 684	8,6	6,5
1981	49 050	1 821	8,6	7,0
1982	49 498	1 849	8,7	7,1
1983	48 415	2 150	8,5	8,3
1984	48 771	2 288	8,5	8,8
1985	49 540	2 426	8,7	9,4
1986	51 035	2 621	8,9	10,1
1987	52 480	2 718	9,2	10,5
1988	55 894	2 694	9,8	10,4
1989	57 737	2 783	10,1	10,8
1990	59 605	2 851	10,4	11,0
I alt	571 267	25 885	100	100

Kilde: Statistisk sentralbyrå

I denne rapporten kommer vi til å studere hvordan ulike indikatorer varierer med alder ved innvandring. Bjørkeng og Dzamarija (2013) skriver at det er grunn for å anta at den høyere andelen som ikke går direkte over i videregående opplæring blant innvandrere, i stor grad kommer av at de har oppholdt seg kort tid i Norge. Med kort botid følger mangelfulle norskkunnskaper, og utdanningsbakgrunnen til denne gruppen varierer. En naturlig konsekvens av den lavere deltagelse i videregående opplæring er at dette også forplanter seg i høyere utdanning. For å undersøke dette har vi i flere tabeller skilt ut innvandrere som en egen gruppe, og delt dem inn i tre forskjellige kategorier; 5 år eller yngre ved innvandring, innvandrere 6-10 år ved innvandring og innvandrere 11-16 år ved innvandring.

Tabell 1.3 Alder ved innvandring*, etter kjønn. Antall og prosent

	Begge kjønn	Menn	Kvinner	Begge kjønn	Menn	Kvinner
5 år eller yngre ved innvandring	7 021	3 612	3 409	27,1	26,6	27,7
6-10 år ved innvandring	8 040	4 152	3 888	31,1	30,5	31,6
11-16 år ved innvandring	10 824	5 834	4 990	41,8	42,9	40,6

* Den øvrige befolkningen er ekskludert fra oversikten.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Fordelingen blant innvandrere etter alder ved innvandring er vist i Tabell 1.3. Blant innvandrere som kommer til Norge i ung alder, er det færrest blant gruppen som var 5 år eller yngre på innvandringstidspunktet, og antallet øker med alder. Det er flest av dem som er mellom 11 og 16 år på innvandringstidspunktet. Det er også gjennomgående litt flere menn enn kvinner blant innvandrerne.

Tabell 1.4 Innvandrernes landbakgrunn. Antall og prosent

	Begge kjønn	Menn	Kvinner	Begge kjønn	Menn	Kvinner
EU/EØS	3 458	1 732	1 726	13,4	12,7	14,0
Europeiske land u/EU	5 489	2 836	2 653	21,2	20,9	21,6
Asia med Tyrkia	11 914	6 386	5 528	46,0	47,0	45,0
Afrika	3 637	1 965	1 672	14,1	14,5	13,6
Nord-Amerika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania	1 387	679	708	5,4	5,0	5,8

Innvandrernes landbakgrunn er vist i Tabell 1.4, og følger SSBs standard for landgruppering og verdensdeler. I denne rapporten har vi ikke spesifikt analysert enkeltland. Vi har også slått sammen personer fra Nord-Amerika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania i én øvrig gruppe på grunn av få observasjoner. Denne gruppen inkluderer ikke personer med bakgrunn fra Norge. Vi ser at det er klart flest personer fra Asia med Tyrkia.

1.4. Rapportens oppbygning

I kapittel 2 ser vi på unge innvandrere og deres overgang fra grunnskole til videregående opplæring. Vi ser på hvor stor andel av innvandrerne som har direkte overgang til videregående opplæring, og undersøker om dette varierer med alder ved innvandring, landbakgrunn og foreldres utdanningsnivå.

I kapittel 3 ser vi på utdanningsvalg og deltagelse i videregående opplæring. Her skiller vi mellom studieretning/utdanningsprogram som gir studiekompetanse og yrkeskompetanse, og vi skiller også mellom de to ulike utdanningsreformene som elevene har vært omfattet av.

I kapittel 4 ser vi på deltagelse i fagskoleutdanning. Her skiller vi mellom kort og lang fagskoleutdanning.

I kapittel 5 og 6 ser vi på deltagelse og utdanningsvalg i høyere utdanning. Vi ser både på hvor stor andel som har vært registrert i høyere utdanning, og mer konkret på hvordan deltagelsen i høyere utdanning er blant elever som har oppnådd studiekompetanse gjennom videregående opplæring. Vi ser på høyeste fullførte grad innen fylte 30 år, og undersøker om det er noen mønster i valg av fagfelt som skiller seg fra den øvrige befolkningen.

I kapittel 7 og 8 ser vi på elever og studenter overgang til arbeidsmarkedet og deres inntektssituasjon. Her har vi fulgt utvalget fra de var 16 år og frem til fjerde kvartal 2019, og undersøkt hvorvidt de var heltids-sysselsatt fra år til år. Det vi her ønsker å belyse er altså hvordan sysselsettingen har utviklet seg med stigende alder. Samme fremgangsmåte er benyttet for å måle inntekt. Her har vi benyttet median yrkesinntekt (summen av lønnsinntekt og netto næringsinntekt i løpet av kalenderåret) i faste kroner, med 2018 som referanseår, dvs. at prisnivået i foregående år er justert for prisutviklingen for å sikre sammenlignbarhet over tid.

2. Overgang fra grunnskole til videregående opplæring

Dette kapittelet handler om overgangen fra grunnskole til videregående opplæring. Et vilkår for inntak til videregående opplæring til utdanningsprogram på Vg1 er at søkeren har fullført norsk grunnskoleopplæring eller tilsvarende. I dette kapittelet har vi kun sett på personer med registrert avgangsdato i grunnskolen². Siden vi her undersøker differansen mellom avgangsdato og registrering i videregående opplæring, vil det å inkludere personer uten kjent avgangsdato i grunnskolen føre til en større andel ikke registrerte. Vi har også avgrenset analysen til å se på de som har påbegynt videregående opplæring før fylte 25 år. Dette gjør vi for at analysene her skal favne gruppen som faller inn under rett til videregående opplæring (også kalt *ungdomsretten*). Denne retten gjelder for alle ut skoleåret som tar til det året en fyller 24 år (Opplæringslova, §3-1, 1998). Vi vet at andelen som søker direkte overgang fra grunnskole til videregående opplæring er svært høy (Keute, Perlic og Holgersen, 2019). Samlet sett er andelen som har direkte overgang fra grunnskole til videregående opplæring på 97 prosent blant den øvrige befolkningen og 90 prosent blant innvandrere født mellom 1980 - 1990 (Tabell 2.1).

Blant innvandrere er 3 prosent ikke registrert i videregående opplæring før fylte 25 år. Denne andelen er til sammenlikning på under én prosent blant den øvrige befolkningen. Fem prosent av innvandrere og to prosent av personer i den øvrige befolkningen har ett års opphold mellom grunnskole og videregående. Andelen som har *mer* enn ett års opphold mellom grunnskole og videregående opplæring er også gjennomgående høyere blant innvandrere enn blant øvrig befolkning. Det er små eller ingen kjønnsforskjeller å se blant innvandrere i overgang til videregående opplæring.

Tabell 2.1 Andel personer med overgang fra grunnskole til videregående opplæring før fylte 25 år, etter overgangstid

	Øvrig befolkning			Innvandrere		
	Begge kjønn	Menn	Kvinner	Begge kjønn	Menn	Kvinner
Ikke registrert	0,7	0,8	0,6	2,7	2,5	2,9
Direkte	96,9	96,9	96,8	89,9	90,0	89,8
1 år	2,0	1,9	2,2	5,0	5,1	4,9
2 år eller mer	0,4	0,4	0,4	2,4	2,5	2,4

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

2.1. Lavere overgang til videregående opplæring blant innvandrere som ankommer Norge sent i barndommen

Som følge av forskjellene mellom innvandrere og den øvrige befolkningen i overgangen fra grunnskole til førstegangsregistrering i videregående opplæring kan det være interessant å se nærmere på disse tallene. Dersom vi kategoriserer innvandrere etter alder ved innvandring ser vi at andelen med direkte overgang synker desto senere i barndommen man ankommer landet (Tabell 2.2). Personer som er yngre enn fem år når de ankommer Norge, har en direkte overgangsandel på 95 prosent, noe som nærmest tilsvarer den øvrige befolkningen. Blant personer som var mellom 11 og 16 år ved innvandring var denne andelen på 83 prosent.

Den markant lavere andelen som tar direkte overgang blant denne gruppen kan ses i sammenheng med at barn som ankommer i sen grunnskolealder ikke har like gode forutsetninger for å starte videregående opplæring på innvandringstidspunktet. Tidligere undersøkelser har vist at det har lite eller ingen betydning om man er norskfødt med innvandrerforeldre eller om man har innvandret før fylte seks år, og

² Det er 12 928 personer som mangler registrert fullført grunnskole i populasjonen. Herav 2 930 innvandrere og 9 998 i den øvrige befolkningen. De kan imidlertid ha fått inntak til videregående opplæring på annet grunnlag.

at disse gruppene stiller relativt likt på spørsmål om språk og integrering (Henriksen, 2009). Andre analyser viser at norskfødte med innvandrerforeldre er nær den øvrige befolkningen i deltagelse i videregående opplæring (Kirkeberg m.fl., 2019). Det kan derfor være en stor fordel bosette seg i tidlig alder.

Blant innvandrere som var mellom 11 og 16 år ved innvandring er det også en høyere andel sammenliknet med de andre gruppene som er registrert ett år eller mer etter fullført grunnskole (14 prosent), hvilket er markant høyere enn de øvrige gruppene. Vi ser også at omtrent en dobbelt så stor andel ikke har vært registrert i videregående opplæring blant gruppen som innvandret sent i barndommen sammenliknet med de øvrige gruppene.

Tabell 2.2 Andel personer med overgang fra grunnskole til videregående opplæring før fylte 25 år, etter overgangstid og alder ved innvandring

	5 år eller yngre ved innvandring			6-10 år ved innvandring			11-16 år ved innvandring		
	Begge kjønn	Menn	Kvinner	Begge kjønn	Menn	Kvinner	Begge kjønn	Menn	Kvinner
Ikke registrert	1,8	1,4	2,2	2,2	1,8	2,6	3,8	3,8	3,8
Direkte	95,0	95,1	94,9	94,1	94,7	93,6	82,6	82,6	82,6
1 år	2,5	2,7	2,2	2,7	2,7	2,8	8,7	8,7	8,7
2 år eller mer	0,7	0,8	0,7	1,0	0,9	1,1	4,9	4,9	5,0

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

2.2. Store variasjoner i overgang etter landbakgrunn

Tabell 2.3 viser deltagelse i videregående opplæring blant innvandrere etter landbakgrunn. De som har høyest andel direkte overgang fra grunnskole til videregående opplæring er personer med landbakgrunn fra Europeiske land utenom EU (95 prosent) og personer med bakgrunn fra EU/EØS³ (94 prosent). Personer fra Afrika har lavest andel direkte overgang (80 prosent). Det er blant personer fra Asia m/Tyrkia og Afrika at den største andelen utsetter starten i videregående opplæring. Her er andelen med overgangstid på 1 år eller mer på henholdsvis 8 og 15 prosent. Den øvrige gruppen, som består av personer fra Nord, Sør-, Mellom-Amerika og Oseania, viser andeler som omtrent tilsvarer de europeiske landene.

Tabell 2.3 Overgang fra grunnskole til videregående opplæring før fylte 25 år, etter overgangstid og landbakgrunn

	Ikke registrert	Direkte	1 år	2 år eller mer
EU/EØS	1,9	94,1	3,3	0,7
Europeiske land u/EU	1,5	94,8	3,0	0,6
Asia med Tyrkia	3,0	88,8	5,4	2,8
Afrika	4,4	80,4	8,7	6,5
Nord-Amerika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania	1,9	93,2	3,9	1,1

Kilde: Statistisk sentralbyrå

2.3. Foreldres utdanningsnivå har noe betydning for overgang til videregående opplæring blant innvandrere

I det følgende skal vi undersøke hvorvidt det er forskjeller i overgang til videregående skole etter foreldres utdanningsnivå ved 16 års alder. Foreldres utdanningsnivå ved 16 års alder brukes som en indikator for å måle elevenes sosiale bakgrunn. Vi vet fra før at desto høyere utdanning man har, desto større er sannsynligheten for at man har en høy inntekt, og med økt inntekt kommer også større muligheter for å forbedre egen levestandard – og herunder gi barna bedre oppvekstvilkår (Ekren, 2014).

I tillegg vet vi at det er en klar positiv sammenheng mellom skoleprestasjoner og foreldrenes utdanningsnivå. Denne sammenhengen er tydelig både målt etter grunnskolepoeng og resultater fra nasjonale prøver (Steinkellner, 2013, Ekren,

³ Personer med bakgrunn fra Storbritannia er kategorisert under EU/EØS.

2014). Høyere utdanning defineres her som at minst én av foreldrene har utdanning på minimum bachelor-nivå⁴.

Blant innvandrere hvor minst én av foreldrene har høyere utdanning, er 94 prosent registrert med direkte overgang til videregående opplæring, sammenliknet med 98 prosent i den øvrige befolkningen. For innvandrere uten foreldre med høyere utdanning er det 90 prosent som har direkte overgang til videregående sammenliknet med 96 prosent i den øvrige befolkningen. Vi ser altså at den direkte overgangen blant innvandrere er lavere sammenliknet med øvrige, og at den er lavest for innvandrere med foreldre som mangler høyere utdanning.

Tabell 2.4 Overgang fra grunnskole til videregående før fylte 25 år, etter innvandringskategori og foreldres utdanningsnivå

	Foreldre har høyere utdanning	Foreldre har ikke høyere utdanning
<i>Øvrig befolkning</i>	100	100
Ikke registrert	0,3	0,8
Direkte	97,9	96,2
1 år	1,5	2,3
2 år eller mer	0,3	0,7
<i>Innvandrere</i>	100	100
Ikke registrert	1,3	2,2
Direkte	93,8	90,0
1 år	3,5	5,0
2 år eller mer	1,5	2,8

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

2.4. Oppsummering

- Ni av ti innvandrere har direkte overgang fra grunnskole til videregående opplæring
- Barn som innvandrer sent i barndommen har i mindre grad direkte overgang til videregående opplæring sammenliknet med barn som innvandrer før grunnskolealder.
- Personer fra Afrika har lavest andel direkte overgang fra grunnskole til videregående.
- Innvandrere med foreldre som har høyere utdanning har fire prosentpoeng høyere andel direkte overgang fra grunnskole til videregående opplæring enn innvandre med foreldre uten høyere utdanning. For den øvrige befolkningen er forskjellen på to prosentpoeng mellom personer med foreldre som har versus ikke har høyere utdanning.

⁴ I tabellene hvor vi ser på foreldrenes utdanningsnivå har vi skilt ut tilfeller hvor informasjon om foreldres bakgrunn er ukjent. Dette gjelder totalt sett for 2 489 tilfeller blant innvandrerne og 450 tilfeller blant den øvrige befolkningen. Spesielt blant barn som vandret inn sent i barndommen er det en høy andel som har uoppgett informasjon om foreldres utdanningsnivå. Se Vedleggstabell A3.

3. Utdanningsvalg og fullføring i videregående opplæring

I det følgende skal vi se på utdanningsvalg i videregående opplæring. I den tidsperioden rapporten rommer, har det vært søkere under to forskjellige reformer; Reform 94 og Kunnskapsløftet. Da Kunnskapsløftet ble innført, ble begrepet «studieretning» erstattet av «utdanningsprogram». For å unngå forvirring har vi konsekvent brukt begrepet «utdanningsprogram» når begge reformene omtales samlet. Når reformene omtales samlet viser «allmennfaglig» både til allmennfaglig under Reform 94 og studieforberedende under Kunnskapsløftet. Se også definisjonene under kapittel 1.2 for mer informasjon. Vi kommer både til å se på allmennfaglige/studieforberedende og yrkesfag samlet, men også analysere søkere som faller inn under de ulike reformene hver for seg.

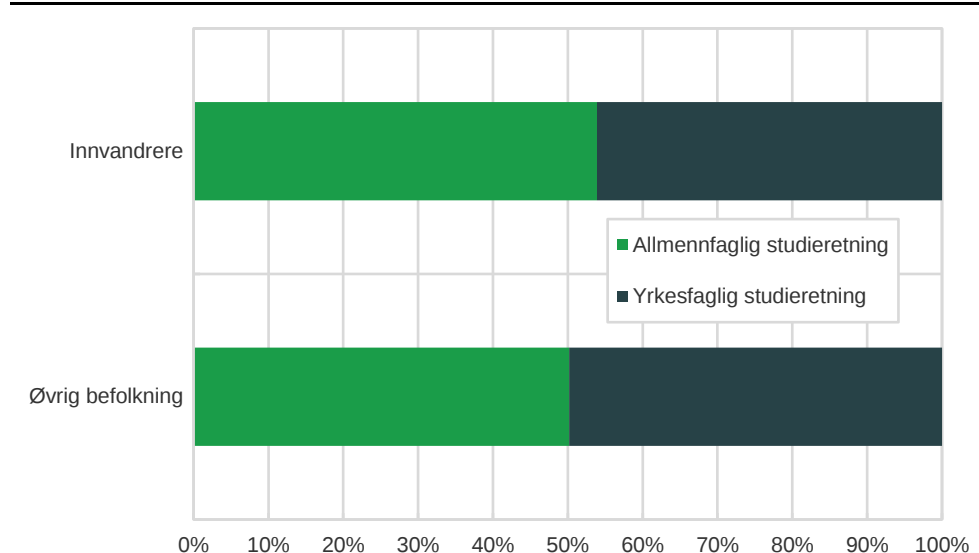
Vi ser også på gjennomføring av videregående opplæring. I denne rapporten har vi brukt en annen fremgangsmåte enn i den ordinære gjennomføringsstatistikken som publiseres hvert år. Den ordinære gjennomføringsstatistikken viser fullførtgrad og endelig kompetanse i løpet av en tidsperiode på fem år for de som begynte på ett av de studieforberedende utdanningsprogrammene, og seks år for elever som begynte på ett av de yrkesfaglige studieprogrammene. I vår analyse har vi sett på første registrerte sluttkompetanse innen fylte 25 år. Grensen på 25 år er satt av to grunner. Først, siden vi følger personer født fra 1980 til 1990 vil en person som er født 1980 ha ti år «ekstra» tid sammenliknet med en person født i 1990 dersom vi utelukkende ser på hvorvidt man har fullført videregående opplæring. Ved å se hvilken kompetanse som er oppnådd innen en viss alder, sikrer man sammenliknbarhet mellom alle, uavhengig av når de er født.

Den andre grunnen, og årsaken til at vi har satt grensen spesifikt på 25 år, er fordi elever som er under 25 år faller inn under lov om videregående opplæring (opplæringslova). Elever eldre enn 25 år faller inn under voksenopplæring, og gir så en naturlig avgrensning.

3.1. Valg av utdanningsprogram i Reform 94 og Kunnskapsløftet

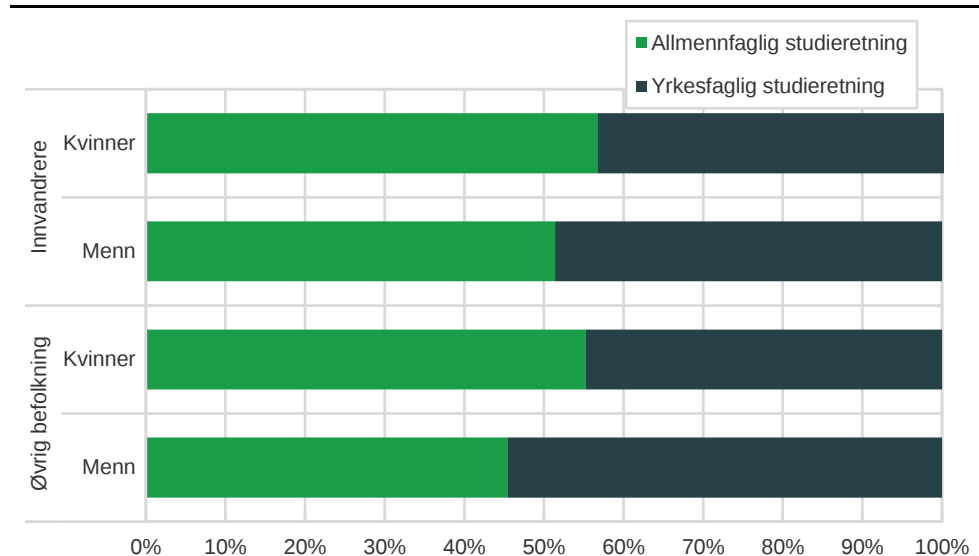
Figur 3.1 viser fordelingen blant elever i både Reform 94 og Kunnskapsløftet etter utdanningsprogram i Vg1⁵. Blant den øvrige befolkningen er halvparten registrert i allmennfaglig utdanningsprogram og halvparten er registrert i yrkesfaglig utdanningsprogram. Blant innvandrerne velger 54 prosent allmennfaglig utdanningsprogram, mens 46 prosent velger yrkesfag.

⁵ Grunnkurs (GK) for Reform 94

Figur 3.1 Utdanningsvalg i videregående opplæring, etter innvandringskategori

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 3.2 viser samme figur brutt ned på kjønn. I overkant av 55 prosent av kvinner i den øvrige befolkningen er registrert i allmennfaglig utdanningsprogram. Blant innvandrerkvinner er andelen litt høyere med 57 prosent. Blant innvandrer menn tar et knapt flertall (51 prosent) seg til allmennfaglige utdanningsprogrammer. Andelen er 45 prosent blant menn i den øvrige befolkningen. Det er altså gjennomgående en større andel kvinner som velger allmennfaglig utdanningsprogram.

Figur 3.2 Utdanningsvalg i videregående opplæring, etter innvandringskategori og kjønn

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell 3.1 viser linjevalg blant elever i Reform 94 etter første registrerte utdanningsprogram. Blant dem som valgte en allmennfaglig studieretning, var innvandrere overrepresentert innen allmenne, økonomiske og administrative fag. Innvandrerkvinner valgte i enda større grad enn mannlige innvandrere allmenne, økonomiske og administrative fag. I underkant av én prosent av mannlige innvandrere og om lag to prosent av kvinnelige innvandrere valgte studieretningen Musikk, dans og drama, mens seks prosent av mannlige innvandrere og én prosent av kvinnelige innvandrere valgte idrettsfag.

Blant elever som valgte yrkesfag ser vi at helse og sosialfag var den mest populære studieretningen blant innvandrerkvinner. Hele 57 prosent av de registrerte på yrkesfag var førstegangsregistrert der. Deretter fulgte formgivningsfag med en andel på 22 prosent. Minst populært var trearbeiderfag, tekniske byggfag, byggfag og elektrofag som alle hadde en andel på under 0,5 prosent. Mannlige innvandrere fordelte seg mer jevnt på studieretningene. Mekaniske fag var mest populært blant elever på yrkesfag (31 prosent), etterfulgt av elektrofag (20 prosent) og tekniske byggfag (11 prosent). Minst populært blant mennene var naturbruk, kjemi- og prosessfag og medier og kommunikasjon som hver for seg hadde en andel på under 1,5 prosent.

Dersom vi sammenlikner innvandrere i yrkesfaglige studieretninger under Reform 94 med den øvrige befolkningen ser vi at kvinnelige innvandrere i mye større grad velger helse- og sosialfag. Fra tidligere vet vi at andelen som valgte helse og sosialfag blant kvinnelige innvandrere lå på 57 prosent. Blant kvinner i den øvrige befolkningen var denne andelen på 37 prosent – altså hele 20 prosentpoeng lavere enn for innvandrerkvinnene. Som følge av denne overrepresentasjonen er kvinnelige innvandrere underrepresentert på samtlige av de andre studieretningene bortsett fra Salg og service.

Tabell 3.1 Valg av studieretning blant innvandrere og øvrig befolkning, Reform 94

	Øvrig befolkning			Innvandrere		
	Begge kjønn	Menn	Kvinner	Begge kjønn	Menn	Kvinner
Allmennfaglig studieretning						
Allmenne, økonomiske og administrative fag	84,8	84,9	84,8	94,9	93,2	96,6
Musikk, dans og drama	6,0	3,5	8,1	1,4	0,7	2,1
Idrettsfag	9,2	11,6	7,1	3,7	6,0	1,3
I alt	100	100	100	100	100	100
Yrkesfaglig studieretning						
Helse og sosialfag	17,7	2,3	37,1	29,3	7,1	57,0
Naturbruk	4,8	4,4	5,2	0,7	0,7	0,7
Formgivningsfag	16,3	4,2	31,7	12,8	5,6	21,9
Hotell- og næringsmiddelfag	9,7	7,5	12,6	8,2	8,5	7,8
Byggfag	9,4	16,5	0,4	6,0	10,6	0,2
Tekniske byggfag	2,6	4,4	0,4	4,1	7,2	0,1
Elektrofag	14,2	24,4	1,2	11,5	20,3	0,4
Mekaniske fag	16,6	28,4	1,7	17,4	30,6	0,9
Kjemi- og prosessfag	1,2	1,5	0,9	1,2	1,4	0,8
Trearbeiderfag	0,9	1,4	0,3	0,9	1,6	0,0
Medier og kommunikasjon	3,0	2,3	3,8	1,5	1,4	1,6
Salg og service	3,6	2,7	4,7	6,5	4,8	8,5
I alt	100	100	100	100	100	100

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

Også mannlige innvandrere er overrepresentert på Helse og sosialfag, sammenliknet med menn i den øvrige befolkningen – Sju prosent av mannlige innvandrere er registrert på helse og sosialfag sammenliknet med to prosent av menn i den øvrige befolkningen. Mannlige innvandrere er også til en viss grad overrepresentert innen mekaniske fag sammenliknet med menn i den øvrige befolkningen (31 prosent mot 28 prosent), men underrepresentert innen Elektrofag og Byggfag. Her er det imidlertid mange linjer å velge mellom og få observasjoner, så tallene må tolkes med forsiktighet.

Tabell 3.2 viser elever i Kunnskapsløftet etter første registrerte utdanningsprogram. Tendensene er de samme som for Reform 94. For yrkesfagene ser vi en enda sterkere overrepresentasjon av kvinnelige innvandrere i utdanningsprogrammet helse- og oppvekstfag (61 versus 38 prosent), som tilsvarer helse- og sosial under Reform 94. Sett bort fra helse- og oppvekstfag fordeler kvinnelige innvandrere seg på utdanningsprogrammene design og håndverk (12 prosent), service og samferdsel (12 prosent) og restaurant- og matfag (9 prosent).

Mannlige innvandrere på yrkesfag er i størst grad registrert i teknikk og industriell produksjon (31 prosent), bygg- og anleggsteknikk (22 prosent), elektrofag (14 prosent) og Service og samferdsel (12 prosent). Sammenliknet med menn i øvrig befolkning er andelen betydelig større innen utdanningsprogrammene helse- og oppvekstfag, service og samferdsel og teknikk og industriell produksjon.

Blant innvandrerne i denne populasjonen er det ingen elever på utdanningsprogrammet kunst, design og arkitektur og den nye ordningen av medier og kommunikasjon. Dette er fordi disse utdanningsprogrammene ble etablert høsten 2016. På dette tidspunktet ville personene i utvalget vært mellom 26 og 36 år gammel.

Tabell 3.2 Valg av utdanningsprogram blant innvandrere og øvrig befolkning, Kunnskapsløftet

	Øvrig befolkning			Innvandrere		
	Begge kjønn	Menn	Kvinner	Begge kjønn	Menn	Kvinner
Studieforberedende utdanningsprogrammer						
Studiespesialisering	80,6	79,0	81,8	91,3	85,9	95,8
Musikk, dans og drama	6,9	5,1	8,2	2,2	1,8	2,6
Idrettsfag	12,6	15,9	9,9	6,5	12,3	1,6
I alt	100	100	100	100	100	100
Yrkesfaglige utdanningsprogrammer						
Bygg- og anleggsteknikk	14,9	24,9	1,1	12,4	21,9	0,9
Design og håndverk	8,7	1,5	18,6	7,0	2,9	12,0
Elektrofag	12,2	20,3	1,1	7,6	13,7	0,3
Helse- og oppvekstfag	18,0	3,2	38,4	32,6	8,8	61,4
Medier og kommunikasjon*	9,1	7,5	11,2	2,7	2,3	3,2
Naturbruk	4,5	3,2	6,3	0,9	0,9	1,0
Restaurant- og matfag	7,7	6,0	10,1	7,6	6,5	8,9
Service og samferdsel	8,1	7,4	9,2	12,0	12,4	11,6
Teknikk og industriell produksjon	16,8	26,1	3,9	17,0	30,6	0,6
I alt	100	100	100	100	100	100

* Medier og Kommunikasjon var frem til høsten 2016 et yrkesfaglig utdanningsprogram.

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

3.2. Halvparten av mannlige innvandrere mangler sluttkompetanse innen fylte 25 år

Det er et sentralt mål at de som starter i videregående opplæring oppnår enten yrkeskompetanse eller studiekompetanse etter endt opplæring. Yrkeskompetanse gir elevene arbeidsmuligheter, og studiekompetanse gir elevene muligheter for å søke opptak til høyere utdanning. De som ikke oppnår kompetanse må alternativt søke ufaglært arbeid. Det er derfor interesse knyttet til hvor stor andel som gjennomfører videregående opplæring.

Tabell 3.3 Første registrerte sluttkompetanse i videregående opplæring, fullført og bestått før fylte 25 år

	Øvrig befolkning			Innvandrere		
	Begge kjønn	Menn	Kvinner	Begge kjønn	Menn	Kvinner
Ingen oppnådd kompetanse	23,5	26,6	20,2	41,3	48,0	33,9
Yrkeskompetanse	26,8	31,2	22,0	17,2	15,5	19,1
Studiekompetanse	49,7	42,1	57,7	41,4	36,4	46,9

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell 3.3 viser første oppnådde studie- eller yrkeskompetanse i videregående opplæring før fylte 25 år. Vi ser her kun på personer som har vært registrert i videregående opplæring.

Over 40 prosent av innvandrere har ikke oppnådd studie- eller yrkeskompetanse før fylte 25 år, sammenliknet med 24 prosent i den øvrige befolkningen. Sammenliknet med menn oppnår kvinner i mye større grad sluttkompetanse. Nesten halvparten av mannlige innvandrere mangler oppnådd sluttkompetanse før fylte 25 år. Blant innvandrerkvinner er andelen på 34 prosent. Kjønnsforskjellene mellom

innvandrere (14 prosentpoeng) er mye større enn kjønnsforskjellene blant den øvrige befolkningen (6 prosentpoeng).

Tabell 3.4 viser første registrerte sluttkompetanse etter alder ved innvandring. Det er en større andel som mangler sluttkompetanse blant personer som innvandret etter fylte 11 år (47 prosent) sammenliknet med de to andre gruppene som vandret inn i yngre alder (mellom 36 og 38 prosent).

Tabell 3.4 Første registrerte sluttkompetanse i videregående opplæring, etter alder ved innvandring og kjønn. Fullført og bestått før fylte 25 år

	5 år eller yngre ved innvandring			610 år ved innvandring			11-16 år ved innvandring		
	Begge kjønn	Menn	Kvinner	Begge kjønn	Menn	Kvinner	Begge kjønn	Menn	Kvinner
Ingen oppnådd kompetanse	35,9	41,8	29,7	38,3	45,2	30,9	47,1	53,9	39,2
Yrkeskompetanse	15,3	13,9	16,8	18,2	16,4	20,3	17,8	16,0	19,8
Studiekompetanse	48,8	44,3	53,5	43,4	38,4	48,8	35,1	30,1	40,9

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Andelen som oppnår yrkeskompetanse før fylte 25 år er på 15 prosent for de som vandret inn før fylte seks år, og øker til 18 prosent for dem som vandret inn etter fylte 11 år. Andelen som oppnår studiekompetanse er 49 prosent for de vandret inn før fylte seks år, og andelen synker til 35 prosent for de som innvandret etter de fylte 11 år.

Samme tabell er også brutt ned på kjønn for hver av de tre kategoriene for alder ved innvandring. Vi ser gjennomgående at menn i større grad mangler oppnådd sluttkompetanse sammenliknet med kvinner. For menn som var 5 år eller yngre ved innvandring mangler 42 prosent sluttkompetanse. Denne andelen stiger til 54 prosent for de som innvandret ved 11 års alder eller senere. Stigningen er ikke like markant for kvinner; 30 prosent av de som innvandret ved 5 års alder eller yngre mangler sluttkompetanse, sammenliknet med 39 prosent av dem som innvandret etter fylte 11 år.

Vi ser også en reduksjon i andelen som oppnår studiekompetanse desto eldre en er ved innvandring. 49 prosent av de yngste innvandrerne oppnår studiekompetanse som sin første registrerte sluttkompetanse, sammenliknet med 35 prosent blant dem som var eldre enn 11 år ved innvandring.

Tabell 3.5 Første registrerte sluttkompetanse i videregående opplæring, etter innvandringskategori, kjønn og foreldrenes utdanningsnivå⁶. Fullført og bestått før fylte 25 år

	Øvrig befolkning			Innvandrere		
	Begge kjønn	Menn	Kvinner	Begge kjønn	Menn	Kvinner
Ingen oppnådd kompetanse	23,5	26,6	20,2	39,6	46,3	32,3
Foreldre har høyere utdanning	5,3	6,3	4,2	8,9	10,9	6,9
Foreldre har ikke høyere utdanning	18,2	20,3	16,0	30,6	35,5	25,4
Yrkeskompetanse	26,8	31,2	22,0	17,3	15,5	19,1
Foreldre har høyere utdanning	6,8	8,2	5,3	4,6	4,4	4,8
Foreldre har ikke høyere utdanning	20,0	23,0	16,7	12,6	11,1	14,3
Studiekompetanse	49,8	42,2	57,7	43,2	38,2	48,6
Foreldre har høyere utdanning	27,1	24,7	29,6	19,0	16,9	21,4
Foreldre har ikke høyere utdanning	22,7	17,5	28,2	24,1	21,3	27,2

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

Tabell 3.5 viser første registrerte sluttkompetanse, oppnådd før fylte 25 år, etter foreldrenes utdanningsnivå. Vi har målt etter innvandringskategori og kjønn. Her er det også noen tydelige mønster. For de som ikke har oppnådd noen sluttkompetanse, ser vi at de som har foreldre som mangler fullført høyere utdannelse, er overrepresentert sammenliknet med den samme gruppen hvor minst én av

⁶ Elever med foreldre uten kjent utdanning er holdt utenfor denne tabellen. Det forklarer hvorfor totalene ikke er helt like som Tabell 3.3.

foreldrene har fullført høyere utdanning. Dette gjelder gjennomgående for menn og kvinner både blant innvandrere og den øvrige befolkningen – men forskjellene er *større* blant innvandrerne.

Andelen som har yrkesfag som sin første registrerte sluttkompetanse er også markant høyere for de som har foreldre med lav utdanning. 13 prosent av innvandrerne som oppnår yrkeskompetanse først kommer fra familier hvor foreldre mangler høyere utdanning, sammenliknet med fem prosent hvor foreldre har høyere utdanning. I denne oversikten har skilt ut tilfeller hvor informasjon om foreldres bakgrunn er ukjent.

Tabell 3.6 viser første registrerte sluttkompetanse, oppnådd før fylte 25 år, etter landbakgrunn og kjønn. Den øvrige befolkningen er holdt utenfor oversikten. Blant de som mangler sluttkompetanse er andelen lavest blant personer med bakgrunn fra EU/EØS (31 prosent). 54 prosent av unge innvandrere med bakgrunn fra Afrika mangler oppnådd sluttkompetanse før fylte 25 år, fordelt på 62 prosent blant menn og 44 prosent blant kvinner.

Tabell 3.6 Første registrerte sluttkompetanse i videregående opplæring, etter landbakgrunn og kjønn. Fullført og bestått før fylte 25 år

	Ingen oppnådd kompetanse	Yrkeskompetanse	Studiekompetanse
EU/EØS	31,2	18,6	50,2
Menn	35,9	19,6	44,5
Kvinner	26,6	17,6	55,8
Europeiske land u/EU	34,9	19,3	45,8
Menn	41,4	18,9	39,7
Kvinner	27,9	19,8	52,2
Asia med Tyrkia	42,9	16,4	40,6
Menn	49,6	14,2	36,2
Kvinner	35,3	19,0	45,7
Afrika	53,5	15,0	31,5
Menn	61,6	10,8	27,7
Kvinner	43,9	20,0	36,1
Nord-Amerika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania	46,6	18,2	35,2
Menn	52,6	17,5	29,8
Kvinner	44,2	17,8	38,0

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Blant de som oppnår studiekompetanse er andelen høyest blant personer fra EU/EØS (50 prosent). Andelen er lavest blant personer fra Afrika (32 prosent). Brutt ned på kjønn ser vi at menn er overrepresentert blant de som mangler sluttkompetanse, og at denne andelen er særlig høy blant menn med bakgrunn fra Afrika (62 prosent) og Asia m/Tyrkia (50 prosent).

3.3. Oppsummering

- Innvandrere velger i noe større grad allmennfaglig/studieforberedende utdanningsprogram.
- Innenfor allmennfaglige studieretninger var innvandrere underrepresentert på musikk, dans & drama og idrettsfag (Reform 94) sammenliknet med den øvrige befolkningen.
- Innenfor yrkesfaglige studieretninger var kvinnelige innvandrere overrepresentert på helse- og sosialfag (Reform 94) sammenliknet med kvinner i den øvrige befolkningen.
- Innenfor studieforberedende utdanningsprogrammer er kvinnelige innvandrere underrepresentert på musikk, dans og drama og idrettsfag. Mannlige innvandrere er underrepresentert på musikk, dans og drama.

- Personer hvor hverken mor eller far har høyere utdanning er overrepresentert blant de som ikke har oppnådd sluttkompetanse i videregående opplæring og blant de som oppnår yrkesfaglig kompetanse som sin første oppnådde sluttkompetanse.
- Nesten halvparten av mannlige innvandrere mangler oppnådd sluttkompetanse i videregående opplæring innen fylte 25 år.
- En høyere andel innvandrere som innvandrer sent i barndommen mangler oppnådd sluttkompetanse i videregående opplæring sammenliknet med de som vandret inn tidlig i barndommen.
- Personer med bakgrunn fra EU/EØS har høyest andel oppnådd sluttkompetanse i videregående opplæring før fylte 25 år. Personer med bakgrunn fra afrikanske land har lavest andel oppnådd sluttkompetanse.
- Kvinner har gjennomgående høyere andel oppnådd sluttkompetanse innen fylte 25 år sammenliknet med menn.
- Seks av ti menn med bakgrunn fra afrikanske land mangler oppnådd sluttkompetanse.

4. Fagskoler

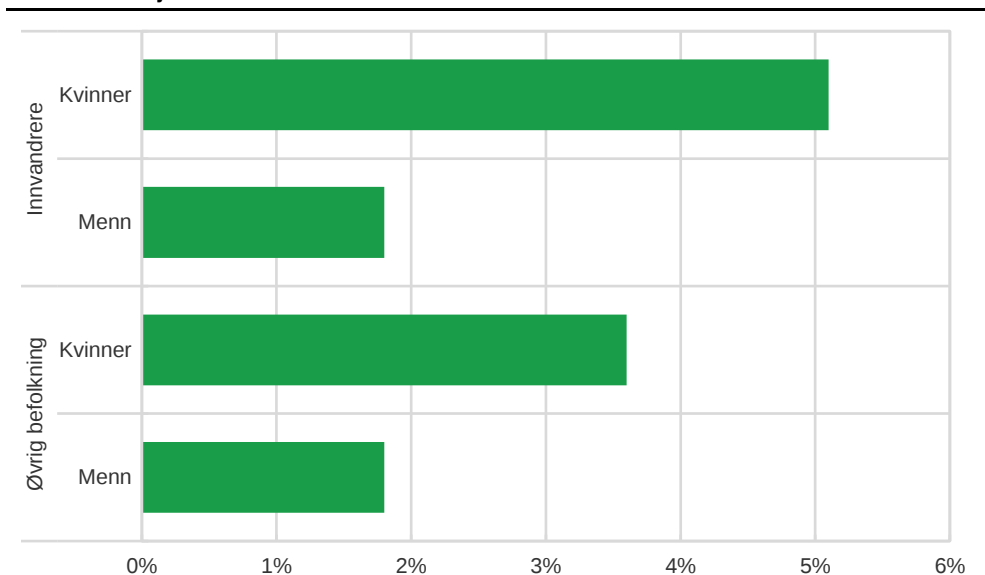
Fagskoleutdanningen er fra år 2018 definert som en «*høyere yrkesfaglig utdanning*» som bygger på videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse. Bakgrunnen for utviklingen av fagskolene har vært behovet for videreutdanning og spissing av fagkompetanse hos de som har fag- og yrkeskompetanse fra videregående opplæring. Utgangspunktet under Reform 94 var at fagskoleutdanningen var en del av videregående opplæring, og bestod av tekniske fag og teknisk mellomutdanning. Siden 2000 har det vært en rekke utredninger og reformer av fagskolefeltet. Fagskolen har utviklet seg fra å ha få, teknisk rettede utdanninger til et bredt videreutdanningstilbud, og hvor opptaksgrunnlaget er fullført videregående opplæring (NOU 2014:14, Keute, Perlic og Holgersen, 2019).

Utdanningene har et omfang på minimum et halvt år til maksimum to skoleår. Den toårige fagskoleutdanningen regnes som lang fagskoleutdanning, de øvrige regnes som korte fagskoleutdanninger. Totalt sett er lang fagskoleutdanning mest utbredt, men blant utvalget i denne rapporten er det noen flere som tar kort fagskoleutdanning (869 personer) sammenliknet med lang fagskoleutdanning (680 personer).

4.1. Flere innvandrerkvinner tar kort fagskoleutdanning

Figur 4.1 viser andelen som har påbegynt kort fagskoleutdanning fordelt på innvandringskategori og kjønn. I dette kapitlet ser vi om personene har påbegynt en slik utdanning innen 1. oktober 2019. Gruppen som har størst andel registrert på kort fagskoleutdanning er innvandrerkvinner etterfulgt av kvinner i den øvrige befolkningen. Omtrent like stor andel av menn har påbegynt kort fagskoleutdanning uavhengig av innvandringskategori.

Figur 4.1 Andel som har påbegynt kort fagskoleutdanning, etter innvandringskategori og kjønn

Kilde: Statistisk sentralbyrå

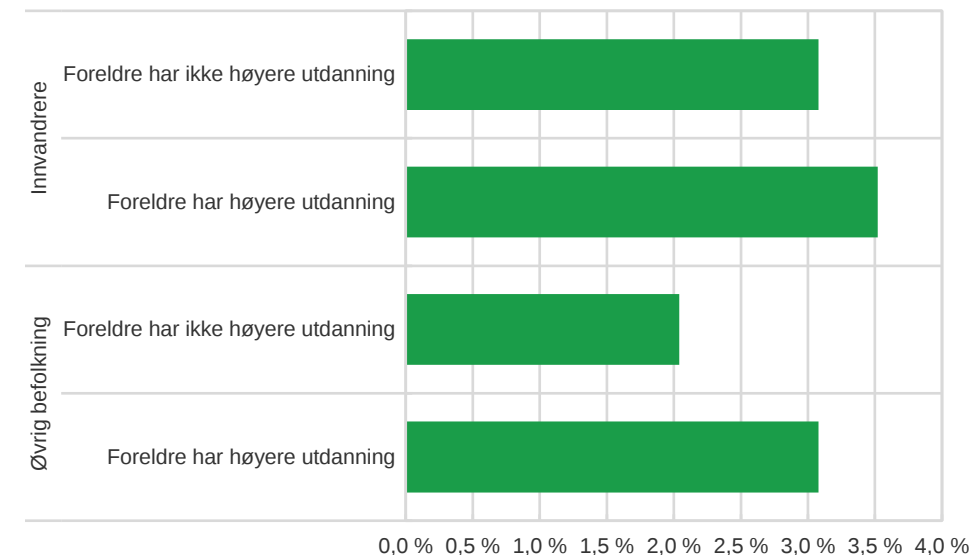
Av figuren ser vi at det er nokså store forskjeller mellom kjønnene, i tillegg til nokså stor forskjell mellom kvinner etter om man har innvandret eller ikke. Dette kan henge sammen med de forskjellige utdanningsretningene og herunder hvilke fagfelt⁷ som er mest populært brutt ned på kjønn. Helse-, sosial- og idrettsfag er et fagfelt hvor det i hovedsak tilbys kort fagskoleutdanning, og dette er det mest

⁷ Utleddet fra norsk standard for utdanningsgruppering, jfr. kapittel 1.

populære fagfeltet blant kvinner (Keute, Perlic og Holgersen, 2019, Statistisk Sentralbyrå, 2017a).

Dersom vi tar hensyn til foreldrenes utdanningsnivå (Figur 4.2), ser vi at de som har foreldre med høyere utdanning er litt mer tilbøyelige til å ta kort fagskoleutdanning både blant innvandrere og den øvrige befolkningen men forskjellen mellom studenter med og uten høyt utdannede foreldre er noe mindre markert blant innvandrere.

Figur 4.2 Andel som har påbegynt kort fagskoleutdanning, etter foreldrenes utdanningsnivå

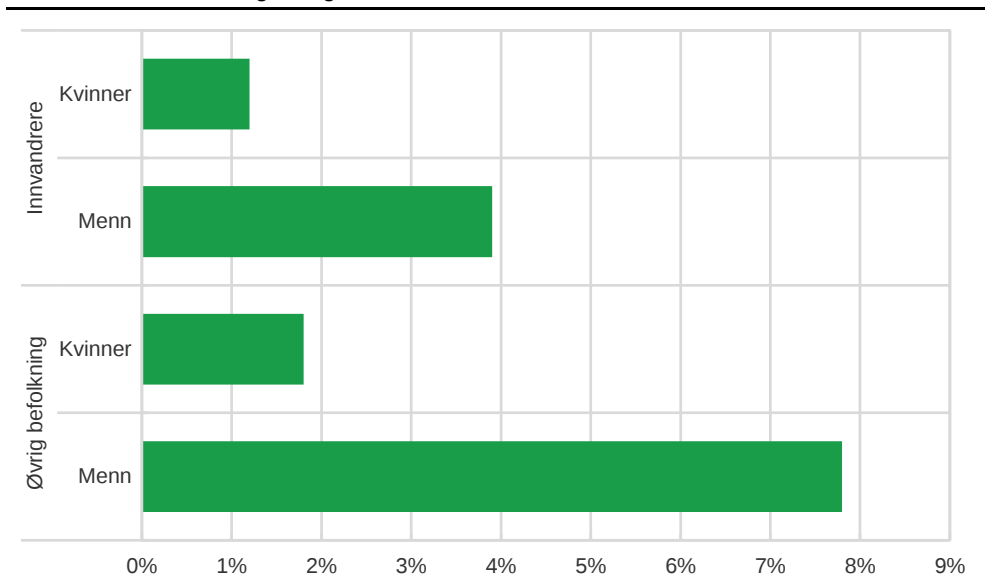

Kilde: Statistisk sentralbyrå

4.2. Lengre fagskoleutdanninger er mannsdominert

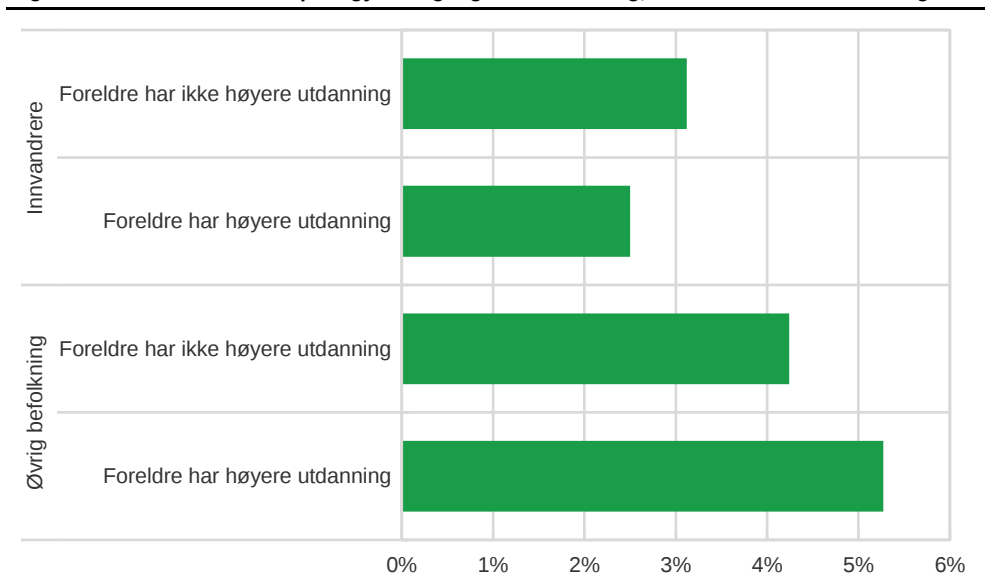
Figur 4.3 viser andelen som har påbegynt lang fagskoleutdanning fordelt på kjønn og innvandringskategori. Sammenliknet med kort fagskoleutdanning, er bildet nesten speilvendt. Som andel av gruppen de tilhører, har flere menn påbegynt lang fagskoleutdanning. Lang fagskoleutdanning er mest utbredt blant menn i den øvrige befolkningen (8 prosent), etterfulgt av mannlige innvandrere (4 prosent). Under 2 prosent av kvinner i den øvrige befolkningen og kvinnelige innvandrere har påbegynt lengre fagskoleutdanning.

At vi ser så klare kjønnsforskjeller blant kjønnene, og til dels brutt ned på innvandringskategori, kan igjen henge sammen med hvilke fagretninger som tilbys blant de lengre fagskoleutdanningene. Det vanligste fagfeltet blant menn er naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag (Keute, Perlic og Holgersen, 2019, Statistisk Sentralbyrå, 2017a).

Figur 4.3 Andel som har påbegynt lang fagskoleutdanning, etter kjønn og innvandringskategori

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Brutt ned på foreldrenes utdanningsnivå (Figur 4.4) ser vi at personer i den øvrige befolkning med foreldre med høyere utdanning i større grad har påbegynt fagskoleutdanning, men at bildet er motsatt for innvandrere; de som har foreldre uten høyere utdanning er litt mer tilbøyelige til å ta fagskoleutdanning.

Figur 4.4 Andel som har påbegynt lang fagskoleutdanning, etter foreldrenes utdanningsnivå

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

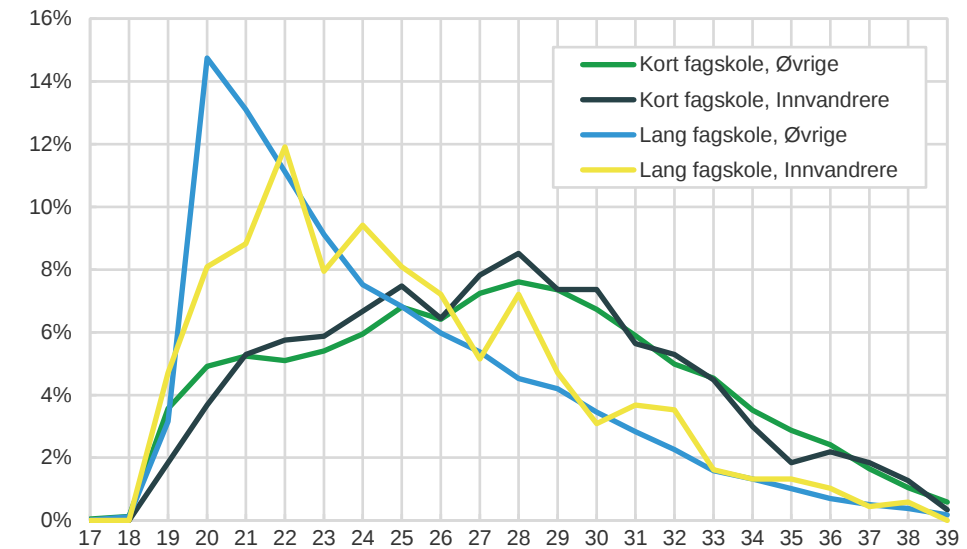
4.3. Alder ved påbegynt fagskoleutdanning

Figur 4.2 viser alder ved påbegynt fagskoleutdanning, brutt ned på type fagskoleutdanning og innvandringskategori. For å kunne sammenlikne er tallene prosentuert ut fra det totale antall personer med påbegynt fagskole i gruppen.

Av figuren ser vi at etter brorparten av de som tar fagskoleutdanning starter mellom de er 20 og 30 år. Etter denne alderen synker andelen som tar fagskole. Lengre fagskoleutdanninger påbegynnes typisk litt før korte fagskoleutdanninger.

Det er ikke en stor forskjell i aldersmønstrene når man sammenligner innvandrere med den øvrige befolkningen. Studenter blant den øvrige befolkningen som tar lengre fagskoleutdanning starter fagskoleutdanningen tidligere enn innvandrerstudentene.

Figur 4.5 Alder ved påbegynt fagskole, etter type fagskoleutdanning og innvandringskategori. Andel av totalt antall personer med påbegynt fagskoleutdanning i hver gruppe

Kilde: Statistisk sentralbyrå

4.4. Oppsummering

- Kvinnelige innvandrere er overrepresentert i korte fagskoleutdanninger, som hovedsakelig består av helse- sosial- og idrettsfag.
- Menn i den øvrige befolkningen er overrepresentert i lengre fagskoleutdanninger, som hovedsakelig består av tekniske fag knyttet til yrker hvor menn tradisjonelt sett har vært overrepresentert.
- Personer som har foreldre med høyere utdanning er litt mer tilbøyelige til å ta kort fagskoleutdanning både blant innvandrere og den øvrige befolkningen.
- I den øvrige befolkningen deltar en høyere andel i lang fagskoleutdanning blant personer med foreldre med høyere utdanning enn blant de som ikke har foreldre med høyere utdanning. Bildet er motsatt for innvandrere; de som har foreldre uten høyere utdanning er litt mer tilbøyelige til å ta fagskoleutdanning.

5. Deltagelse i høyere utdanning

I dette kapittelet skal vi se på deltagelse i høyere utdanning ved universiteter og høyskoler. Generell studiekompetanse gjennom vitnemål fra et studieforberedende utdanningsprogram er den vanligste måten å kvalifisere seg for opptak til høyere utdanning i Norge. Elever som har gått yrkesfaglige utdanningsprogrammer har imidlertid også mulighet til å oppnå generell studiekompetanse gjennom påbygg etter fullført Vg2 yrkesfag eller etter oppnådd yrkeskompetanse. Gjennom et påbyggingsår kan elevene med bakgrunn fra yrkesfag ta de fellesfagene⁸ de mangler for å ha det samme formelle grunnlag og kompetanse som de som har gått på studieforberedende.

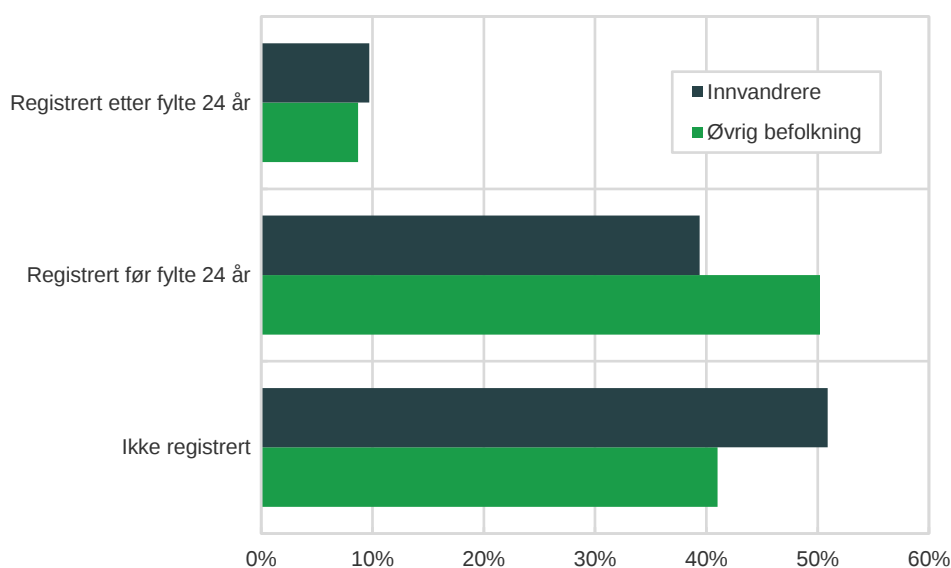
I tillegg er det mulig å oppnå opptak til høyere utdanning gjennom realkompetanse og den såkalte «Y-veien». Å oppnå opptak gjennom realkompetanse vil si at institusjonen tilbyr opptak til søkere over 25 år basert på både formell og ikke-formell kompetanse. «Y-veien» vil si at søkeren søker seg til et studieprogram hvor yrkesfaglig kompetanse er tilstrekkelig⁹.

I datagrunnlaget ser vi om personen har vært registrert i høyere utdanning i perioden frem til 1. oktober 2019. Basert på dette vil personer født mellom 1980 og 1990 på dette tidspunktet være mellom 29 og 39 år gamle, og dermed vil hele populasjonen ha gode muligheter for å delta i høyere utdanning, selv om personen ankom landet sent i barndommen. I den første figuren ser vi på andelen som er registrert i høyere utdanning basert på hele rapportens populasjon. I de øvrige delkapitlene avgrensner vi populasjonen til de som er registrert med generell studiekompetanse.

5.1. Innvandrere er i mindre grad registrert i høyere utdanning sammenliknet med den øvrige befolkningen

I Figur 5.1 er det vist en oversikt over andel personer som har vært registrert i høyere utdanning som andel av gruppen som helhet. Omtrent halvparten av innvandrerbefolkningen i gruppen vi analyserer har ikke vært registrert i høyere utdanning, som er om lag 10 prosentpoeng høyere enn for den øvrige befolkningen.

Figur 5.1 Andel som har vært registrert i høyere utdanning, etter innvandringskategori

Kilde: Statistisk sentralbyrå

⁸ Elever som tar påbygg etter yrkesfag Vg2 tar også ett valgfritt programfag i påbyggsåret.

⁹ Mer informasjon om Y-veien kan man finne på [Utdanning.no](https://utdanning.no):

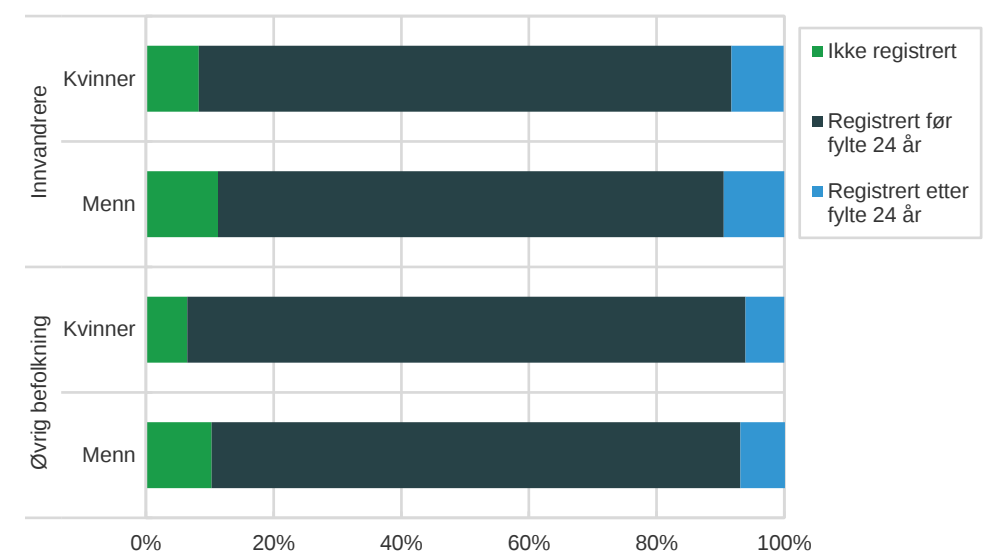
https://utdanning.no/tema/hjelp_og_veiledning/y-veien

Den lavere deltakelsen blant innvandrere totalt sett gjenspeiles også i at det er en større andel blant den øvrige befolkningen som er registrert i høyere utdanning for første gang før fylte 24 år. Andelen som er registrert for første gang etter fylte 24 år er imidlertid omtrent jevnstore for de to gruppene, henholdsvis ni prosent for den øvrige befolkningen og ti prosent for innvandrerne. Merk at denne oversikten viser deltakelsen i høyere utdanning basert på utvalget som helhet uavhengig av om man har opparbeidet seg studiekompetanse.

5.2. Omtrent lik deltakelse i høyere utdanning blant personer med studiekompetanse

I det følgende vil vi se spesifikt på de som har opparbeidet seg studiekompetanse gjennom videregående opplæring. Figur 5.2 viser andelen som har vært registrert i høyere utdanning etter innvandringskategori og kjønn, og viser at deltagelsen i høyere utdanning er omtrent like høy for både innvandrere og den øvrige befolkningen. Det vil si at de forskjellene vi så innledningsvis i Figur 5.1 forsvinner dersom vi spesifikt skiller ut dem uten studiekompetanse.

Figur 5.2 Andel med studiekompetanse fra videregående opplæring som har vært registrert i høyere utdanning, etter innvandringskategori og kjønn

Kilde: Statistisk sentralbyrå

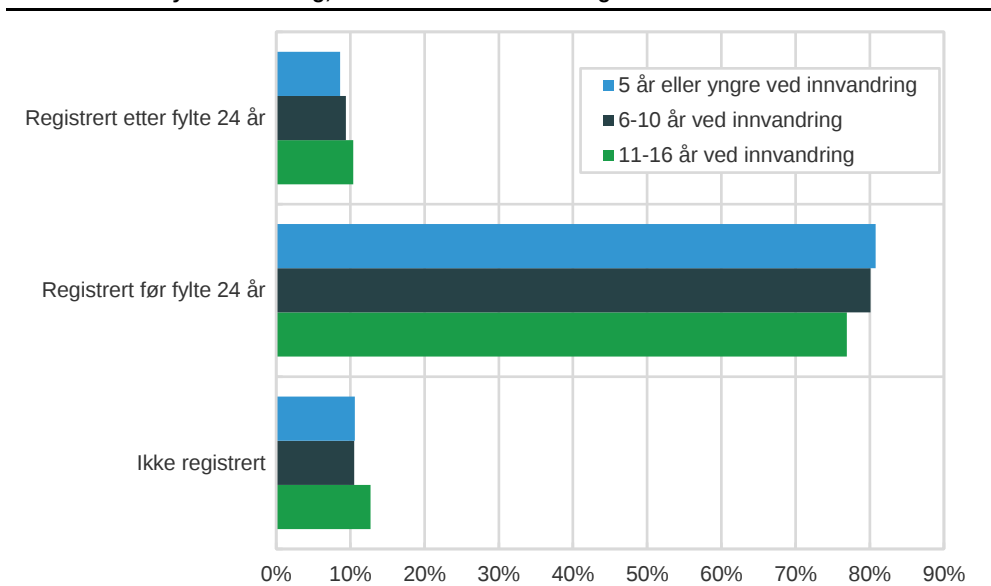
Henholdsvis ti prosent av menn i den øvrige befolkningen og elleve prosent av mannlige innvandrere er ikke registrert i høyere utdanning. Sju prosent av kvinner i den øvrige befolkningen og åtte prosent av kvinnelige innvandrere er ikke registrert i høyere utdanning. Det er imidlertid en litt større andel innvandrere som er registrert i høyere utdanning etter fylte 24 år; henholdsvis ti og åtte prosent for mannlige og kvinnelige innvandrere, sammenliknet med sju og seks prosent for menn og kvinner i den øvrige befolkningen.

5.3. Desto tidligere i barndommen man innvandrer, desto tidligere starter man høyere utdanning

De to følgende figurene viser andelen som har vært registrert i høyere utdanning etter alder ved innvandring for henholdsvis menn og kvinner. Siden vi her fokuserer på alder ved innvandring er den øvrige befolkningen skilt ut av oversikten. I likhet med foregående delkapittel ser vi også her spesifikt på den gruppen som har opparbeidet seg studiekompetanse gjennom videregående opplæring. For begge kjønn er det litt lavere deltagelse i høyere utdanning desto senere i barndommen man ankommer landet.

Figur 5.3 viser oversikten for menn. 11 prosent av mannlige innvandrere som var 5 år eller yngre eller 6-10 år ved innvandring er ikke registrert i høyere utdanning. Denne andelen stiger til 13 prosent for de som vandret inn etter fylte 11 år. Andelen som er registrert før fylte 24 år er litt lavere blant de som vandret inn etter fylte 11 (77 prosent) år sammenliknet med de to andre gruppene som innvandret før fylte 11 år (80 prosent). De som vandret inn sent i barndommen har høyest andel førstegangsregistrering etter fylte 24 år. Med andre ord er det noe vanligere at menn med studiekompetanse som innvandret etter fylte 11 år ikke er registrert eller har startet senere i høyere utdanning enn for menn som innvandret i yngre alder.

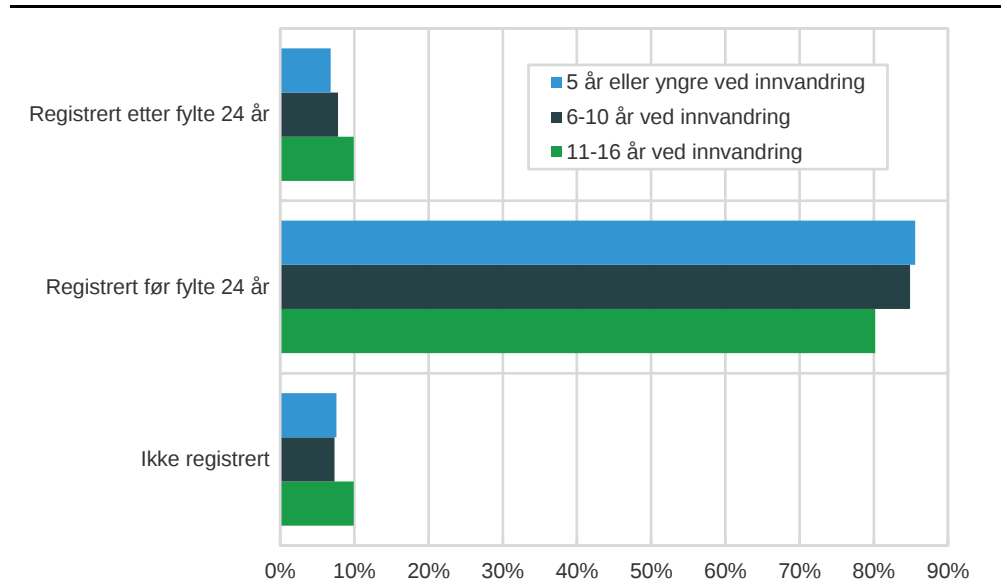
Figur 5.3 Andel med studiekompetanse fra videregående opplæring som har vært registrert i høyere utdanning, etter alder ved innvandring. Menn

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Figur 5.4 viser oversikten for kvinnelige innvandrere. Trenden tilsvarer det vi har sett for mannlige innvandrere, bortsett fra at kvinner jevnt over har høyere andel for gruppen som er registrert før fylte 24 år. Kvinner som innvandret sent i barndommen har mellom to og tre prosentpoeng lavere deltakelse i høyere utdanning, og mellom to og tre prosentpoeng høyere registreringsandel etter fylte 24 år, hvilket fører til at registreringsandelen før fylte 24 år er mellom fem og seks prosentpoeng lavere enn for de øvrige aldersgruppene.

Figur 5.4 Andel med studiekompetanse fra videregående opplæring som har vært registrert i høyere utdanning, etter alder ved innvandring. Kvinner

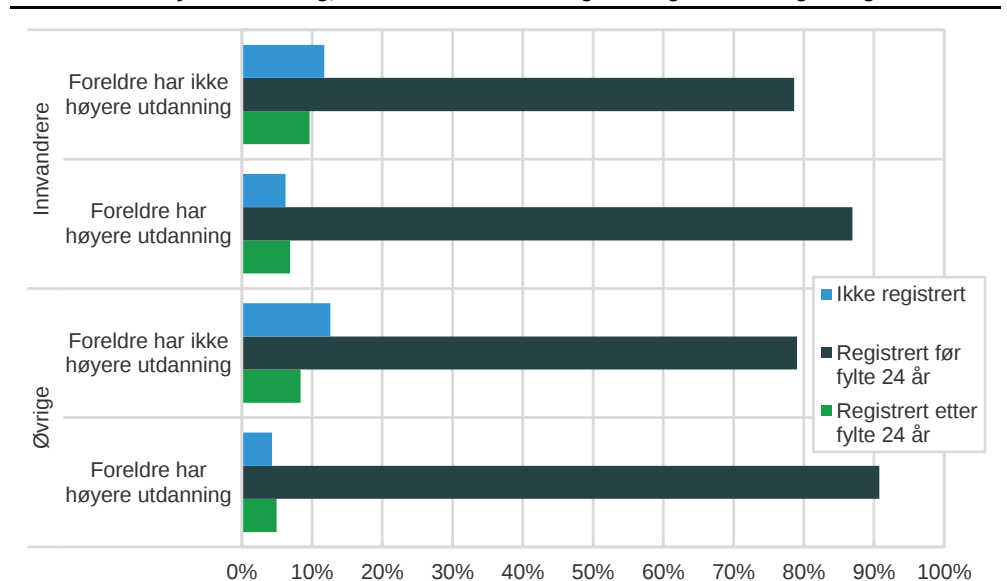

Kilde: Statistisk sentralbyrå

5.4. Foreldres utdanningsnivå og deltakelsen i høyere utdanning

Figur 5.5 viser andelen som har vært registrert i høyere utdanning brutt ned på foreldres utdanningsnivå og innvandringskategori. Foreldres utdanningsnivå er ofte brukt som en indikator for bakenforliggende ressurser. Vi vet at det er en positiv sammenheng mellom skoleprestasjoner og foreldrenes utdanningsnivå. Denne sammenheng er tydelig både målt etter grunnskolepoeng og resultater fra nasjonale prøver (Steinkellner, 2013, Ekren, 2014). Om man oppnår en utdanning på universitets- og høyskolenivå eller ikke, har en klar sammenheng med foreldres utdanningsnivå. Dersom foreldrene har oppnådd grad fra universitets- og høyskolenivå, er det en større sannsynlighet for at deres barn har samme utdanningsnivå (Kirkeberg m.fl., 2019). Høyere utdanning defineres her som at minst én av foreldrene har utdanning på minimum bachelor-nivå.

Figur 5.5 Andel med studiekompetanse fra videregående opplæring som har vært registrert i høyere utdanning, etter foreldres utdanningsnivå og innvandringskategori

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Det er ikke en veldig tydelig innvandringsdimensjon i disse dataene, men det er tydelig at foreldres bakgrunn har en viss sammenheng med om og når en starter på høyere utdanning. For den øvrige befolkningen er andelen som *ikke* er registrert i høyere utdanning fire prosent blant de som selv har høyt utdannede foreldre. For de som ikke har høyt utdannede foreldre stiger denne andelen til tretten prosent. For innvandrere med høyt utdannede foreldre er andelen som *ikke* selv er registrert i høyere utdanning på seks prosent, og tolv prosent for de som *ikke* har høyt utdannede foreldre.

5.5. Høyest deltakelse i høyere utdanning blant personer med bakgrunn fra EU/EØS

Tabell 5.1 viser hvordan deltakelsen i høyere utdanning fordeler seg på landbakgrunn. Det er små forskjeller i deltakelsen i høyere utdanning basert på denne inndelingen. Personer fra EU/EØS har litt lavere andel ikke-registrerte. Det er også en litt lavere andel personer med bakgrunn fra Afrika som er registrert før fylte 24 år. Som følge av dette er andelen for denne gruppen litt høyere blant de som er registrert etter fylte 24 år.

Tabell 5.1 Andel med studiekompetanse fra videregående opplæring som har vært registrert i høyere utdanning, etter alder ved første registrering i høyere utdanning og landbakgrunn

	Ikke registrert	Registrert før fylte 24 år	Registrert etter fylte 24 år
EU/EØS	7,7	85,0	7,3
Europeiske land u/EU	8,8	85,2	6,0
Asia med Tyrkia	8,3	84,6	7,1
Afrika	8,8	81,0	10,2
Nord-Amerika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania	7,8	85,1	7,1

Kilde: Statistisk sentralbyrå

5.6. Oppsummering

- Innvandrere er underrepresentert i høyere utdanning sammenliknet med den øvrige befolkning.
- Blant personer med oppnådd studiekompetanse fra videregående opplæring, er det omtrent lik deltakelse uavhengig av innvandringskategori.
- Blant de som innvandret tidlig, er det en større andel som begynner på høyere utdanning før fylte 24 år.

6. Studievalg og fullføring i høyere utdanning

I kapittel 5 så vi på overgangen fra videregående opplæring til høyere utdanning, og analyserte kjennetegn ved personene som kan tenkes å ha innvirkning på deltakelsen. Vi tok der utgangspunkt i første gang en person var registrert i høyere utdanning, uten å nødvendigvis grave dypere i hvorvidt denne førstegangs-registreringen førte til en avlagt grad eller gitt sluttkompetanse.

I dette kapittelet skal vi se nærmere på studentenes fullføring og kjennetegn ved første fullførte grad. Også i høyere utdanning har det vært reformer vi må ta i betraktning når vi ser på fullføring. Alle personer som er født etter 1985 har begynt å studere i høyere utdanning etter at Kvalitetsreformen ble innført i 2003/2004. Denne reformen innebar blant annet innføring av studiepoeng, som erstattet tidligere benyttede vektall, og gradene cand.mag og hovedfag ble erstattet med bachelorgrad og mastergrad.

Siden vi ser på personer født mellom 1980 til 1990, vil vi også ha personer som har fullført høyere grad før reformen inntraff. For å forenkle sammenlikninger skiller vi her mellom lavere grad, høyere grad og ingen fullført grad. Fullført grad på lavere nivå vil si å ha fullført en grad med normert varighet på mellom 2 og 4 år. Dette gjelder gradene cand.mag, høgskolekandidat, bachelor eller tilsvarende. Fullført grad på høyere nivå vil si å ha fullført en grad med normert varighet på mer enn 4 år. Dette gjelder gradene hovedfag, mastergrad, doktorgrad og tilsvarende.

6.1. Større fullføringsgrad blant kvinnelige innvandrere

Tabell 6.1 viser andel innvandrere og øvrige som har vært registrert i høyere utdanning og som har fullført og bestått innen utgangen av skoleåret 2018/2019. Over 43 prosent av innvandrere har ingen fullført grad, mot 33 prosent i den øvrige befolkningen. Flere menn enn kvinner mangler fullført grad.

Tabell 6.1 Fullføring blant personer registrert i høyere utdanning, etter innvandringskategori og kjønn. Prosent

	Øvrig befolkning			Innvandrere		
	Begge kjønn	Menn	Kvinner	Begge kjønn	Menn	Kvinner
Ikke fullført	32,5	39,0	27,7	43,3	48,5	39,0
Fullført grad på lavere nivå	36,8	30,0	41,8	32,2	27,6	36,0
Fullført grad på høyere nivå	30,7	31,0	30,4	24,5	23,9	25,0

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Kjønnsforskjellene er tydelige både blant innvandrere og den øvrige befolkning. Menn i den øvrige befolkning har 11 prosentpoeng lavere fullføringsgrad sammenliknet med kvinner i den øvrige befolkning. Mannlige innvandrere har ti prosentpoeng lavere fullføringsgrad sammenliknet med kvinnelige innvandrere. Det skiller om lag ett prosentpoeng mellom mannlige og kvinnelige innvandrere når vi ser på fullføring av en høyere grad. Dette vil si at dersom vi sammenlikner mannlige og kvinnelige innvandrere, så er forskjellene knyttet til frafallet før de oppnår en grad på lavere nivå.

Andelen innvandrere med fullført grad er lavere enn andelen for den øvrige befolkningen, også dersom vi ser kjønn hver for seg og både med tanke på fullføring av grad på lavere og høyere nivå.

Tabell 6.2 Fullføring blant personer registrert i høyere utdanning, etter alder ved innvandring. Prosent

	Øvrig befolkning	5 år eller yngre ved innvandring	6-10 år ved innvandring	11-16 år ved innvandring
Ikke fullført	32,5	41,5	42,7	45,5
Fullført grad på lavere nivå	36,8	30,7	32,5	33,1
Fullført grad på høyere nivå	30,7	27,8	24,8	21,3

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell 6.2 viser andelen som har fullført høyere utdanning brutt ned på alder ved innvandring. Andelen som ikke har fullført en grad stiger fra 42 prosent ved innvandring i 0-5 års alder til 46 prosent ved innvandring ved 11-16 års alder.

Andelen som har fullført en lavere grad er høyest for dem som ankom landet ved 11-16 års alder (sett bort fra den øvrige befolkningen), og lavest for dem som ankom ved 0-5 års alder, men til gjengjeld er mønsteret motsatt om vi ser på andelen som har fullført en grad på høyere nivå.

6.2. Utdanning på lavere nivå: Innvandrere underrepresentert innenfor lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk

Dette delkapittelet handler om studievalg på lavere grad innen høyere utdanning. Innenfor høyere utdanning står studentene i mange tilfeller ganske fritt til å velge fagsammensetning, og det er mange studenter som bytter studieprogram og oppnår flere grader. Denne rapporten har her sett på den første oppnådde graden på lavere nivå. Dersom en person har oppnådd en grad på både lavere og høyere nivå, er de inkludert her i kapittel 6.2 så vel som i 6.3 (som ser på første avlagte høyere grad).

Tabell 6.3 viser fagfelt¹⁰ for første fullførte grad på lavere nivå, etter kjønn og innvandringskategori. Dersom vi ser begge kjønn samlet og sammenlikner med øvrig befolkning, finner vi at innvandrere i mindre grad velger lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk (-6,4 prosentpoeng sammenliknet med den øvrige befolkning), og i større grad velger samfunnsfag og juridiske fag (+ 2,0 prosentpoeng) og naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag (+ 4,2 prosentpoeng).

Tabell 6.3 Fagfelt for første fullførte grad på lavere nivå, etter kjønn og innvandringskategori

	Øvrig befolkning			Innvandrere		
	Begge kjønn	Menn	Kvinner	Begge kjønn	Menn	Kvinner
Humanistiske og estetiske fag	9,0	9,2	8,9	8,2	7,6	8,5
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	16,6	9,7	20,6	10,2	5,7	13,2
Samfunnsfag og juridiske fag	10,3	10,7	10,1	12,3	10,9	13,2
Økonomiske og administrative fag	17,1	21,4	14,6	18,9	22,8	16,3
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	15,2	30,0	6,4	19,4	35,7	8,4
Helse- Sosial- og idrettsfag	27,5	11,4	37,0	28,3	12,6	38,8
Annet fagfelt	4,3	7,6	2,4	2,8	4,6	1,6

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Siden det er store kjønnsforskjeller i studievalg er det mest naturlig å sammenlikne kjønnene hver for seg. Dersom vi sammenlikner mannlige innvandrere med menn i den øvrige befolkningen, ser vi at mannlige innvandrere i mindre grad velger lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk (-4,0 prosentpoeng), og i større grad velger naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag (+ 5,7 prosentpoeng).

Ved å sammenlikne kvinnelige innvandrere med kvinner i den øvrige befolkningen ser vi at kvinnelige innvandrere i mindre grad har lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk (- 7,4 prosentpoeng) som sitt fagfelt. Kvinnelige innvandrere har derimot i større grad samfunnsfag og juridiske fag (+ 3,1 prosentpoeng).

¹⁰ Utledet fra norsk standard for utdanningsgruppering, jfr. kapittel 1.

Forskjellene på de resterende studieretningene er i underkant av +/- 2 prosentpoeng.

Kjønnsforskjellene man ser i den øvrige befolkningen med tanke på fagfelt for første fullførte grad på lavere nivå, gjenspeiles i stor grad også blant innvandrere. Det er en lavere andel mannlige innvandrere som tar lærerutdanning og utdanninger i pedagogikk og økonomiske og administrative fag, og en større andel kvinnelige innvandrere som tar utdanninger i samfunnsfag og juridiske fag.

Tabell 6.4 viser en oversikt over fagfelt for første fullførte grad på lavere nivå, etter alder ved innvandring. Vi ser tydelig at andelen kvinnelige innvandrere som har helse- sosial- og idrettsfag som fagfelt er større desto eldre kvinnene er ved innvandring. 33 prosent av kvinnene som var 5 år eller yngre ved innvandring har dette som fagfelt. Blant de som innvandret etter fylte 11 år har denne andelen steget til 42 prosent.

Tabell 6.4 Fagfelt for første fullførte grad på lavere nivå, etter alder ved innvandring

	5 år eller yngre ved innvandring		6-10 år ved innvandring		11-16 år ved innvandring	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
Humanistiske og estetiske fag	8,1	8,8	8,6	9,2	7,1	7,4
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	7,2	16,7	7,6	14,3	4,7	13,0
Samfunnsfag og juridiske fag	10,2	15,8	10,2	12,0	10,8	11,6
Økonomiske og administrative fag	25,7	17,7	22,1	16,5	18,7	14,6
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	31,8	6,4	32,8	8,0	40,1	9,1
Helse- Sosial- og idrettsfag	12,3	33,0	12,7	38,6	14,3	42,4
Annet fagfelt	4,7	1,5	5,9	1,4	4,3	1,8

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Dersom vi ser på foreldrenes utdanningsnivå (Tabell 6.5), er det for innvandrere en større andel som har humanistiske og estetiske fag, samfunnsfag og juridiske fag, naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag som sitt fagfelt, blant de med foreldre som har høyere utdanning.

Blant de som har foreldre uten høyere utdanning, er det en større andel som har helse- sosial- og idrettsfag, samt lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk som sitt fagfelt. Mønsteret er det samme for den øvrige befolkningen, bortsett fra for økonomiske og administrative fag.

Tabell 6.5 Fagfelt for første fullførte grad på lavere nivå, etter innvandringskategori og foreldres utdanningsnivå

	Foreldre har ikke høyere utdanning	Foreldre har høyere utdanning
<i>Innvandrere</i>	100	100
Humanistiske og estetiske fag	6,3	10,6
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	12,1	8,1
Samfunnsfag og juridiske fag	10,9	14,4
Økonomiske og administrative fag	19,1	18,8
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	18,3	21,0
Helse- Sosial- og idrettsfag	30,6	24,2
Annet fagfelt	2,6	3,0
<i>Øvrig befolkning</i>	100	100
Humanistiske og estetiske fag	6,3	11,4
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	18,9	14,5
Samfunnsfag og juridiske fag	7,4	12,8
Økonomiske og administrative fag	16,7	17,5
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	13,6	16,5
Helse- Sosial- og idrettsfag	32,6	23,1
Annet fagfelt	4,4	4,2

Kilde: Statistisk sentralbyrå

6.3. Utdanning på høyere nivå: Innvandrere overrepresentert innen helse- sosial og idrettsfag.

Dette delkapittelet omhandler fagfelt for første fullførte grad på høyere nivå. Tabell 6.6 viser fordelingen brutt ned på innvandringskategori og kjønn. Dersom vi ser begge kjønnene samlet, er innvandrere underrepresentert innen humanistiske og estetiske fag (- 3 prosentpoeng sammenliknet med den øvrige befolkning), lærerutdanninger og utdanninger innen pedagogikk (- 2,3 prosentpoeng) og naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag (- 3,5 prosentpoeng). Denne underrepresentasjonen kan forklares med gruppens kraftige overrepresentasjon innen helse- sosial- og idrettsfag (+ 14 prosentpoeng).

Tabell 6.6 Fagfelt for første fullførte grad på høyere nivå, etter kjønn og innvandringskategori

	Øvrig befolkning			Innvandrere		
	Begge kjønn	Menn	Kvinner	Begge kjønn	Menn	Kvinner
Humanistiske og estetiske fag	9,6	8,1	10,8	6,6	6,2	6,9
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	5,5	2,8	7,8	3,2	1,6	4,4
Samfunnsfag og juridiske fag	21,9	17,0	26,0	20,1	13,8	25,3
Økonomiske og administrative fag	17,4	20,8	14,6	14,4	15,8	13,3
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	26,3	37,2	17,3	22,8	33,7	14,1
Helse- Sosial- og idrettsfag	17,8	12,4	22,3	31,8	27,5	35,3
Annet fagfelt	1,4	1,7	1,2	1,0	1,3	0,7

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Denne tendensen gjenspeiles også dersom vi bryter ned oversikten på kjønn. 28 prosent av innvandremennene og 35 prosent av innvandrerkvinnene har helse- sosial- og idrettsfag som sitt fagfelt. Ved å sammenlikne mannlige og kvinnelige innvandrere ser vi at menn i større grad har naturvitenskapelige fag som sitt fagfelt, og i mindre grad enn kvinnene samfunnsfag og juridiske fag. Lignende kjønns- mønster finner vi for den øvrige befolkningen.

Tabell 6.7 Fagfelt for første fullførte grad på høyere nivå. Etter alder ved innvandring og kjønn

	5 år og yngre ved innvandring		6-10 år ved innvandring		11-16 år ved innvandring	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
Humanistiske og estetiske fag	6,4	6,6	5,7	7,1	6,6	7,2
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	1,3	5,3	2,1	3,6	1,4	4,4
Samfunnsfag og juridiske fag	14,8	25,0	15,5	26,8	11,1	23,7
Økonomiske og administrative fag	18,9	13,1	14,9	14,0	13,4	12,6
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	27,7	14,2	33,6	13,0	40,3	15,2
Helse- Sosial- og idrettsfag	30,1	35,4	26,8	34,4	25,3	36,3
Annet fagfelt	0,9	0,3	1,3	1,1	1,9	0,7

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Oversikten er brutt ned på alder ved innvandring i Tabell 6.7. Blant menn er det en høyere andel som har økonomiske og administrative fag og helse- sosial- og idrettsfag som sitt fagfelt blant de som innvandret før skolealder. Andelen som har naturvitenskapelige fag som sitt fagfelt er høyere blant de som innvandret sent i barndommen. Blant kvinnene er fordelingen relativt jevn og alder ved innvandring kan ikke sies å ha veldig klar sammenheng med fagfelt for første fullførte grad på høyere nivå.

Tabell 6.8 Fagfelt for første fullførte grad på høyere nivå, etter innvandringskategori og foreldres utdanningsnivå

	Foreldre har ikke høyere utdanning	Foreldre har høyere utdanning
<i>Innvandrere</i>	<i>100</i>	<i>100</i>
Humanistiske og estetiske fag	5,4	7,5
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	3,5	2,8
Samfunnsfag og juridiske fag	20,2	20,2
Økonomiske og administrative fag	14,8	14,1
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	21,2	23,8
Helse- Sosial- og idrettsfag	33,9	30,8
Annet fagfelt	1,1	0,8
<i>Øvrig befolkning</i>	<i>100</i>	<i>100</i>
Humanistiske og estetiske fag	9,2	9,7
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	7,1	4,9
Samfunnsfag og juridiske fag	20,6	22,5
Økonomiske og administrative fag	20,0	16,4
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	24,1	27,3
Helse- Sosial- og idrettsfag	17,0	18,2
Annet fagfelt	2,0	1,1

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell 6.8 viser at det ikke er særlig store forskjeller i fagfelt for første fullførte grad på høyere nivå, dersom vi bryter ned oversikten på innvandrernes sosiale bakgrunn. Blant dem som har foreldre uten høyere utdanning er det en litt større andel som har helse- sosial- og idrettsfag som sin fagretning. Blant dem som har foreldre med høyere utdanning er det en litt større andel som har naturvitenskapelige fag og humanistiske og estetiske fag som sin fagretning.

6.4. Oppsummering

- Blant personer som har vært registrert i høyere utdanning, er det blant innvandrere ti prosentpoeng flere som ikke fullfører en grad, sammenliknet med den øvrige befolkningen.
- Halvparten av mannlige innvandrere som har vært registrert i høyere utdanning mangler en fullført grad, sammenliknet med 40 prosent blant menn i den øvrige befolkning.
- Flere kvinner fullfører høyere utdanning sammenliknet med menn. Kjønnsforskjellene er omtrent like store uavhengig av innvandringskategori.
- Det er fire prosentpoeng lavere fullføringsgrad blant de som vandrer inn etter fylte 11 år, sammenliknet med de som vandret inn før fylte seks år.
- Helse-, Sosial- og idrettsfag var det vanligste fagfeltet blant innvandrerkvinner som har fullført en grad på lavere nivå. Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag var det vanligste fagfeltet blant innvandrermenn som har fullført en grad på lavere nivå.
- Helse-, Sosial- og idrettsfag var det vanligste fagfeltet blant innvandrerkvinner om har fullført en grad på høyere nivå. Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag var det vanligste fagfeltet blant innvandrermenn som har fullført en grad på høyere nivå.
- Helse-, Sosial- og idrettsfag er betydelig mer vanlig blant mannlige innvandrere sammenliknet med menn i den øvrige befolkningen på høyere nivå. 28 prosent blant mannlige innvandrere med fullført grad hadde avlagte den første graden innenfor dette fagfeltet, sammenliknet med tolv prosent av menn i den øvrige befolkning.

7. Overgang til arbeidsmarkedet

I dette kapitlet skal vi se på overgangen til arbeidsmarkedet, og som ellers i rapporten er populasjonen personer født i 1980-1990, ekskludert innvandrere som kom til Norge etter fylte 16 år. Hvor stor andel innvandrere er sysselsatt? Hvor mange er i heltidsstilling? Hvilke kjennetegn spiller inn på sysselsettingen? Vi ser på andelen sysselsatte fra 2000-2019, og andelen heltidssysselsatte fra 2015-2019. På grunn av overgang til nytt datagrunnlag for sysselsettingsstatistikken i 2015 ble det et brudd i tidsserien som påvirker antallet sysselsatte, jfr. kapittel 1.1. Det ble også tatt i bruk en ny metode som gir bedre informasjon om arbeidstid fra og med 2015. Denne informasjonen dekker kun de som er lønnstakere. Vi har ikke opplysninger om arbeidstid blant selvstendig næringsdrivende.

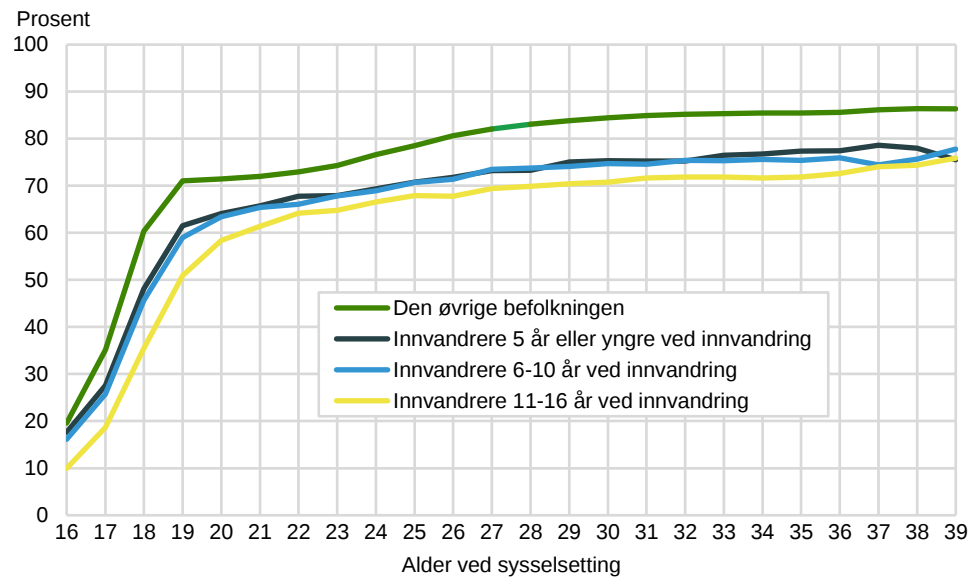
7.1. Innvandrere har lavere sysselsettingsandel sammenlignet med den øvrige befolkningen

Figur 7.1 viser andelen sysselsatte blant personer født i 1980-1990 etter alder ved sysselsetting¹¹, der innvandrere er delt inn i tre kategorier etter alder ved innvandring. Vi ser her på alle sysselsatte uansett avtalt arbeidstid. I et senere avsnitt tar vi for oss de som kun var heltidssysselsatte. Det er færre personer i alderen 35-39 år, som har sammenheng med at vi ser på de som er født i 1980-1990 og sysselsetting i 2000-2019. De som var født i 1990 er dermed 29 år i 2019. Få er sysselsatt i ung alder – dette har sammenheng med deltakelse i videregående opplæring, jfr. kapittel 2.1.

Det er et kjent forhold at blant befolkningen totalt har innvandrere en lavere sysselsettingsandel sammenlignet med den øvrige befolkningen (SSB, 2020a). Vi vet også at andelen sysselsatte øker med botid (SSB, 2020b). Til tross for ung alder ved innvandring, har innvandrere 5 år eller yngre ved innvandring lavere sysselsettingsandel enn den øvrige befolkningen. For 30-åringene er sysselsettingsandelen henholdsvis 75 og 85 prosent. Denne forskjellen vedvarer med økt alder. Det er mindre forskjeller i andelen sysselsatte når man sammenligner innvandrere som var 5 år eller yngre ved innvandring med innvandrere som var 6-10 år ved innvandring. Imidlertid, for innvandrere som var 11-16 år ved innvandring er andelen sysselsatte lavere sammenlignet med de to andre innvandringsgruppene. Blant 30-åringene var 71 prosent innvandrere 11-16 år ved innvandring sysselsatt, 4 prosentpoeng lavere sammenlignet med innvandrere 6-10 år ved innvandring. For personer i slutten av 30-årene er forskjellen i sysselsettingsandel mindre mellom innvandrergruppene.

¹¹ Alder ved sysselsetting = sysselsettings år – fødselsår. En person vil dermed telle både når hen var 20, 21, 22, osv. Eksempelvis: Teller – sysselsatte innvandrere 5 år eller yngre ved innvandring, 30 år i 2010-2019 (4703 personer). Nevner – innvandrere 5 år eller yngre ved innvandring, 30 år i 2010-2019 (6244 personer). $4703/6244=75$ prosent.

Figur 7.1 Andel sysselsatte i 2000-2019 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved sysselsetting, innvandringskategori og alder ved innvandring

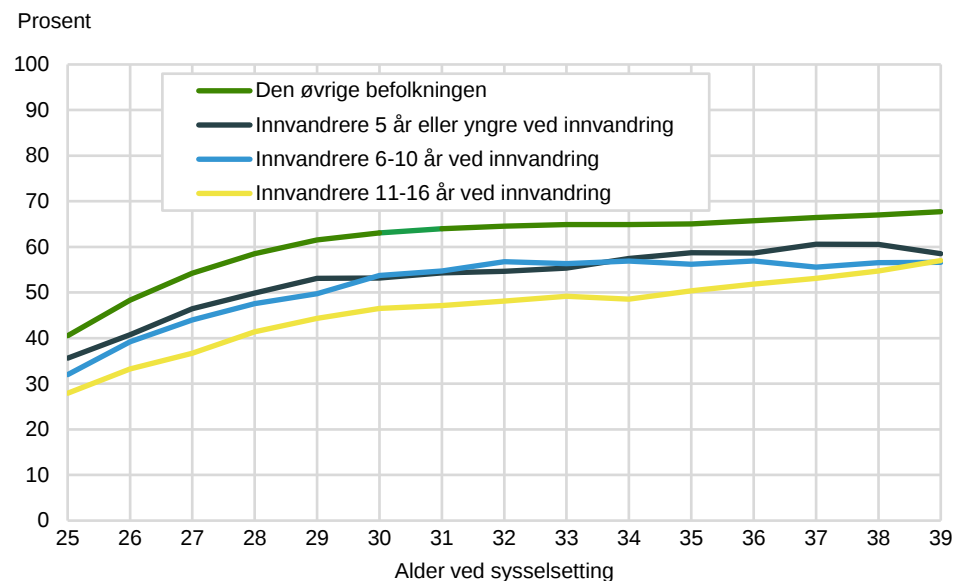
Kilde: Statistisk sentralbyrå

7.2. Færre i heltidsjobb blant innvandrere

Vedleggstabell F2 viser at blant sysselsatte innvandrere som var 16 år og yngre ved innvandring arbeider mellom 64 og 73 prosent heltid, dvs. personer med stillingsprosent lik 100 eller mer, avhengig av hvilket sysselsettingsår man ser på.

Stillingsprosenten er basert på hovedarbeidsforholdet til personen, og vi har ikke opplysninger om arbeidstid blant selvstendig næringsdrivende. Tilsvarende andel er mellom 69 og 78 prosent blant sysselsatte i den øvrige befolkningen, det vil si at flere i denne gruppen er i heltidsarbeid.

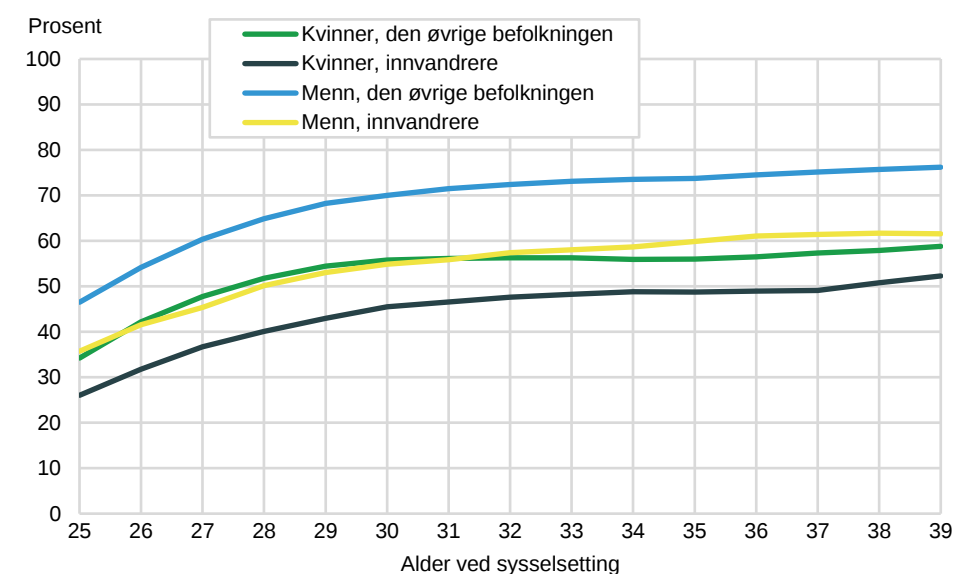
Figur 7.2 viser andelen heltidssysselsatte av personer født i 1980-1990 for årene 2015-2019, av alle født i 1980-1990 (uavhengig av om de er lønnstaker eller ikke). Innvandrere 11-16 år ved innvandring har lavest andel heltidssysselsatte, sett bort ifra 39-åringene. Eksempelvis for 30-åringene var 47 prosent heltidssysselsatt, 7 prosent færre sammenlignet med innvandrere 6-10 år ved innvandring og 10 prosentpoeng færre sammenlignet med den øvrige befolkningen. Olsen (2019) finner at botid i Norge har betydning for andel i heltidsstillinger. Innvandrere med botid på 7 år eller mer har en høyere andel i heltidsstilling sammenlignet med de med kortere botid. Han finner også at forskjellene mellom innvandrere og den øvrige befolkningen blir mindre når man beregner den gjennomsnittlige stillingsprosenten for alle lønnstakere. Dette skyldes at de lengre deltidsjobbene som er mer utbredt blant innvandrere inkluderes.

Figur 7.2 Andel heltids-sysselsatte i 2015-2019 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved sysselsetting, innvandringskategori og alder ved innvandring

Kilde: Statistisk sentralbyrå

7.3. Færre innvandrerkvinner er heltidssysselsatt

Innvandrerkvinner har lavest andel heltidssysselsatte, jfr. figur 7.3. Blant 30-åringene er 46 prosent innvandrerkvinner heltidssysselsatt, 9 prosentpoeng mindre enn innvandrer menn (55 prosent). Innvandrer menn i alderen 26-31 år har lavere andel heltidssysselsatte sammenlignet med kvinner i den øvrige befolkningen i samme aldersgruppe – dog er forskjellene små, mens innvandrer menn i alderen 32-39 år har en høyere andel heltidssysselsatte. Menn i den øvrige befolkningen har høyest andel heltidssysselsatte, 70 prosent blant 30-åringene. I befolkningen totalt har også innvandrerkvinner lavere sysselsettingsandel enn den øvrige befolkningen (SSB, 2020e).

Figur 7.3 Andel heltids-sysselsatte i 2015-2019 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved sysselsetting, innvandringskategori og kjønn

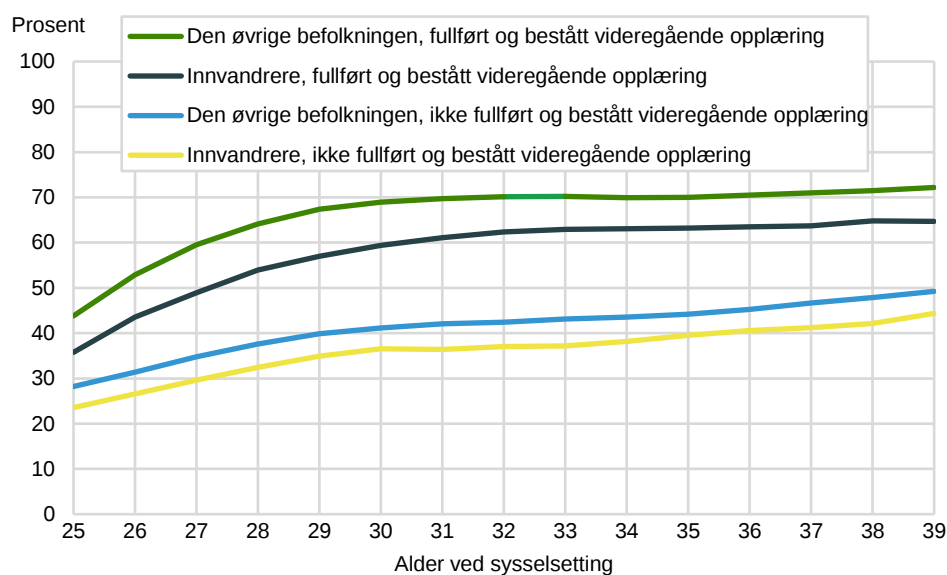
Kilde: Statistisk sentralbyrå

7.4. Større andel heltidssysselsatte dersom man har fullført og bestått videregående opplæring

Det er en større andel heltidssysselsatte blant personer som har fullført og bestått videregående opplæring sammenlignet med de som ikke har fullført, jfr. figur 7.4. Blant 30-årige innvandrere er 59 prosent sysselsatt blant de som har fullført, 23 prosentpoeng høyere sammenlignet med innvandrere som ikke har fullført. Den øvrige befolkningen har en høyere andel heltidssysselsatte enn innvandrere, til tross for at vi skiller mellom dem som har/ikke har fullført. Forskjellen i andelen heltidssysselsatte blant innvandrere og den øvrige befolkningen er noe mindre blant dem som ikke har fullført. Falch og Nyhus (2011) ser på hvordan fullføring av videregående opplæring påvirker sysselsettings- og utdanningstilbøyeligheten for 22-åringer i 2008. De finner at fullføring innen 5 år etter avsluttet grunnskole reduserer sannsynligheten for å verken være i jobb eller utdanning.

Det er et stort gap mellom innvandrere med fullført og bestått videregående opplæring og den øvrige befolkningen som ikke har fullført. Blant 30-åringene er henholdsvis 59 og 41 prosent heltidssysselsatt, en forskjell på 18 prosentpoeng. Dette tyder på at utdanning har mer å si for forskjellene mellom gruppene enn innvandrerbakgrunn i seg selv. Olsen (2020) har sett på sysselsettingen blant personer 25-39 år med innvandrerbakgrunn fra Asia, Afrika, Latin-Amerika og Øst-Europa utenom EU. Tilsvarende finner han at fullført videregående utdanning betyr mer enn innvandrerbakgrunn, og at lite utdanning er en like stor barriere for alle, uansett landbakgrunn.

Figur 7.4 Andel heltids-sysselsatte i 2015-2019 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved sysselsetting, innvandringskategori og fullført og bestått videregående opplæring innen skoleåret 2018/2019

Kilde: Statistisk sentralbyrå

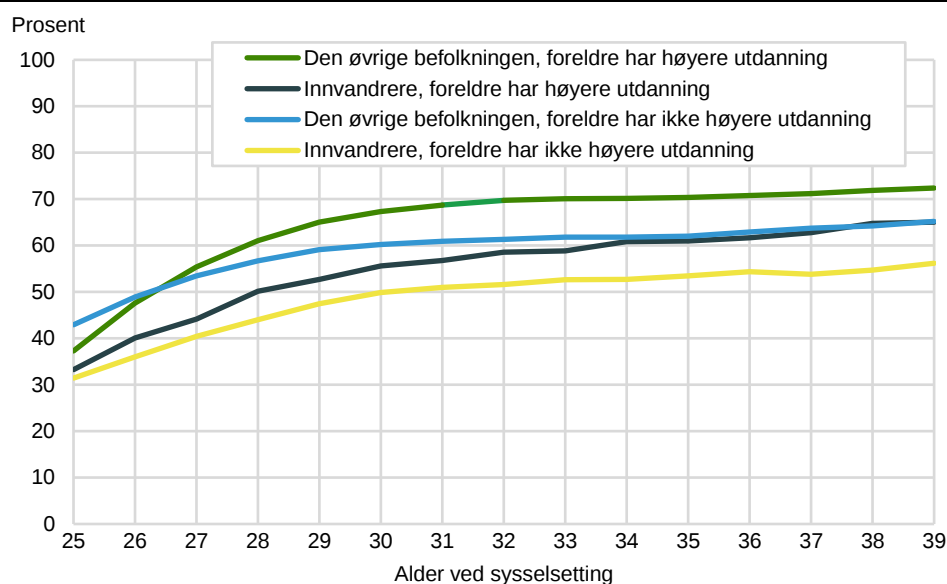
7.5. Større andel heltidssysselsatte blant den øvrige befolkningen, til tross for foreldrenes utdanningsnivå

Figur 7.5 viser andelen heltidssysselsatte etter foreldrenes utdanningsnivå. Dersom en av foreldrene har universitet- eller høyskolenivå kategoriseres dette som «har høyere utdanning». Grunnskolenivå, videregående skolenivå, fagskolenivå og ingen utdanning kategoriseres som «har ikke høyere utdanning». Uoppgitt utdanningsnivå er holdt utenfor i figuren, men er inkludert i vedleggstabell F6.

Den øvrige befolkningen, både med eller uten høyt utdannede foreldre, har en høyere andel heltidssysselsatte sammenlignet med innvandrere med foreldre med høyere utdanning. Eksempelvis for 30-åringene er 56 prosent innvandrere med foreldre med høyere utdanning heltidssysselsatt, henholdsvis 5 og 12 prosentpoeng lavere sammenlignet med den øvrige befolkningen med foreldre med høyere utdanning.

Blant den øvrige befolkningen er det en høyere sysselsettingsandel blant personer med foreldre som ikke har en høyere utdanning i alderen 25-26 år sammenlignet med personer med foreldre som har høyere utdanning. På grunn av at figuren kun ser på heltidssysselsetting i perioden 2015-2019 der laveste alder er 25 år, har vi valgt å inkludere vedleggstabell (F7) som viser andelen sysselsatte uansett avtalt arbeidstid. Tabellen viser at både blant innvandrere og den øvrige befolkningen er det en større sysselsettingsandel blant personer med foreldre som ikke har høyere utdanning når vi sammenligner de yngre aldersgruppene (20-25 år). I kapittel 5 så vi at det er en høyere andel som deltar i høyere utdanning der foreldrene har høyere utdanning. Deltakelse i høyere utdanning for denne gruppen kan dermed være en årsak til at sysselsettingsandelen er lavere for denne gruppen.

Figur 7.5 Andel heltids-sysselsatte i 2015-2019 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved sysselsetting, innvandringskategori og foreldrenes utdanningsnivå¹

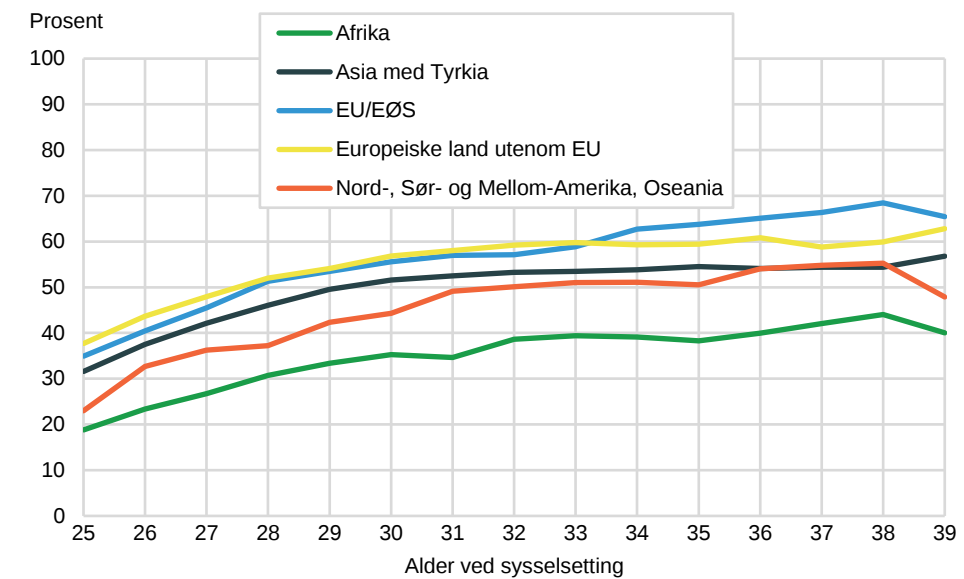
¹ Foreldre med uoppgitt utdanningsnivå er ikke inkludert i figuren.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

7.6. Innvandrere med landbakgrunn fra Afrika har lavest andel i heltid

Figur 7.6 viser innvandrere fordelt etter landbakgrunn. Innvandrere med landbakgrunn fra Afrika har den laveste andelen heltidssysselsatte, uansett alder ved sysselsetting. Innvandrere fra EU/EØS og europeiske land utenom EU har høyest andel. Andelen er henholdsvis 35, 56 og 57 prosent dersom man sammenligner 30-åringene. Det er dermed en betraktelig større forskjell mellom innvandrere etter landbakgrunn, enn innvandrere etter alder ved innvandring. Olsen (2019) finner at færre innvandrere fra Afrika, Asia etc. er i heltidsstilling, sammenlignet med innvandrere fra EØS etc., i tillegg til at innvandrere fra Asia/Afrika er overrepresentert i yrker der deltid generelt er mye utbredt.

Figur 7.6 Andel heltids-sysselsatte i 2015-2019 blant innvandrere født i 1980-1990, etter alder ved sysselsetting og landbakgrunn

Kilde: Statistisk sentralbyrå

7.7. Oppsummering

- Innvandrere har lavere sysselsettingsandel sammenlignet med den øvrige befolkningen, både sysselsatte uansett avtalt arbeidstid og heltidssysselsatte, og forskjellene vedvarer med alder.
- Få er sysselsatt i ung alder for begge grupper – som har sammenheng med deltakelse i utdanning.
- Innvandrere 11-16 år ved innvandring har lavest andel sysselsatte, sammenlignet med de andre innvandrergruppene, men forskjeller etter alder ved innvandring jevner seg ut etter hvert som innvandrerne nærmer seg slutten av trettiårene.
- Innvandrerkvinner har lavere sysselsettingsgrad enn innvandrer menn.
- Det er en større andel personer som er sysselsatt blant de som har fullført og bestått videregående opplæring sammenlignet med de som ikke har fullført.
- Utdanning er av større betydning for forskjellene mellom gruppene enn innvandrerbakgrunn i seg selv. Personer med foreldre som ikke har høyere utdanning har høyest andel sysselsatte når man sammenligner de yngre aldersgruppene. For de eldre aldersgruppene derimot er det personer med foreldre med høyere utdanning som har størst andel sysselsatte.
- Innvandrere med landbakgrunn fra Afrika har lavest andel sysselsatte.

8. Inntektssituasjon

I dette kapitlet vil vi belyse inntektssituasjonen til unge innvandrere som kom til landet før fylte 17 år, sammenlignet med den øvrige befolkningen som også er født i perioden 1980-1990. Vi vil innledningsvis se på hvordan inntekten fordeler seg på ulike inntektskilder; yrkesinntekter, kapitalinntekter, skattefrie overføringer og skattepliktige overføringer¹². Hva utgjør innvandreres hovedinntektskilde? Mottar innvandrere overføringer i større grad enn den øvrige befolkningen? Hvor mye tjener innvandrere i yrkesinntekt, og etter hvilke kjennetegn varierer yrkesinntekten?

Kapitlet fokuserer hovedsakelig på innvandreres yrkesinntekt – summen av lønnsinntekt og netto næringsinntekt i løpet av kalenderåret. Som vi har sett i de foregående kapitlene, har en stor andel av innvandrerne som innvandret til Norge i ung alder, deltatt i det norske utdanningssystemet før overgangen til arbeidsmarkedet. Vi har ikke belyst familiesituasjonen til disse personene og hvorvidt deres husholdninger består av flere personer. Dermed er det interessant å se på yrkesinntekten til den enkelte person fremfor inntekt per husholdningsenhet – der inntekten til alle personer som er fast bosatt i boligen og som har felles husholdningsøkonomi blir inkludert.

Vi benytter median yrkesinntekt i faste kroner, med 2018 som referanseår, dvs. at prisnivået i foregående år er justert for prisutviklingen for å sikre sammenlignbarhet over tid.

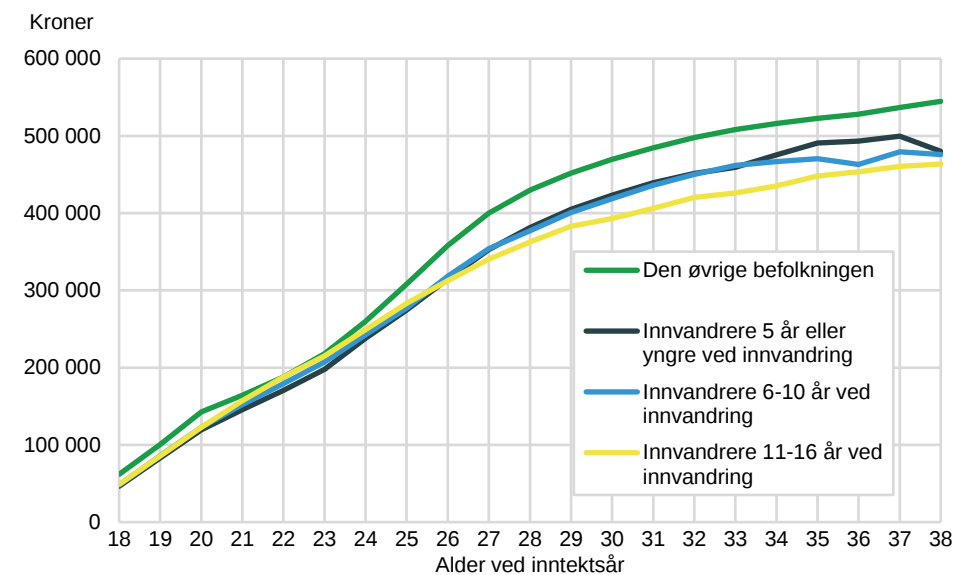
8.1. Innvandrere mottar overføringer i større grad enn den øvrige befolkningen

Figur 8.1 viser median samlet inntekt¹³ i faste 2018-kroner hvor yrkesinntekter, kapitalinntekter, skattefrie og skattepliktige overføringer er inkludert. Innvandrere, uansett alder, har lavere samlet inntekt enn den øvrige befolkningen. 30-årige innvandrere 5 år eller yngre ved innvandring har en median samlet inntekt på 423 000 kroner. For den øvrige befolkningen er samlet inntekt på 469 000 kroner. Inntekten til innvandrere 5 år eller yngre ved innvandring tilsvarer altså 90 prosent av samlet inntekt til den øvrige befolkningen. Innvandrere 11-16 år ved innvandring har lavest samlet inntekt, 392 000 kroner, som tilsvarer 84 prosent av samlet inntekt til den øvrige befolkningen.

¹² Se definisjoner i kapittel 1.

¹³ 0 i samlet inntekt er inkludert i beregning av medianen.

Figur 8.1 Samlet inntekt (median) i 1998-2018 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår og innvandringskategori. Faste 2018-kroner

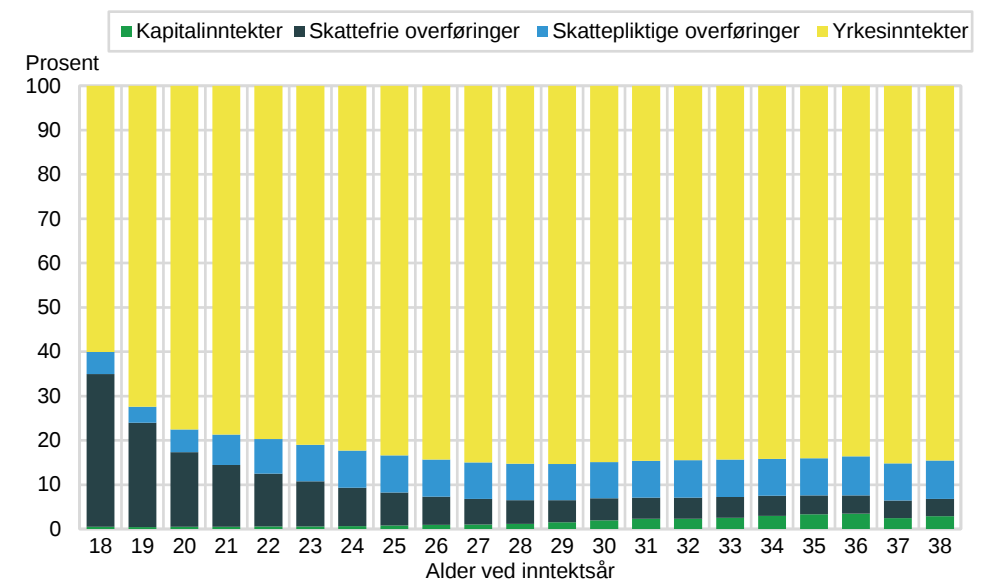

Kilde: Statistisk sentralbyrå

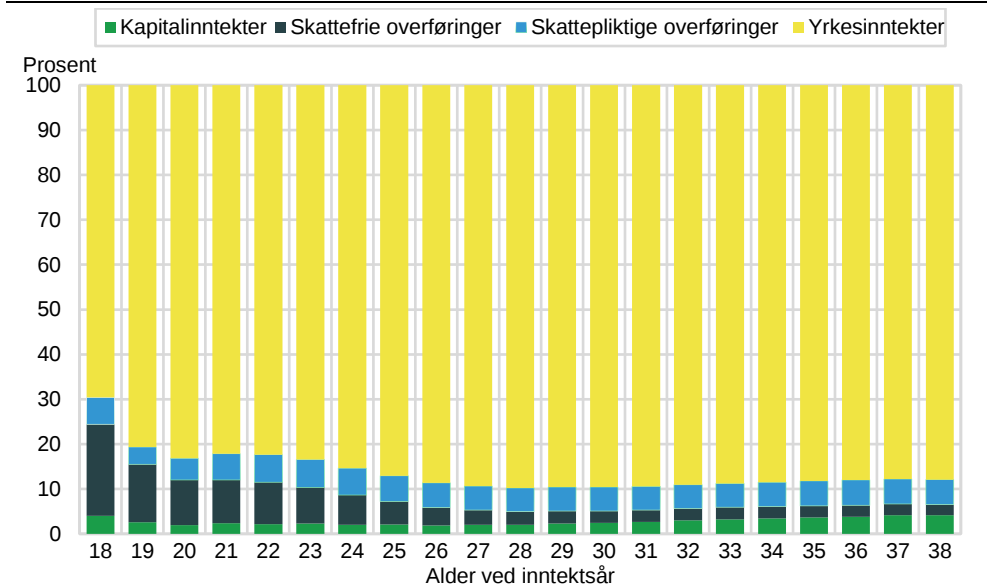
Figur 8.2 og 8.3 viser fordelingen av inntekten til innvandrere og den øvrige befolkningen. Her ser man på andelen yrkesinntekter¹⁴, kapitalinntekter, skattefrie og skattepliktige overføringer av samlet inntekt. Uansett alder og innvandringskategori er yrkesinntekt hovedkilden til inntekt. Skattefrie og skattepliktige overføringer utgjør en større andel i ung alder, særlig skattefrie overføringer som bl.a. inkluderer studiestipend.

Overføringer utgjør en større andel av samlet inntekt blant innvandrere sammenlignet med den øvrige befolkningen for alle aldersgrupper. Eksempelvis for 30-åringene utgjør overføringer 13 prosent av samlet inntekt for innvandrere og 8 prosent for den øvrige befolkningen. Blant den øvrige befolkningen utgjør dermed yrkesinntekter en større andel av den samlede inntekten; for 30-åringene 90 prosent versus 85 prosent for innvandrere. I kapittel 7 fant vi en høyere andel sysselsatte i den øvrige befolkningen, samt heltidssysselsatte, sammenlignet med innvandrere. Forskjellen i sysselsettingsgrad kan dermed være en av årsakene til forskjellen i yrkesinntekt. Kapitalinntekter utgjør også en større andel av den samlede inntekten for den øvrige befolkningen, men utgjør en mindre andel av samlet inntekt totalt (4 prosent og under).

¹⁴ Fra og med inntektsåret 2006 trekkes sykepenger og foreldrepenger fra yrkesinntektene og legges til skattepliktige overføringer i den offisielle statistikken.

Figur 8.2 Inntekt i 1998-2018 blant innvandrere født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår og type inntekt. Andel av samlet inntekt

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 8.3 Inntekt i 1998-2018 blant den øvrige befolkningen født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår og type inntekt. Andel av samlet inntekt

Kilde: Statistisk sentralbyrå

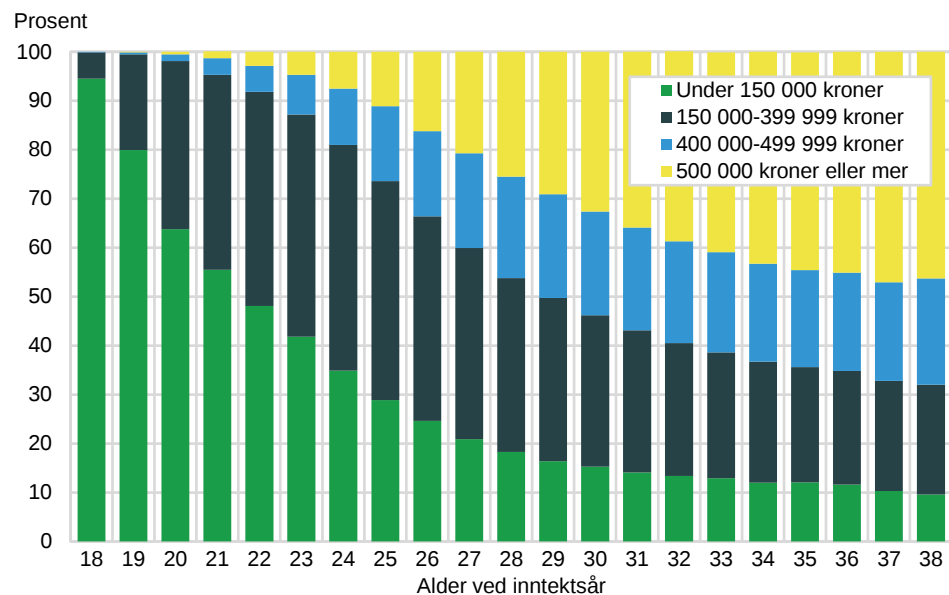
8.2. Færre innvandrere har en yrkesinntekt på 500 000 kroner eller mer

Figur 8.4 og 8.5 viser yrkesinntekt gruppert i faste 2018-kroner. Personer uten yrkesinntekt er ekskludert i figurene. Det er en større andel i ung alder med inntekt under 150 000 kroner. Dette har sammenheng med at en lavere andel er sysselsatt i ung alder, jfr. figur 7.1. Av de som er sysselsatt vil antakeligvis flere være i deltidsarbeid ved siden av studiene. Inntekten til både innvandrere og den øvrige befolkningen stiger med alderen. Eksempelvis blant innvandrere 30 år har 33 prosent en yrkesinntekt på 500 000 kroner eller mer, for innvandrere 35 år er denne andelen på 45 prosent.

Innvandrere har en lavere yrkesinntekt sammenlignet med den øvrige befolkningen. Dette er også tilfellet blant befolkningen totalt når man ser på gjennomsnittlig månedslønn for lønsmottakere i Norge (SSB, 2017b). Blant 30-

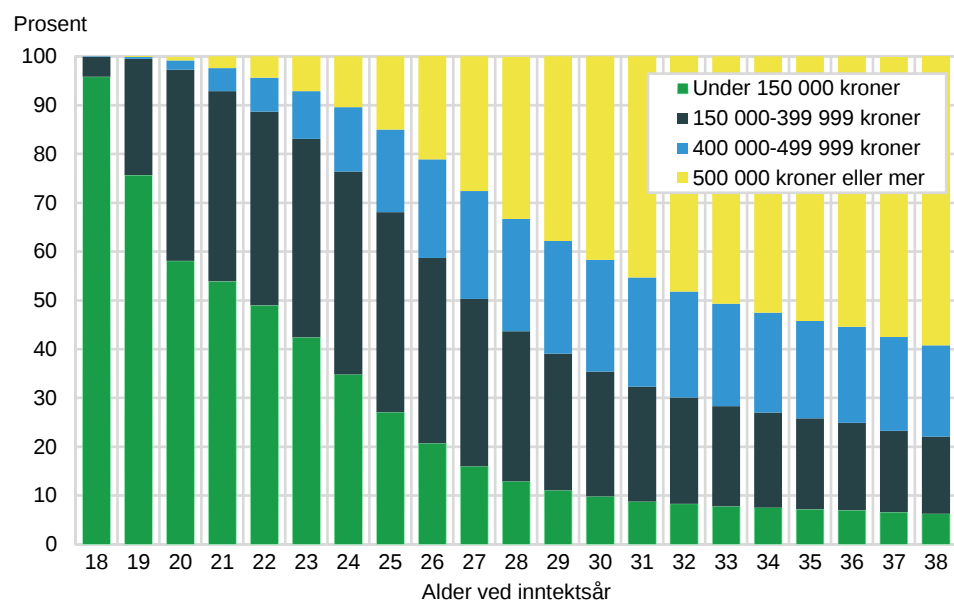
åringene er det 9 prosentpoeng færre innvandrere som har en yrkesinntekt på 500 000 kroner eller mer sammenlignet med den øvrige befolkningen. Det er en høyere andel innvandrere som har en yrkesinntekt på under 400 000 kroner. Blant 30-årige innvandrere utgjør dette 46 prosent, blant den øvrige befolkningen i samme alder 35 prosent.

Figur 8.4 Yrkesinntekt (gruppert) i 1998-2018 blant innvandrere født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår. Faste 2018-kroner

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 8.5 Yrkesinntekt (gruppert) i 1998-2018 blant den øvrige befolkningen født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår. Faste 2018-kroner

Kilde: Statistisk sentralbyrå

8.3. Innvandrere har lavere median yrkesinntekt enn den øvrige befolkningen

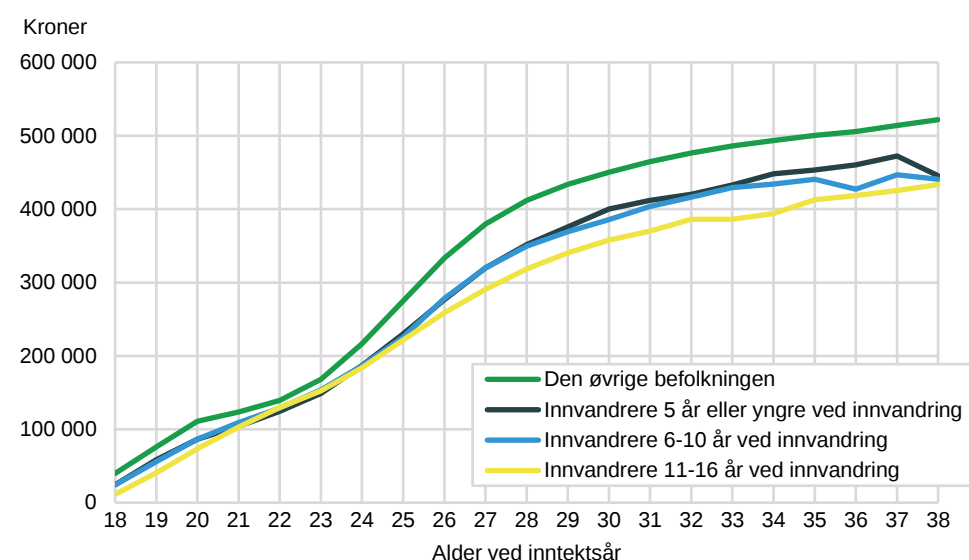
Figur 8.6 viser median yrkesinntekt¹⁵ i faste 2018-kroner etter innvandringskategori og alder ved innvandring. Ser vi på utviklingen over tid er det særlig en stor økning i yrkesinntekt frem til slutten av tyveårene. Som vi tidligere har sett i figur 7.3 er

¹⁵ 0 i yrkesinntekt er inkludert i beregning av medianen.

det en betraktelig økning i andelen heltidssysselsatte fra 25 til 30 år (37 til 53 prosent for innvandrere 5 år eller yngre ved innvandring). Økningen i andelen i heltidsarbeid vil naturligvis føre til en høyere median yrkesinntekt.

Innvandrere, til tross for at de ble bosatt i Norge før fylte 17 år, har en lavere sysselsettingsandel enn den øvrige befolkningen. I tillegg har innvandrere 11-16 år ved innvandring lavest andel sysselsatte. Vi finner det samme mønsteret når vi ser på median yrkesinntekt. Eksempelvis for 30-åringene er median yrkesinntekt for innvandrere 5 år eller yngre ved innvandring 400 000 kroner. Tilsvarende for den øvrige befolkningen er median yrkesinntekt 450 000 kroner. Inntekten til innvandrere 5 år eller yngre ved innvandring tilsvarer altså 89 prosent av yrkesinntekten til den øvrige befolkningen. Innvandrere 11-16 år ved innvandring har lavest median yrkesinntekt, omtrent 368 000 kroner, 79 prosent av yrkesinntekten til den øvrige befolkningen.

Figur 8.6 Yrkesinntekt (median) i 1998-2018 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår, innvandringskategori og alder ved innvandring. Faste 2018-kroner

Kilde: Statistisk sentralbyrå

I delkapittel 7.4 så vi at det er færre kvinner i heltidsarbeid sammenlignet med menn. Vedleggtabell G6 viser tilsvarende mønster som ved andelen sysselsatte; menn i den øvrige befolkningen har høyest median yrkesinntekt (506 000 kroner for 30-åringene) og innvandrerkvinner har lavest inntekt (tilsvarende 348 000 kroner). 30-årige innvandrer menn har en median inntekt på 399 000 kroner, som tilsvarer 81 prosent av inntekten blant menn i den øvrige befolkningen i samme alder. For 30-årige innvandrerkvinner tilsvarer inntekten 85 prosent av inntekten til 30-årige kvinner i den øvrige befolkningen. Det er mindre forskjeller mellom innvandrer menn og kvinner i den øvrige befolkningen, der kvinner i den øvrige befolkningen har større inntekt ved alder 22-37 år. Ser man på månedslønn har menn i den øvrige befolkningen høyest månedslønn, og innvandrerkvinner lavest månedslønn. Imidlertid har kvinner i den øvrige befolkningen gjennomsnittlig høyere månedslønn sammenlignet med innvandrer menn (SSB, 2020d).

Vi så tidligere i delkapittel 7.7 at det var store forskjeller i sysselsettingsandelen når man sammenlignet innvandrere etter landbakgrunn. Innvandrere med landbakgrunn fra Afrika hadde lavest andel heltidssysselsatte, og innvandrere fra EU/EØS og europeiske land utenom EU hadde høyest andel. Vi finner tilsvarende en stor forskjell blant innvandrere etter landbakgrunn når vi ser på median yrkesinntekt. Blant 30-åringene er median yrkesinntekt henholdsvis 255 000, 415 000 og 411 000 kroner, jfr. vedleggs tabell G7. 30-årige innvandrere fra Afrika har dermed

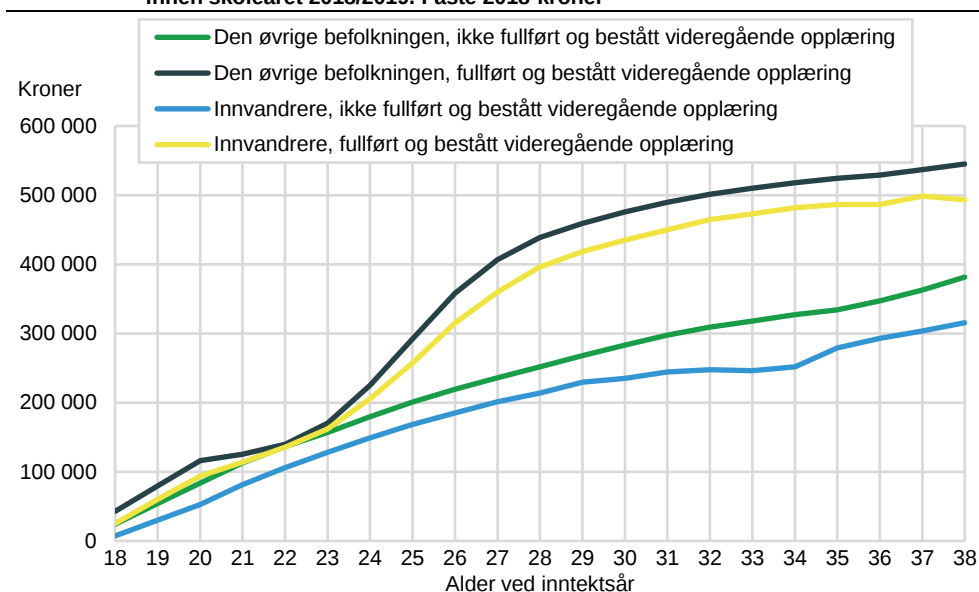
en yrkesinntekt som tilsvarer 62 prosent av inntekten til innvandrere fra EU/EØS. SSB har sett på gjennomsnittlig månedslønn for lønsmottakere i Norge, og finner at innvandrere fra Afrika tjener minst. Samtidig avhenger lønn av hvilket yrke man har, og hvilke yrker som er mest vanlig for innvandrere varierer med landbakgrunn (SSB, 2017b). Yrkesfordelingen blant innvandrerne og forskjellen i yrkesinntekt etter yrke, er utenfor rammene til rapporten å gå nærmere inn på.

8.4. Utdanning påvirker median yrkesinntekt

Som vi så i delkapittel 7.5 er utdanning av større betydning for forskjellene mellom gruppene enn innvandrerbakgrunn i seg selv. Opheim (2009) ser på personer som begynte i videregående opplæring i 1999, 2000 og 2001, og som arbeider i heltidsstilling i 2005. Hun finner at ungdom uten fullført kompetanse fra videregående opplæring har betydelig lavere inntekter, sammenlignet med ungdom som har studie- eller yrkeskompetanse.

Figur 8.7 viser et stort gap i median yrkesinntekt mellom de som har fullført og bestått videregående opplæring sammenlignet med de som ikke har fullført. For 30-årige innvandrere er median inntekt henholdsvis 435 000 og 235 000 kroner. Dvs. at inntekten til innvandrere som ikke har fullført tilsvarer 54 prosent av inntekten til innvandrere som har fullført. For den øvrige befolkningen er tilsvarende andel 60 prosent.

Figur 8.7 Yrkesinntekt (median) i 1998-2018 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår, innvandringskategori og fullført og bestått videregående opplæring innen skoleåret 2018/2019. Faste 2018-kroner

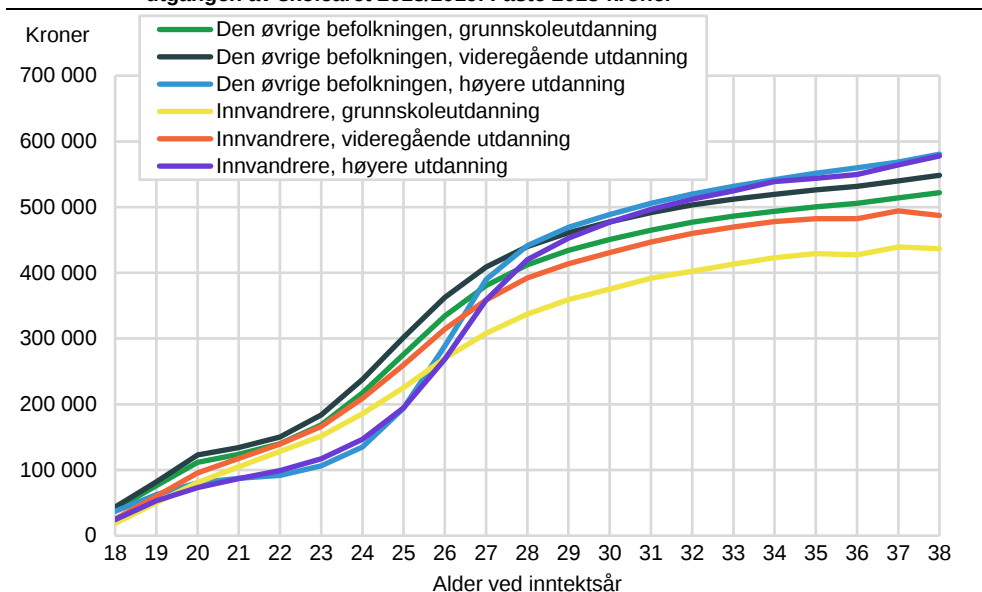
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 8.8 viser median yrkesinntekt etter høyeste fullførte utdanningsnivå. Personer med uoppgitt utdanningsnivå er ikke inkludert i figuren. Figuren viser at personer med høyere utdanning har lavest median yrkesinntekt frem til slutten av 20-årene. Dette har sammenheng med at vi ser på høyeste fullførte utdanningsnivå ved utgangen av skoleåret 2018/2019. De yngre aldersgruppene har sannsynligvis ikke fullført og bestått høyere utdanning enda på dette tidspunktet.

Sammenligner vi 30-åringene viser figur 8.8 at yrkesinntekter stiger med utdanningsnivået. Blant innvandrere ser vi særlig en økning i yrkesinntekten; fra 375 000 kroner for innvandrere med grunnskole til 431 000 for innvandrere med videregående utdanning og til 477 000 for innvandrere med høyere utdanning. For den øvrige befolkningen er yrkesinntekten for de samme gruppene henholdsvis

451 000, 478 000 og 489 000 kroner. Ser man på månedslønnen til hele befolkningen, øker månedslønnen jo høyere utdanningsnivå man har (SSB 2020c).

Figur 8.8 Yrkesinntekt (median) i 1998-2018 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår, innvandringskategori og høyeste fullførte utdanningsnivå¹ innen utgangen av skoleåret 2018/2019. Faste 2018-kroner

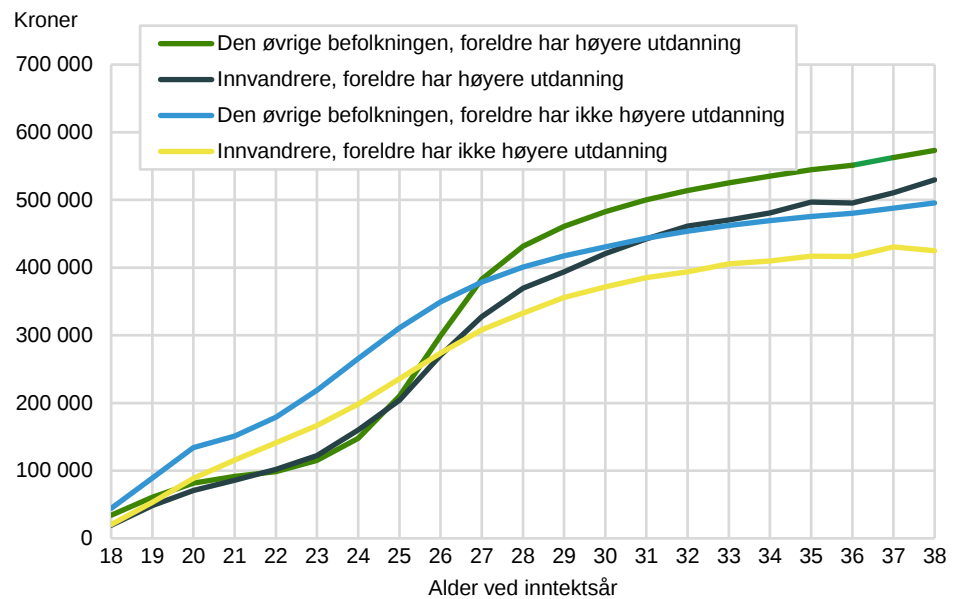

¹ Personer med uoppgitt utdanningsnivå er ikke inkludert i figuren.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Det er også forskjeller i median inntekt etter foreldres utdanningsnivå, jfr. figur 8.9. Både innvandrere og den øvrige befolkningen uten høyt utdannede foreldre har høyere yrkesinntekt tidlig i 20-årene, sammenlignet med innvandrere og den øvrige befolkningen der foreldre har høyere utdanning. Som vi så i kapittel 7.6 er det også en høyere andel sysselsatte i denne aldersgruppen, samtidig som at flere deltar i høyere utdanning. Færre vil antakeligvis være i arbeid, eventuelt deltidsarbeid, på grunn av deltakelse i utdanning – som vil føre til en lavere yrkesinntekt. Deretter øker yrkesinntekten til innvandrere og den øvrige befolkningen med foreldre med høyere utdanning raskere, og overstiger yrkesinntekten til gruppen uten høyt utdannede foreldre. For 30-åringene har innvandrere med foreldre som ikke har en høyere utdanning en median yrkesinntekt på 372 000 kroner, 88 prosent av inntekten til innvandrere med foreldre med høyere utdanning.

Figur 8.9 Yrkesinntekt (median) i 1998-2018 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår, innvandringskategori og foreldres utdanningsnivå. Faste 2018-kroner

Kilde: Statistisk sentralbyrå

8.5. Oppsummering

- Innvandrere har lavere samlet median inntekt sammenlignet med den øvrige befolkningen.
- Uansett alder og innvandringskategori er yrkesinntekt hovedkilden til inntekt.
- Overføringer utgjør en større andel av samlet inntekt blant innvandrere enn den øvrige befolkningen.
- Innvandrere har en lavere median yrkesinntekt sammenlignet med den øvrige befolkningen, og innvandrere 11-16 år ved innvandring har lavest yrkesinntekt.
- Innvandrerkvinner har lavere median yrkesinntekt sammenlignet med innvandrer menn.
- Innvandrere med landbakgrunn fra Afrika har lavest median yrkesinntekt.
- Som ved sysselsetting, har utdanning større betydning for forskjellene mellom gruppene enn innvandrerbakgrunn i seg selv når det gjelder median yrkesinntekt.
- Personer med høyere utdanning innen utgangen av skoleåret 2018/2019 har lavest median yrkesinntekt i ung alder, men går over til å ha høyest median yrkesinntekt når vi sammenligner de eldre aldersgruppene.
- Personer med foreldre med høyere utdanning har lavest median yrkesinntekt i ung alder og høyest median yrkesinntekt i eldre alder.

Referanser

- Bjørkeng, B. og Dzamarija, M. T. (2011). Fullføring av videregående opplæring. Gjennomstrømning blant innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre. Hentet fra: https://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/rapp_201145/rapp_201145.pdf
- Ekren, R. (2014). Sosial reproduksjon av utdanning? Hentet fra <https://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/attachment/210120?ts=14a1afdd738>
- Fagskoleloven. Lov om høyere yrkesfaglig utdanning av 2018 nr 39. <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-08-28>
- Falch, T. og Nyhus, O. H. (2011). Betydningen av fullført videregående opplæring for sysselsetting og inaktivitet blant unge voksne. Søkelys på arbeidslivet, 04/2011 (Volum 28). Hentet fra: <https://www.idunn.no/spa/2011/04/art03>
- Frøseth, M.W., Hovdhaugen, E., Høst, H. og Vibe, N. (2008). Tilbudsstruktur og gjennomføring i videregående opplæring. Delrapport I. Evaluering av Kunnskapsløftet (NIFU Rapport 40/2008). Hentet fra https://www.udir.no/globalassets/filer/tall-og-forskning/rapporter/evakl/nifu_tilbudsstruktur.pdf
- Henriksen, K. (2009). Unge som innvandret før skolealder – hvor like er de norskfødte med innvandrerforeldre? [Notat]. Statistisk Sentralbyrå. Hentet fra: https://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/notat_200935/notat_200935.pdf
- Keute, A-L., Perlic, B. og Holgersen, H. (2019). Utdanningsløpet til personer født i 1975, 1985 og 1995 (Rapporter 2019/39). Statistisk Sentralbyrå. Hentet fra: <https://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/utdanningslopet-til-personer-fodt-i-1975-1985-og-1995>
- Kirkeberg, M.I., Dzamarija, M.T., Bratholmen, N.V.L. og Strøm, F. (2019). Norskfødte med innvandrerforeldre – hvordan går det med dem? (Rapporter 2019/21). Statistisk sentralbyrå. Hentet fra: <https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/attachment/391638?ts=16bb80598d8>
- Olsen, B. (2018). Unge med innvandrerbakgrunn i arbeid og utdanning 2016 (Rapporter 2018/4). Statistisk sentralbyrå. Hentet fra: <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/attachment/337273?ts=16103d0fb78>
- Olsen, B. (2019). Færre på heltid blant innvandrere. Hentet fra: <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/faerre-pa-heltid-blant-innvandrere>
- Olsen, B. (2020). Utdanning gir større ulikhet enn innvandrerbakgrunn. Hentet fra: <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/utdanning-gir-storre-ulikhet-enn-innvandrerbakgrunn>
- Opheim, V. (2009). Kostnader ved frafall: Hva betyr frafall i videregående opplæring for inntekt blant ulike grupper yrkesaktiv ungdom? Søkelys på arbeidsmarkedet, 26:325–340.
- Opplæringslova. Lov om grunnskolen og den vidaregående opplæringa av 1998 nr 61. <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1998-07-17-61>
- Statistisk Sentralbyrå (2017a). Menn velger lengre fagskolestudier. Hentet fra <https://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/menn-velger-lengre-fagskolestudier>

- Statistisk Sentralbyrå (2017b). Lavere lønn blant innvandrere. Hentet fra: <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/lavere-lonn-blant-innvandrere>
- Statistisk Sentralbyrå (2020a). Sysselsetting blant innvandrere, registerbasert. Hentet fra: <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/statistikker/innvregsys>
- Statistisk Sentralbyrå (2020b). 12694: Innvandringsgrunn for sysselsatte innvandrere, etter botid og kjønn. 4. kvartal. 2001 – 2019 [Datasett]. Hentet fra: <https://www.ssb.no/statbank/table/12694/>
- Statistisk Sentralbyrå (2020c). 12407: Utdanningsfordelt månedslønn og antall år, etter fullført utdanning. 2015 – 2019 [Datasett]. Hentet fra: <https://www.ssb.no/statbank/table/12407>
- Statistisk Sentralbyrå (2020d). 12524: Månedslønn, etter innvandrerkategori, kjønn, arbeidstid, sektor og næring. 2015 - 2019 [Datasett]. Hentet fra: <https://www.ssb.no/statbank/table/12524/>
- Statistisk sentralbyrå (2020e). Fakta om innvandring. Sysselsetting etter landbakgrunn. 2019. Hentet fra: <https://www.ssb.no/innvandring-og-innvandrere/faktaside/innvandring>
- Statistisk Sentralbyrå (2020f). 05182: Personer, etter innvandringskategori og kjønn (F). 1970 – 2020 [Datasett]. Hentet fra: <https://www.ssb.no/statbank/table/05182/>
- Steinkellner, A. (2013). Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i grunnskolen. En analyse av karakterdata og resultater fra nasjonale prøver i 2012 (Oppdatert utgave) (Rapporter 65/2013). Statistisk sentralbyrå. Hentet fra: <https://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/innvandrere-og-norskfodte-med-innvandrerforeldre-i-grunnskolen>

Vedlegg A: Overgangen fra grunnskole til videregående opplæring

Tabell A 1 Antall personer med overgang fra grunnskole til videregående opplæring, etter overgangstid

	Øvrig befolkning			Innvandrere		
	Begge kjønn	Menn	Kvinner	Begge kjønn	Menn	Kvinner
Ikke registrert	3 904	2 233	1 671	617	297	320
Direkte	543 685	278 687	264 998	20 635	10 850	9 785
1 år	11 369	5 433	5 936	1 141	613	528
2 år eller mer	2 311	1 169	1 142	562	297	265

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell A 2 Antall personer med overgang fra grunnskole til videregående opplæring, etter alder ved innvandring

	5 år eller yngre ved innvandring	6-10 år ved innvandring	11-16 år ved innvandring
Ikke registrert			
Begge kjønn	117	163	337
Menn	47	70	180
Kvinner	70	93	157
Direkte			
Begge kjønn	6 158	7 110	7 367
Menn	3 174	3 716	3 960
Kvinner	2 984	3 394	3 407
1 år			
Begge kjønn	159	207	775
Menn	90	106	417
Kvinner	69	101	358
2 år eller mer			
Begge kjønn	48	73	441
Menn	27	34	236
Kvinner	21	39	205

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell A 3 Antall personer med overgang fra grunnskole til videregående opplæring, etter landbakgrunn

	Ikke registrert	Direkte	1 år	2 år eller mer
EU/EØS	494	49 049	1 161	252
Europeiske land u/EU	88	5 727	167	37
Asia med Tyrkia	546	25 296	946	391
Afrika	179	6 489	380	231
Øvrige	147	16 383	439	89

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell A 4 Antall personer med overgang fra grunnskole til videregående, etter innvandringskategori og foreldres utdanningsnivå

	Foreldre har høyere utdanning	Foreldre har ikke høyere utdanning	Uoppgitt
Øvrig befolkning	218 036	342 783	450
Ikke registrert	665	3 200	39
Direkte	213 547	329 747	391
1 år	3 331	8 026	12
2 år eller mer	493	1 810	8
Innvandrere	6 620	13 846	2 489
Ikke registrert	96	383	138
Direkte	6 206	12 455	1 974
1 år	231	689	221
2 år eller mer	87	319	156

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

Vedlegg B: Utdanningsvalg og fullføring i videregående opplæring

Tabell B 1 Utdanningsvalg i videregående opplæring, etter innvandringskategori

	Øvrig befolkning	Innvandrere
Allmennfaglig utdanningsprogram	50,2	53,9
Yrkesfaglig utdanningsprogram	49,8	46,1

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell B 2 Utdanningsvalg i videregående opplæring, etter innvandringskategori og kjønn

	Øvrig befolkning		Innvandrere	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
Allmennfaglig utdanningsprogram	45,4	55,2	51,4	56,7
Yrkesfaglig utdanningsprogram	54,6	44,8	48,6	43,3

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell B 3 Valg av utdanningsprogram blant innvandrere og øvrig befolkning, Reform 94

	Øvrig befolkning			Innvandrere		
	Begge kjønn	Menn	Kvinner	Begge kjønn	Menn	Kvinner
Allmennfaglig utdanningsprogram	254 207	118 182	136 025	11 671	5 923	5 748
Allmenne, økonomiske og adm. fag	215 636	100 315	115 321	11 075	5 522	5 553
Musikk, dans og drama	15 181	4 119	11 062	165	43	122
Idrettsfag	23 390	13 748	9 642	431	358	73
Yrkesfaglig utdanningsprogram	250 378	139 931	110 447	9 128	5 077	4 051
Helse og sosialfag	44 207	3 254	40 953	2 671	361	2 310
Naturbruk	11 904	6 109	5 795	63	34	29
Formgivingsfag	40 894	5 841	35 053	1 172	284	888
Hotell- og næringsmiddelfag	24 320	10 438	13 882	748	433	315
Byggfag	23 592	23 151	441	550	540	10
Tekniske byggfag	6 581	6 122	459	370	366	4
Elektrofag	35 444	34 160	1 284	1 047	1 031	16
Mekaniske fag	41 653	39 757	1 896	1 590	1 555	35
Kjemi- og prosessfag	3 117	2 154	963	105	73	32
Trearbeiderfag	2 207	1 910	297	84	82	2
Medier og kommunikasjon	7 490	3 281	4 209	138	72	66
Salg og service	8 969	3 754	5 215	590	246	344

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell B 4 Valg av utdanningsprogram blant innvandrere og øvrig befolkning, Kunnskapsløftet

	Øvrig befolkning			Innvandrere		
	Begge kjønn	Menn	Kvinner	Begge kjønn	Menn	Kvinner
Studieforberedende utdanningsprogram	29 473	13 117	16 356	1 607	733	874
Studiespesialisering	23 742	10 356	13 386	1 467	630	837
Musikk, dans og drama	2 021	673	1 348	36	13	23
Idrettsfag	3 710	2 088	1 622	104	90	14
Yrkesfaglige utdanningsprogram	30 322	17 562	12 760	2 136	1 169	967
Bygg- og anleggsteknikk	4 525	4 381	144	265	256	9
Design og håndverk	2 635	260	2 375	150	34	116
Elektrofag	3 701	3 557	144	163	160	3
Helse- og oppvekstfag	5 453	557	4 896	697	103	594
Medier og kommunikasjon*	2 748	1 323	1 425	58	27	31
Naturbruk	1 371	568	803	20	10	10
Restaurant- og matfag	2 336	1 046	1 290	162	76	86
Service og samferdsel	2 471	1 291	1 180	257	145	112
Teknikk og industriell produksjon	5 082	4 579	503	364	358	6

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell B 5 Første registrerte sluttkompetanse i videregående opplæring. Fullført og bestått før fylte 25 år

	Øvrig befolkning			Innvandrere		
	Begge kjønn	Menn	Kvinner	Begge kjønn	Menn	Kvinner
Ingen oppnådd kompetanse	132 934	77 108	55 826	10 181	6 219	3 962
Yrkeskompetanse	151 264	90 419	60 845	4 247	2 014	2 233
Studiekompetanse	281 265	121 982	159 283	10 201	4 721	5 480

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell B 6 Første registrerte sluttkompetanse i videregående opplæring, etter alder ved innvandring og kjønn. Fullført og bestått før fylte 25 år

	5 år eller yngre ved innvandring			6-10 år ved innvandring			11-16 år ved innvandring		
	Begge kjønn	Menn	Kvinner	Begge kjønn	Menn	Kvinner	Begge kjønn	Menn	Kvinner
Ingen oppnådd kompetanse	2 402	1 441	961	2 961	1 812	1 149	4 818	2 966	1 852
Yrkeskompetanse	1 023	480	543	1 409	656	753	1 815	878	937
Studiekompetanse	3 262	1 530	1 732	3 351	1 537	1 814	3 588	1 654	1 934

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell B 7 Første registrerte sluttkompetanse i videregående opplæring, etter innvandringskategori og foreldres utdanningsnivå

	Øvrig befolkning			Innvandrere		
	Begge kjønn	Menn	Kvinner	Begge kjønn	Menn	Kvinner
Ingen oppnådd kompetanse						
I alt	132 662	76 929	55 733	8 590	5 233	3 357
Foreldre har høyere utdanning	29 817	18 133	11 684	1 940	1 226	714
Foreldre har ikke høyere utdanning	102 845	58 796	44 049	6 650	4 007	2 643
Yrkeskompetanse						
I alt	151 176	90 383	60 793	3 744	1 752	1 992
Foreldre har høyere utdanning	38 413	23 755	14 658	1 000	500	500
Foreldre har ikke høyere utdanning	112 763	66 628	46 135	2 744	1 252	1 492
Studiekompetanse						
I alt	281 153	121 936	159 217	9 368	4 314	5 054
Foreldre har høyere utdanning	152 915	71 430	81 485	4 134	1 912	2 222
Foreldre har ikke høyere utdanning	128 238	50 506	77 732	5 234	2 402	2 832

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell B 8 Første registrerte sluttkompetanse i videregående opplæring, etter kjønn og landbakgrunn

	Ingen oppnådd kompetanse	Yrkeskompetanse	Studiekompetanse
EU/EØS			
Begge kjønn	997	595	1 603
Menn	572	313	710
Kvinner	425	282	893
Europeiske land u/EU			
Begge kjønn	1 865	1 033	2 444
Menn	1 145	522	1 098
Kvinner	720	511	1 346
Asia med Tyrkia			
Begge kjønn	4 881	1 869	4 617
Menn	3 019	866	2 207
Kvinner	1 862	1 003	2 410
Afrika			
Begge kjønn	1 827	511	1 076
Menn	1 144	200	514
Kvinner	683	311	562
Øvrige			
Begge kjønn	611	239	461
Menn	339	113	192
Kvinner	272	126	269

Vedlegg C: Fagskoler

Tabell C 1 Andel som har påbegynt kort fagskoleutdanning, etter innvandringsbakgrunn og kjønn

	Prosent
Øvrig befolkning	
Menn	1,8
Kvinner	3,6
Innvandrere	
Menn	1,8
Kvinner	5,1

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell C 2 Andel som har påbegynt kort fagskoleutdanning, etter foreldrenes utdanningsnivå

	Prosent
Øvrig befolkning	
Foreldre har høyere utdanning	3,1
Foreldre har ikke høyere utdanning	2,0
Innvandrere	
Foreldre har høyere utdanning	3,5
Foreldre har ikke høyere utdanning	3,1

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell C 3 Andel som har påbegynt lang fagskoleutdanning, etter kjønn og innvandringsbakgrunn

	Prosent
Øvrig befolkning	
Menn	7,8
Kvinner	1,8
Innvandrere	
Menn	3,9
Kvinner	1,2

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell C 4 Andel som har påbegynt lang fagskoleutdanning, etter foreldrenes utdanningsnivå

	Prosent
Øvrig befolkning	
Foreldre har høyere utdanning	5,3
Foreldre har ikke høyere utdanning	4,2
Innvandrere	
Foreldre har høyere utdanning	2,5
Foreldre har ikke høyere utdanning	3,1

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell C 5 Alder ved påbegynt fagskole, etter fagskoletype og innvandringsbakgrunn. Andel av totalt antall personer med fagskoleutdanning i hver gruppe.

	Kort fagskoleutdanning		Lang fagskoleutdanning	
	Øvrig befolkning	Innvandrere	Øvrig befolkning	Innvandrere
17	7	0	3	0
18	20	0	32	0
19	545	16	877	32
20	751	32	4 095	55
21	800	46	3 638	60
22	779	50	3 088	81
23	826	51	2 534	54
24	908	58	2 088	64
25	1 039	65	1 894	55
26	980	56	1 659	49
27	1 106	68	1 493	35
28	1 162	74	1 258	49
29	1 123	64	1 167	32
30	1 028	64	959	21
31	900	49	786	25
32	761	46	628	24
33	693	39	440	11
34	537	26	366	9
35	439	16	281	9
36	369	19	193	7
37	252	16	139	3
38	160	11	106	4
39	90	3	48	0
Totalt	15 275	869	27 772	679

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Vedlegg D: Deltagelse i høyere utdanning

Tabell D 1 Andel som har vært registrert i høyere utdanning, etter innvandringsbakgrunn

	Øvrig befolkning	Innvandrere
Ikke registrert	41,0	50,9
Registrert før fylte 24 år	50,2	39,4
Registrert etter fylte 24 år	8,7	9,7

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell D 2 Andel personer med oppnådd studiekompetanse som har vært registrert i høyere utdanning, etter innvandringsbakgrunn og kjønn

	Øvrig befolkning		Innvandrere	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
Ikke registrert	10,3	6,5	11,3	8,3
Registrert før fylte 24 år	82,8	87,4	79,2	83,4
Registrert etter fylte 24 år	7,0	6,1	9,5	8,2

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell D 3 Andel som har vært registrert i høyere utdanning, etter alder ved innvandring. Menn

	5 år eller yngre ved innvandring	6-10 år ved innvandring	11-16 år ved innvandring
Ikke registrert	10,6	10,5	12,7
Registrert før fylte 24 år	80,8	80,1	76,9
Registrert etter fylte 24 år	8,6	9,4	10,4

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell D 4 Andel som har vært registrert i høyere utdanning, etter alder ved innvandring. Kvinner

	5 år eller yngre ved innvandring	6-10 år ved innvandring	11-16 år ved innvandring
Ikke registrert	7,6	7,3	9,9
Registrert før fylte 24 år	85,6	84,9	80,2
Registrert etter fylte 24 år	6,8	7,8	9,9

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell D 5 Andel som har vært registrert i høyere utdanning, etter foreldres utdanningsnivå og innvandringskategor

	Øvrig befolkning		Innvandrere	
	Høyt utdannede foreldre	Ikke høyt utdannede foreldre	Høyt utdannede foreldre	Ikke høyt utdannede foreldre
Registrert etter fylte 24 år	5,0	8,3	6,9	9,6
Registrert før fylte 24 år	90,7	79,1	86,9	78,6
Ikke registrert	4,3	12,6	6,2	11,7

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell D 6 Antall som har vært registrert i høyere utdanning, etter alder ved første registrering og landbakgrunn

	Ikke registrert	Registrert før fylte 24 år	Registrert etter fylte 24 år
EU/EØS	2 150	23 810	2 057
Europeiske land u/EU	264	2 543	178
Asia med Tyrkia	1 159	11 857	1 001
Afrika	307	2 828	355
Øvrige	719	7 840	650

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Vedlegg E: Studievalg og fullføring i høyere utdanning

Tabell E 1 Fullføring av høyere utdanning, etter innvandringskategori og kjønn. Antall

	Øvrig befolkning			Innvandrere		
	Begge kjønn	Menn	Kvinner	Begge kjønn	Menn	Kvinner
Ikke fullført	109 637	56 064	53 573	5 504	2 788	2 716
Fullført lavere grad	123 893	43 093	80 800	4 086	1 585	2 501
Fullført høyere grad	103 317	44 563	58 754	3 114	1 375	1 739

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell E 2 Fullføring av høyere utdanning, etter alder ved innvandring. Antall

	5 år eller yngre ved innvandring		6-10 år ved innvandring		11-16 år ved innvandring	
	Øvrig befolkning					
Ikke fullført	109 637	1 661	1 780		2 063	
Fullført lavere grad	123 893	1 227	1 358		1 501	
Fullført høyere grad	103 317	1 112	1 035		967	

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell E 3 Fagfelt for første fullførte grad på lavere nivå, etter kjønn og innvandringskategori

	Øvrig befolkning			Innvandrere		
	Begge kjønn	Menn	Kvinner	Begge kjønn	Menn	Kvinner
Humanistiske og estetiske fag	16 957	6 399	10 558	460	172	288
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	31 189	6 793	24 396	574	128	446
Samfunnsfag og juridiske fag	19 355	7 444	11 911	693	247	446
Økonomiske og administrative fag	32 278	14 958	17 320	1 067	517	550
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	28 560	20 963	7 597	1 094	809	285
Helse- Sosial- og idrettsfag	51 814	7 969	43 845	1 598	286	1 312
Annet fagfelt	8 115	5 305	2 810	157	104	53

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell E 4 Fagfelt for første fullførte grad på lavere nivå, etter alder ved innvandring

	5 år eller yngre ved innvandring		6-10 år ved innvandring		11-16 år ved innvandring	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
Humanistiske og estetiske fag	54	93	61	106	57	89
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	50	154	47	153	31	139
Samfunnsfag og juridiske fag	75	168	82	142	90	136
Økonomiske og administrative fag	194	181	170	186	153	183
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	231	73	247	95	331	117
Helse- Sosial- og idrettsfag	89	347	90	450	107	515
Annet fagfelt	27	16	45	16	32	21

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell E 5 Fullføring av høyere utdanning, etter alder ved innvandring. Antall

	Foreldre har ikke høyere utdanning	Foreldre har høyere utdanning
<i>Innvandrere</i>	2 899	2 298
Humanistiske og estetiske fag	184	243
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	350	187
Samfunnsfag og juridiske fag	317	331
Økonomiske og administrative fag	555	431
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	531	483
Helse- Sosial- og idrettsfag	887	555
Annet fagfelt	75	68
<i>Øvrig befolkning</i>	87 944	100 253
Humanistiske og estetiske fag	5 530	11 424
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	16 604	14 576
Samfunnsfag og juridiske fag	6 545	12 802
Økonomiske og administrative fag	14 699	17 565
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	12 004	16 542
Helse- Sosial- og idrettsfag	28 686	23 109
Annet fagfelt	3 876	4 235

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell E 6 Fagfelt for første fullførte grad på høyere nivå, etter kjønn og innvandringskategori

	Øvrig befolkning			Innvandrere		
	Begge kjønn	Menn	Kvinner	Begge kjønn	Menn	Kvinner
Annet fagfelt	1 378	750	628	33	20	13
Humanistiske og estetiske fag	9 465	3 633	5 832	222	94	128
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	5 462	1 233	4 229	106	24	82
Samfunnsfag og juridiske fag	21 707	7 635	14 072	673	206	467
Økonomiske og administrative fag	17 230	9 327	7 903	481	236	245
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	26 043	16 674	9 369	762	501	261
Helse- Sosial- og idrettsfag	17 617	5 565	12 052	1 063	410	653

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell E 7 Fagfelt for første fullførte grad på høyere nivå, etter alder ved innvandring og kjønn

	5 år eller yngre ved innvandring		6-10 år ved innvandring		11-16 år ved innvandring	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
Annet fagfelt	5	2	6	7	9	4
Humanistiske og estetiske fag	34	42	28	45	32	41
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	7	34	10	23	7	25
Samfunnsfag og juridiske fag	79	160	73	171	54	136
Økonomiske og administrative fag	101	84	70	89	65	72
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	148	91	157	83	196	87
Helse- Sosial- og idrettsfag	161	226	126	219	123	208

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Vedlegg F: Overgang til arbeidsmarkedet

Tabell F 1 Andel sysselsatte¹ i 2000-2019 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved sysselsetting, innvandringskategori og alder ved innvandring

	Den øvrige befolkningen	Innvandrere 5 år eller yngre ved innvandring	Innvandrere 6-10 år ved innvandring	Innvandrere 11-16 år ved innvandring
16	19,6	17,6	16,1	10,0
17	35,2	27,6	25,8	18,7
18	60,4	48,1	45,7	35,5
19	71,0	61,5	59,0	50,9
20	71,5	64,1	63,4	58,4
21	72,0	65,7	65,4	61,4
22	73,0	67,8	66,1	64,1
23	74,3	67,9	67,8	64,8
24	76,6	69,4	68,9	66,6
25	78,5	70,8	70,7	67,9
26	80,6	71,8	71,4	67,8
27	82,1	73,3	73,5	69,4
28	83,1	73,3	73,8	69,9
29	83,8	75,0	74,1	70,4
30	84,5	75,3	74,7	70,8
31	84,9	75,3	74,6	71,6
32	85,2	75,3	75,4	71,9
33	85,4	76,5	75,3	71,9
34	85,5	76,8	75,6	71,7
35	85,5	77,4	75,4	71,9
36	85,6	77,4	75,9	72,6
37	86,1	78,6	74,4	74,0
38	86,4	78,0	75,7	74,4
39	86,4	75,6	77,8	75,9

¹ Uansett avtalt arbeidstid.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell F 2 Sysselsatte i 2015-2019 blant personer født i 1980-1990, etter heltid/deltid, kjønn og innvandringskategori

	Sysselsatte totalt	Heltid	Deltid	Sysselsatte totalt	Heltid	Deltid
2015						
Befolkningen	482 249	331 217	151 032	100	68,7	31,3
Innvandrere	18 067	11 502	6 565	100	63,7	36,3
Den øvrige befolkningen	464 182	319 715	144 467	100	68,9	31,1
2016						
Befolkningen	488 455	354 612	133 843	100	72,6	27,4
Innvandrere	18 355	12 352	6 003	100	67,3	32,7
Den øvrige befolkningen	470 100	342 260	127 840	100	72,8	27,2
2017						
Befolkningen	497 063	371 934	125 129	100	74,8	25,2
Innvandrere	18 682	12 946	5 736	100	69,3	30,7
Den øvrige befolkningen	478 381	358 988	119 393	100	75	25
2018						
Befolkningen	505 254	385 600	119 654	100	76,3	23,7
Innvandrere	19 086	13 654	5 432	100	71,5	28,5
Den øvrige befolkningen	486 168	371 946	114 222	100	76,5	23,5
2019						
Befolkningen	508 083	394 053	114 030	100	77,6	22,4
Innvandrere	19 261	14 022	5 239	100	72,8	27,2
Den øvrige befolkningen	488 822	380 031	108 791	100	77,7	22,3

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell F 3 Andel heltids-sysselsatte i 2015-2019 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved sysselsetting, innvandringskategori og alder ved innvandring

	Den øvrige befolkningen	Innvandrere 5 år eller yngre ved innvandring	Innvandrere 6-10 år ved innvandring	Innvandrere 11-16 år ved innvandring
25	40,5	35,6	32,0	27,9
26	48,3	40,8	39,2	33,2
27	54,2	46,5	44,0	36,7
28	58,5	49,9	47,6	41,4
29	61,5	53,1	49,8	44,4
30	63,1	53,2	53,7	46,5
31	64,0	54,3	54,7	47,1
32	64,6	54,6	56,8	48,1
33	64,9	55,4	56,4	49,2
34	64,9	57,4	56,9	48,6
35	65,1	58,7	56,2	50,3
36	65,7	58,6	56,9	51,9
37	66,4	60,6	55,6	53,1
38	67,0	60,6	56,5	54,7
39	67,7	58,5	56,6	57,0

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell F 4 Andel heltids-sysselsatte i 2015-2019 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved sysselsetting, innvandringskategori og kjønn

	Kvinner, den øvrige befolkningen	Kvinner, innvandrere	Menn, den øvrige befolkningen	Menn, innvandrere
25	34,2	26,0	46,5	35,7
26	42,2	31,8	54,1	41,5
27	47,8	36,7	60,4	45,4
28	51,8	40,0	64,9	50,2
29	54,4	43,0	68,2	53,0
30	55,8	45,5	70,0	54,9
31	56,1	46,6	71,5	55,8
32	56,3	47,6	72,4	57,4
33	56,3	48,2	73,1	58,1
34	55,9	48,8	73,5	58,7
35	56,0	48,7	73,7	59,9
36	56,5	48,9	74,5	61,1
37	57,3	49,1	75,2	61,4
38	57,9	50,8	75,7	61,7
39	58,8	52,3	76,2	61,6

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell F 5 Andel heltids-sysselsatte i 2015-2019 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved sysselsetting, innvandringskategori og fullført og bestått videregående opplæring

	Den øvrige befolkningen, fullført og bestått videregående opplæring	Innvandrere, fullført og bestått videregående opplæring	Den øvrige befolkningen, ikke fullført og bestått videregående opplæring	Innvandrere, ikke fullført og bestått videregående opplæring
25	43,8	35,8	28,2	23,5
26	52,9	43,5	31,4	26,6
27	59,5	48,9	34,8	29,6
28	64,1	54,0	37,6	32,4
29	67,4	57,0	39,8	35,0
30	68,9	59,4	41,1	36,6
31	69,7	61,1	42,1	36,4
32	70,1	62,3	42,4	37,1
33	70,2	62,9	43,2	37,2
34	70,0	63,1	43,5	38,2
35	70,0	63,2	44,2	39,5
36	70,5	63,5	45,3	40,6
37	71,0	63,7	46,7	41,2
38	71,5	64,8	47,8	42,1
39	72,2	64,7	49,2	44,4

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell F 6 Andel heltids-sysselsatte i 2015-2019 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved sysselsetting, innvandringskategori og foreldrenes utdanningsnivå

	Den øvrige befolkningen, foreldre har høyere utdanning	Innvandrere, foreldre har høyere utdanning	Den øvrige befolkningen, foreldre har ikke høyere utdanning	Innvandrere, foreldre har ikke høyere utdanning	Innvandrere, foreldre har uoppgitt utdanning	Den øvrige befolkningen, foreldre har uoppgitt utdanning
25	37,3	33,3	42,9	31,4	23,8	29,6
26	47,6	40,1	48,9	36,0	33,4	31,8
27	55,4	44,2	53,5	40,4	38,5	42,3
28	61,1	50,1	56,7	44,0	41,4	39,5
29	65,1	52,7	59,1	47,5	42,6	39,9
30	67,3	55,6	60,2	49,8	42,7	42,7
31	68,7	56,8	60,9	51,0	42,3	43,2
32	69,7	58,6	61,3	51,6	45,1	40,4
33	70,1	58,9	61,8	52,6	43,7	39,7
34	70,1	60,8	61,8	52,7	43,6	42,1
35	70,4	61,0	62,0	53,5	43,9	41,1
36	70,7	61,6	62,9	54,4	43,9	43,8
37	71,2	62,8	63,8	53,8	46,6	47,7
38	71,9	64,8	64,3	54,7	45,5	49,6
39	72,4	65,0	65,2	56,2	41,6	52,1

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell F 7 Andel sysselsatte¹ i 2000-2019 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved sysselsetting, innvandringskategori og foreldrenes utdanningsnivå

	Den øvrige befolkningen, foreldre har høyere utdanning	Innvandrere, foreldre har høyere utdanning	Den øvrige befolkningen, foreldre har ikke høyere utdanning	Innvandrere, foreldre har ikke høyere utdanning	Innvandrere, foreldre har uoppgitt utdanning	Den øvrige befolkningen, foreldre har uoppgitt utdanning
18	57,5	44,2	62,3	42,7	36,7	37,2
19	67,6	57,4	73,2	57,1	48,7	52,7
20	67,6	60,4	73,9	62,8	55,5	59,8
21	68,0	62,9	74,5	65,0	59,2	60,6
22	68,9	64,8	75,6	66,8	60,9	62,4
23	70,3	65,1	77,0	68,0	59,1	62,1
24	73,3	67,7	78,7	69,0	58,0	64,1
25	76,3	70,0	80,0	70,4	59,7	64,4
26	79,8	71,4	81,2	70,2	61,0	65,7
27	82,4	74,4	81,9	71,6	62,9	66,4
28	84,3	74,8	82,3	71,8	60,4	66,0
29	85,6	75,7	82,7	72,8	62,7	66,0
30	86,6	77,0	83,1	73,0	62,9	66,4
31	87,3	77,2	83,5	73,3	60,1	67,1
32	87,8	78,4	83,6	73,5	58,2	65,3
33	88,1	78,7	83,8	73,6	58,4	67,3
34	88,4	78,0	83,8	74,3	62,7	65,2
35	88,5	79,1	83,8	73,9	63,2	65,6
36	88,6	79,4	84,0	74,3	65,3	65,7
37	89,1	79,5	84,5	74,4	68,0	68,3
38	89,5	80,7	84,7	74,6	69,5	67,2
39	89,5	82,0	84,7	75,7	63,1	69,7

¹ Uansett avtalt arbeidstid.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell F 8 Andel heltids-sysselsatte i 2015-2019 blant innvandrere født i 1980-1990, etter alder ved sysselsetting og landbakgrunn

	Afrika	Asia med Tyrkia	EU/EØS	Europeiske land Nord-, Sør- og Mellom-utenom EU	Amerika, Oseania
25	18,8	31,6	34,9	37,7	23,0
26	23,4	37,5	40,5	43,7	32,7
27	26,7	42,1	45,5	47,9	36,3
28	30,7	46,1	51,3	52,0	37,3
29	33,4	49,6	53,5	54,1	42,4
30	35,3	51,6	55,5	56,9	44,3
31	34,6	52,5	57,0	58,0	49,1
32	38,6	53,3	57,1	59,2	50,1
33	39,4	53,5	58,9	59,8	51,0
34	39,1	53,8	62,7	59,3	51,1
35	38,3	54,5	63,8	59,4	50,5
36	40,0	54,1	65,1	60,8	54,1
37	42,1	54,4	66,4	58,8	54,8
38	44,0	54,4	68,5	59,9	55,3
39	40,0	56,8	65,4	62,8	47,9

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Vedlegg G: Inntektssituasjon

Tabell G 1 Inntekt i 1998-2018 blant innvandrere født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår og type inntekt. Andel av samlet inntekt

	Den øvrige befolkningen	Innvandrere 5 år eller yngre ved innvandring	Innvandrere 6-10 år ved innvandring	Innvandrere 11-16 år ved innvandring
18	61 856	46 431	48 039	48 853
19	100 417	83 097	85 730	85 473
20	142 604	119 568	122 802	122 859
21	164 360	145 386	152 133	157 126
22	187 646	170 449	178 937	187 686
23	218 001	197 859	207 503	215 032
24	259 893	237 944	242 630	249 378
25	308 096	274 549	277 083	283 239
26	358 016	314 471	318 220	312 667
27	399 891	352 699	353 891	340 240
28	429 815	381 318	377 343	362 822
29	451 632	405 082	400 994	383 091
30	469 462	423 368	418 696	393 113
31	484 622	439 289	435 889	406 139
32	497 946	451 273	450 007	420 505
33	508 254	459 441	461 784	426 152
34	516 184	475 642	466 811	435 343
35	522 589	490 779	470 545	448 183
36	528 175	493 261	463 057	453 586
37	536 812	499 647	479 438	460 654
38	544 700	480 102	475 934	463 596

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell G 2 Inntekt i 1998-2018 blant innvandrere født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår og type inntekt. Andel av samlet inntekt

	Kapitalinntekter	Skattefrie overføringer	Skattepliktige overføringer	Yrkesinntekter
18	0,5	34,4	5,0	60,1
19	0,4	23,5	3,6	72,4
20	0,5	16,9	5,1	77,5
21	0,5	14,0	6,9	78,7
22	0,6	11,9	7,8	79,7
23	0,6	10,2	8,2	81,0
24	0,6	8,7	8,4	82,3
25	0,8	7,4	8,4	83,4
26	0,9	6,4	8,4	84,3
27	1,0	5,8	8,2	85,0
28	1,2	5,4	8,2	85,3
29	1,5	5,0	8,2	85,3
30	2,0	4,9	8,2	84,9
31	2,3	4,8	8,4	84,6
32	2,3	4,7	8,5	84,5
33	2,5	4,7	8,5	84,3
34	2,9	4,6	8,3	84,2
35	3,3	4,2	8,4	84,1
36	3,5	4,1	8,8	83,6
37	2,5	3,9	8,4	85,2
38	2,9	3,9	8,7	84,5

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell G 3 **Inntekt i 1998-2018 blant den øvrige befolkningen født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår og type inntekt. Andel av samlet inntekt**

	Kapitalinntekter	Skattefrie overføringer	Skattepliktige overføringer	Yrkesinntekter
18	4,0	20,4	6,0	69,6
19	2,6	13,0	3,8	80,7
20	1,9	10,1	4,9	83,1
21	2,3	9,7	5,8	82,1
22	2,2	9,3	6,2	82,3
23	2,3	8,1	6,2	83,4
24	2,0	6,6	6,0	85,4
25	2,1	5,1	5,7	87,1
26	1,9	4,0	5,5	88,6
27	2,0	3,3	5,4	89,3
28	2,0	2,9	5,3	89,8
29	2,3	2,7	5,4	89,6
30	2,4	2,7	5,3	89,6
31	2,7	2,7	5,3	89,4
32	3,0	2,7	5,3	89,0
33	3,2	2,7	5,3	88,8
34	3,4	2,7	5,4	88,5
35	3,6	2,6	5,5	88,2
36	3,8	2,6	5,7	88,0
37	4,1	2,5	5,6	87,7
38	4,1	2,4	5,5	88,0

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell G 4 **Yrkesinntekt (gruppert) i 1998 -2018 blant innvandrere født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår. Faste 2018-kroner**

	Under 150 000 kroner	150 000-399 999 kroner	400 000-499 999 kroner	500 000 kroner eller mer
18	94,5	5,4	0,1	0
19	79,9	19,6	0,4	0,1
20	63,8	34,3	1,4	0,5
21	55,5	39,8	3,4	1,4
22	48,1	43,7	5,3	2,9
23	41,8	45,4	8,1	4,7
24	34,9	46,1	11,5	7,5
25	28,9	44,7	15,3	11,1
26	24,6	41,8	17,4	16,2
27	20,9	39	19,4	20,7
28	18,3	35,5	20,7	25,5
29	16,4	33,3	21,2	29,1
30	15,3	30,9	21,2	32,6
31	14,1	29	21	35,9
32	13,4	27,1	20,8	38,8
33	12,9	25,7	20,5	40,8
34	12	24,7	20	43,3
35	12,1	23,5	19,8	44,5
36	11,6	23,2	20,1	45,1
37	10,3	22,5	20,1	47,1
38	9,6	22,4	21,7	46,3

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell G 5 **Yrkesinntekt (gruppert) i 1998-2018 blant den øvrige befolkningen født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår. Faste 2018-kroner**

	Under 150 000 kroner	150 000-399 999 kroner	400 000-499 999 kroner	500 000 kroner eller mer
18	95,8	4,1	0,1	0
19	75,7	23,8	0,4	0,2
20	58,1	39,2	1,9	0,7
21	53,9	39	4,7	2,4
22	49	39,7	6,9	4,4
23	42,4	40,7	9,8	7,1
24	34,8	41,6	13,2	10,4
25	27,1	41	16,9	15
26	20,7	38	20,2	21,2
27	16	34,3	22,1	27,6
28	12,9	30,8	23	33,2
29	11,1	28	23,1	37,8
30	9,8	25,6	22,9	41,7
31	8,8	23,5	22,4	45,3
32	8,3	21,8	21,7	48,3
33	7,8	20,5	21	50,7
34	7,5	19,5	20,5	52,5
35	7,2	18,6	20	54,2
36	7	17,9	19,7	55,4
37	6,6	16,7	19,2	57,4
38	6,3	15,8	18,7	59,3

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell G 6 Yrkesinntekt (median) i 1998-2018 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår, innvandringskategori og alder ved innvandring. Faste kroner (2018=100)

	Den øvrige befolkningen	Innvandrere 5 år eller yngre ved innvandring	Innvandrere 6-10 år ved innvandring	Innvandrere 11-16 år ved innvandring
18	39 715	24 334	24 134	11 288
19	75 758	58 614	55 962	40 423
20	111 054	86 374	86 341	73 327
21	123 522	103 714	108 960	102 829
22	139 233	124 187	128 609	129 445
23	168 005	148 826	153 446	152 250
24	216 401	186 758	186 158	183 943
25	274 748	230 050	225 544	221 899
26	333 501	276 632	278 623	258 951
27	379 771	319 677	319 898	290 561
28	411 704	351 769	349 378	318 611
29	433 688	375 806	369 236	340 183
30	450 151	400 086	385 635	357 729
31	464 682	412 074	403 548	370 054
32	476 646	420 079	416 284	386 138
33	486 236	433 045	429 414	386 068
34	493 559	448 201	434 152	393 879
35	500 393	453 538	440 838	412 785
36	505 528	460 432	427 276	418 678
37	513 984	472 402	446 778	425 507
38	521 910	445 701	440 531	433 391

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell G 7 Yrkesinntekt (median) i 1998-2018 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår, innvandringskategori og kjønn. Faste kroner (2018=100)

	Menn, den øvrige befolkningen	Kvinner, den øvrige befolkningen	Menn, innvandrere	Kvinner, innvandrere
18	41 347	38 445	17 330	20 007
19	78 227	74 004	47 396	53 944
20	120 396	105 432	76 918	84 825
21	143 908	110 007	104 887	104 842
22	171 611	119 659	134 560	121 954
23	210 441	143 371	162 500	142 119
24	264 633	185 314	202 823	171 825
25	328 254	238 225	247 297	206 903
26	389 306	290 914	295 623	247 288
27	433 170	333 438	336 802	281 097
28	463 701	363 674	369 974	309 683
29	486 416	384 550	393 012	330 723
30	505 623	399 436	410 375	347 536
31	522 816	412 587	426 365	361 700
32	537 769	422 043	440 846	371 264
33	548 891	430 752	454 046	378 308
34	557 182	437 241	461 149	387 106
35	565 152	443 384	473 049	391 557
36	571 098	449 039	472 511	391 449
37	579 932	458 805	476 390	404 942
38	589 656	466 086	459 731	421 232

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell G 8 Yrkesinntekt (median) i 1998-2018 blant innvandrere født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår og landbakgrunn. Faste kroner (2018=100)

	Afrika	Asia med Tyrkia	EU/EØS	Europeiske land Nord-, Sør- og Mellom-utenom EU	Amerika, Oseania
18	4 972	18 577	24 207	25 791	17 917
19	24 365	50 605	58 283	60 693	49 567
20	49 938	83 717	90 720	90 974	73 032
21	77 884	110 203	101 595	114 038	100 356
22	100 679	132 071	119 873	142 817	117 194
23	118 393	155 437	139 607	173 414	146 427
24	134 470	188 734	180 366	217 684	181 073
25	166 474	227 568	230 888	264 388	206 350
26	180 563	271 767	287 662	315 714	246 033
27	200 077	309 501	332 561	357 006	277 381
28	222 105	339 452	373 323	386 451	301 413
29	249 750	363 629	395 168	401 017	310 520
30	255 321	381 172	415 142	411 174	331 678
31	284 267	396 420	435 396	421 693	350 473
32	288 971	406 535	453 552	431 026	371 302
33	305 284	413 184	467 548	447 470	385 819
34	329 931	417 090	482 039	452 931	395 384
35	341 933	423 885	491 150	460 207	399 236
36	344 699	424 614	503 082	449 136	398 006
37	348 159	433 917	519 769	454 795	421 707
38	381 801	418 698	537 146	470 339	389 573

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell G 9 Yrkesinntekt (median) i 1998-2018 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår, innvandringskategori og fullført og bestått videregående opplæring. Faste kroner (2018=100)

	Den øvrige befolkningen, ikke fullført og bestått videregående opplæring	Den øvrige befolkningen, fullført og bestått videregående opplæring	Innvandrere, ikke fullført og bestått videregående opplæring	Innvandrere, fullført og bestått videregående opplæring
18	24 178	42 777	7 270	25 258
19	54 170	79 534	29 809	59 914
20	83 857	116 126	52 810	93 789
21	113 112	125 226	81 535	114 013
22	136 629	139 662	105 727	135 465
23	156 689	170 360	128 293	161 956
24	179 612	224 874	149 009	205 243
25	200 955	292 081	168 408	257 508
26	219 151	358 331	184 973	315 127
27	235 913	406 628	201 257	360 131
28	251 774	438 528	213 823	395 949
29	267 887	459 282	229 542	418 360
30	283 337	475 660	235 292	435 054
31	297 699	489 487	244 235	450 009
32	308 906	501 049	247 594	464 700
33	318 105	510 199	246 130	472 875
34	327 378	517 728	251 839	481 872
35	334 196	524 353	278 887	486 189
36	347 321	529 180	293 083	486 534
37	362 768	536 958	303 740	498 604
38	381 484	545 021	315 587	493 193

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell G 10 Yrkesinntekt (median) i 1998-2018 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår, innvandringskategori og høyeste fullførte utdanningsnivå. Faste kroner (2018=100)

	Den øvrige befolkningen, grunnskoleutdanning	Den øvrige befolkningen, videregående utdanning	Den øvrige befolkningen, høyere utdanning	Den øvrige befolkningen, uoppgitt utdanning	Innvandrere, grunnskoleutdanning	Innvandrere, videregående utdanning	Innvandrere, høyere utdanning	Innvandrere, uoppgitt utdanning
18	39 873	43 522	37 058	0	18 567	25 324	24 418	0
19	76 054	82 089	62 558	0	50 267	60 085	53 458	0
20	111 523	123 111	80 282	0	81 101	95 671	73 188	0
21	124 010	133 951	87 177	0	105 025	117 630	86 690	0
22	139 792	150 402	91 959	0	128 111	139 482	99 254	0
23	168 776	184 027	106 538	2 217	151 678	166 303	116 962	0
24	217 345	237 893	135 120	2 232	185 662	209 215	146 996	0
25	275 733	301 587	193 905	4 477	224 958	259 616	194 507	0
26	334 466	362 797	288 758	5 606	269 908	314 271	268 720	0
27	380 524	408 781	389 925	7 419	307 898	358 677	358 719	0
28	412 454	440 126	441 639	6 472	337 308	392 411	420 174	5 794
29	434 178	461 091	469 029	19 359	358 999	413 647	452 484	4 800
30	450 544	477 640	488 877	24 396	375 083	430 709	477 154	34 892
31	464 972	491 613	505 948	38 447	391 728	446 793	496 522	129 023
32	476 831	503 189	519 920	155 000	402 471	460 153	511 922	69 097
33	486 409	512 226	531 726	190 105	413 480	469 981	524 749	170 364
34	493 742	519 672	541 929	179 837	423 109	478 065	539 033	157 676
35	500 583	526 289	551 584	181 368	429 411	482 649	543 978	102 958
36	505 629	531 654	559 704	216 077	427 585	482 623	549 517	120 971
37	514 154	540 025	568 857	215 930	439 424	494 250	564 125	9 783
38	522 005	548 407	580 543	271 965	436 737	487 175	577 839	44 942

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell G 11 Yrkesinntekt (median) i 1998-2018 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår, innvandringskategori og foreldres utdanningsnivå. Faste kroner (2018=100)

	Den øvrige befolkningen, foreldre har høyere utdanning	Den øvrige befolkningen, foreldre har ikke høyere utdanning	Den øvrige befolkningen, foreldre har uoppgitt utdanning	Innvandrere, foreldre har høyere utdanning	Innvandrere, foreldre har ikke høyere utdanning	Innvandrere, foreldre har uoppgitt utdanning
18	34 129	44 229	9 583	19 286	20 297	9 849
19	60 662	89 174	45 651	48 615	53 430	47 436
20	81 531	134 147	83 585	70 491	88 617	83 836
21	91 286	151 020	100 307	85 687	115 660	106 854
22	98 391	179 062	134 456	102 076	140 967	131 693
23	115 128	218 521	156 930	122 240	166 518	151 737
24	147 789	265 708	165 383	160 030	198 643	179 950
25	210 268	310 865	207 000	204 047	235 743	214 229
26	299 058	349 162	220 500	270 325	273 565	245 068
27	382 666	378 536	258 163	327 585	308 277	266 236
28	431 673	400 640	252 452	369 478	332 752	288 855
29	461 080	417 221	263 890	393 588	356 003	303 362
30	482 724	430 702	289 410	420 862	371 586	305 970
31	500 045	443 289	317 153	442 520	385 279	313 914
32	513 903	453 929	306 967	461 503	393 949	319 622
33	525 282	462 458	317 028	470 198	405 564	332 447
34	534 963	469 603	301 864	480 983	409 854	334 528
35	544 487	475 374	330 773	497 038	416 739	335 374
36	551 234	480 171	387 997	495 630	416 642	355 328
37	562 736	487 796	413 531	510 790	430 601	364 442
38	573 230	495 631	393 498	529 751	425 152	369 119

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figurregister

Figur 3.1	Utdanningsvalg i videregående opplæring, etter innvandringskategori.....	20
Figur 3.2	Utdanningsvalg i videregående opplæring, etter innvandringskategori og kjønn.....	20
Figur 4.1	Andel som har påbegynt kort fagskoleutdanning, etter innvandringskategori og kjønn.....	26
Figur 4.2	Andel som har påbegynt kort fagskoleutdanning, etter foreldrenes utdanningsnivå.....	27
Figur 4.3	Andel som har påbegynt lang fagskoleutdanning, etter kjønn og innvandringskategori.....	28
Figur 4.4	Andel som har påbegynt lang fagskoleutdanning, etter foreldrenes utdanningsnivå.....	28
Figur 4.5	Alder ved påbegynt fagskole, etter type fagskoleutdanning og innvandringskategori. Andel av totalt antall personer med påbegynt fagskoleutdanning i hver gruppe.....	29
Figur 5.1	Andel som har vært registrert i høyere utdanning, etter innvandringskategori.....	30
Figur 5.2	Andel med studiekompetanse fra videregående opplæring som har vært registrert i høyere utdanning, etter innvandringskategori og kjønn.....	31
Figur 5.3	Andel med studiekompetanse fra videregående opplæring som har vært registrert i høyere utdanning, etter alder ved innvandring. Menn.....	32
Figur 5.4	Andel med studiekompetanse fra videregående opplæring som har vært registrert i høyere utdanning, etter alder ved innvandring. Kvinner.....	33
Figur 5.5	Andel med studiekompetanse fra videregående opplæring som har vært registrert i høyere utdanning, etter foreldres utdanningsnivå og innvandringskategori.....	33
Figur 7.1	Andel sysselsatte i 2000-2019 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved sysselsetting, innvandringskategori og alder ved innvandring.....	41
Figur 7.2	Andel heltids-sysselsatte i 2015-2019 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved sysselsetting, innvandringskategori og alder ved innvandring.....	42
Figur 7.3	Andel heltids-sysselsatte i 2015-2019 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved sysselsetting, innvandringskategori og kjønn.....	42
Figur 7.4	Andel heltids-sysselsatte i 2015-2019 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved sysselsetting, innvandringskategori og fullført og bestått videregående opplæring innen skoleåret 2018/2019.....	43
Figur 7.5	Andel heltids-sysselsatte i 2015-2019 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved sysselsetting, innvandringskategori og foreldrenes utdanningsnivå.....	44
Figur 7.6	Andel heltids-sysselsatte i 2015-2019 blant innvandrere født i 1980-1990, etter alder ved sysselsetting og landbakgrunn.....	45
Figur 8.1	Samlet inntekt (median) i 1998-2018 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår og innvandringskategori. Faste 2018-kroner.....	47
Figur 8.2	Inntekt i 1998-2018 blant innvandrere født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår og type inntekt. Andel av samlet inntekt.....	48
Figur 8.3	Inntekt i 1998-2018 blant den øvrige befolkningen født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår og type inntekt. Andel av samlet inntekt.....	48
Figur 8.4	Yrkesinntekt (gruppert) i 1998-2018 blant innvandrere født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår. Faste 2018-kroner.....	49
Figur 8.5	Yrkesinntekt (gruppert) i 1998-2018 blant den øvrige befolkningen født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår. Faste 2018-kroner.....	49
Figur 8.6	Yrkesinntekt (median) i 1998-2018 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår, innvandringskategori og alder ved innvandring. Faste 2018-kroner.....	50
Figur 8.7	Yrkesinntekt (median) i 1998-2018 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår, innvandringskategori og fullført og bestått videregående opplæring innen skoleåret 2018/2019. Faste 2018-kroner.....	51
Figur 8.8	Yrkesinntekt (median) i 1998-2018 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår, innvandringskategori og høyeste fullførte utdanningsnivå innen utgangen av skoleåret 2018/2019. Faste 2018-kroner.....	52
Figur 8.9	Yrkesinntekt (median) i 1998-2018 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår, innvandringskategori og foreldres utdanningsnivå. Faste 2018-kroner.....	53

Tabellregister

Tabell 1.1	Rapportens totale populasjon, etter kjønn og innvandringskategori. Antall....	14
Tabell 1.2	Rapportens totale populasjon, etter fødselsår og innvandringskategori. Antall og prosent.	14
Tabell 1.3	Alder ved innvandring*, etter kjønn. Antall og prosent.	14
Tabell 1.4	Innvandrerens landbakgrunn. Antall og prosent.	15
Tabell 2.1	Andel personer med overgang fra grunnskole til videregående opplæring før fylte 25 år, etter overgangstid.	16
Tabell 2.2	Andel personer med overgang fra grunnskole til videregående opplæring før fylte 25 år, etter overgangstid og alder ved innvandring.	17
Tabell 2.3	Overgang fra grunnskole til videregående opplæring før fylte 25 år, etter overgangstid og landbakgrunn.	17
Tabell 2.4	Overgang fra grunnskole til videregående før fylte 25 år, etter innvandringskategori og foreldres utdanningsnivå.	18
Tabell 3.1	Valg av studieretning blant innvandrere og øvrig befolkning, Reform 94.	21
Tabell 3.2	Valg av utdanningsprogram blant innvandrere og øvrig befolkning, Kunnskapsløftet.	22
Tabell 3.3	Første registrerte sluttkompetanse i videregående opplæring, fullført og bestått før fylte 25 år.	22
Tabell 3.4	Første registrerte sluttkompetanse i videregående opplæring, etter alder ved innvandring og kjønn. Fullført og bestått før fylte 25 år.	23
Tabell 3.5	Første registrerte sluttkompetanse i videregående opplæring, etter innvandringskategori, kjønn og foreldres utdanningsnivå. Fullført og bestått før fylte 25 år.	23
Tabell 3.6	Første registrerte sluttkompetanse i videregående opplæring, etter landbakgrunn og kjønn. Fullført og bestått før fylte 25 år.	24
Tabell 5.1	Andel med studiekompetanse fra videregående opplæring som har vært registrert i høyere utdanning, etter alder ved første registrering i høyere utdanning og landbakgrunn.	34
Tabell 6.1	Fullføring blant personer registrert i høyere utdanning, etter innvandringskategori og kjønn. Prosent.	35
Tabell 6.2	Fullføring blant personer registrert i høyere utdanning, etter alder ved innvandring. Prosent.	36
Tabell 6.3	Fagfelt for første fullførte grad på lavere nivå, etter kjønn og innvandringskategori.	36
Tabell 6.4	Fagfelt for første fullførte grad på lavere nivå, etter alder ved innvandring. ...	37
Tabell 6.5	Fagfelt for første fullførte grad på lavere nivå, etter innvandringskategori og foreldres utdanningsnivå.	37
Tabell 6.6	Fagfelt for første fullførte grad på høyere nivå, etter kjønn og innvandringskategori.	38
Tabell 6.7	Fagfelt for første fullførte grad på høyere nivå. Etter alder ved innvandring og kjønn.	38
Tabell 6.8	Fagfelt for første fullførte grad på høyere nivå, etter innvandringskategori og foreldres utdanningsnivå.	39
Tabell A 1	Antall personer med overgang fra grunnskole til videregående opplæring, etter overgangstid.	56
Tabell A 2	Antall personer med overgang fra grunnskole til videregående opplæring, etter alder ved innvandring.	56
Tabell A 3	Antall personer med overgang fra grunnskole til videregående opplæring, etter landbakgrunn.	56
Tabell A 4	Antall personer med overgang fra grunnskole til videregående, etter innvandringskategori og foreldres utdanningsnivå.	56
Tabell B 1	Utdanningsvalg i videregående opplæring, etter innvandringskategori.	57
Tabell B 2	Utdanningsvalg i videregående opplæring, etter innvandringskategori og kjønn.	57
Tabell B 3	Valg av utdanningsprogram blant innvandrere og øvrig befolkning, Reform 94.	57
Tabell B 4	Valg av utdanningsprogram blant innvandrere og øvrig befolkning, Kunnskapsløftet.	57
Tabell B 5	Første registrerte sluttkompetanse i videregående opplæring. Fullført og bestått før fylte 25 år.	57
Tabell B 6	Første registrerte sluttkompetanse i videregående opplæring, etter alder ved innvandring og kjønn. Fullført og bestått før fylte 25 år.	58
Tabell B 7	Første registrerte sluttkompetanse i videregående opplæring, etter innvandringskategori og foreldres utdanningsnivå.	58

Tabell B 8	Første registrerte sluttkompetanse i videregående opplæring, etter kjønn og landbakgrunn	58
Tabell C 1	Andel som har påbegynt kort fagskoleutdanning, etter innvandringsbakgrunn og kjønn	59
Tabell C 2	Andel som har påbegynt kort fagskoleutdanning, etter foreldrenes utdanningsnivå	59
Tabell C 3	Andel som har påbegynt lang fagskoleutdanning, etter kjønn og innvandringsbakgrunn	59
Tabell C 4	Andel som har påbegynt lang fagskoleutdanning, etter foreldrenes utdanningsnivå	59
Tabell C 5	Alder ved påbegynt fagskole, etter fagskoletype og innvandringsbakgrunn. Andel av totalt antall personer med fagskoleutdanning i hver gruppe	60
Tabell D 1	Andel som har vært registrert i høyere utdanning, etter innvandringsbakgrunn	61
Tabell D 2	Andel personer med oppnådd studiekompetanse som har vært registrert i høyere utdanning, etter innvandringsbakgrunn og kjønn	61
Tabell D 3	Andel som har vært registrert i høyere utdanning, etter alder ved innvandring. Menn	61
Tabell D 4	Andel som har vært registrert i høyere utdanning, etter alder ved innvandring. Kvinner	61
Tabell D 5	Andel som har vært registrert i høyere utdanning, etter foreldres utdanningsnivå og innvandringskategori	61
Tabell D 6	Antall som har vært registrert i høyere utdanning, etter alder ved første registrering og landbakgrunn	61
Tabell E 1	Fullføring av høyere utdannelse, etter innvandringskategori og kjønn. Antall	62
Tabell E 2	Fullføring av høyere utdannelse, etter alder ved innvandring. Antall	62
Tabell E 3	Fagfelt for første fullførte grad på lavere nivå, etter kjønn og innvandringskategori	62
Tabell E 4	Fagfelt for første fullførte grad på lavere nivå, etter alder ved innvandring	62
Tabell E 5	Fullføring av høyere utdannelse, etter alder ved innvandring. Antall	62
Tabell E 6	Fagfelt for første fullførte grad på høyere nivå, etter kjønn og innvandringskategori	63
Tabell E 7	Fagfelt for første fullførte grad på høyere nivå, etter alder ved innvandring og kjønn	63
Tabell F 1	Andel sysselsatte ¹ i 2000-2019 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved sysselsetting, innvandringskategori og alder ved innvandring	64
Tabell F 2	Sysselsatte i 2015-2019 blant personer født i 1980-1990, etter heltid/deltid, kjønn og innvandringskategori	64
Tabell F 3	Andel heltids-sysselsatte i 2015-2019 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved sysselsetting, innvandringskategori og alder ved innvandring	65
Tabell F 4	Andel heltids-sysselsatte i 2015-2019 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved sysselsetting, innvandringskategori og kjønn	65
Tabell F 5	Andel heltids-sysselsatte i 2015-2019 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved sysselsetting, innvandringskategori og fullført og bestått videregående opplæring	65
Tabell F 6	Andel heltids-sysselsatte i 2015-2019 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved sysselsetting, innvandringskategori og foreldrenes utdanningsnivå	66
Tabell F 7	Andel sysselsatte ¹ i 2000-2019 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved sysselsetting, innvandringskategori og foreldrenes utdanningsnivå	66
Tabell F 8	Andel heltids-sysselsatte i 2015-2019 blant innvandrere født i 1980-1990, etter alder ved sysselsetting og landbakgrunn	66
Tabell G 1	Inntekt i 1998-2018 blant innvandrere født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår og type inntekt. Andel av samlet inntekt	67
Tabell G 2	Inntekt i 1998-2018 blant innvandrere født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår og type inntekt. Andel av samlet inntekt	67
Tabell G 3	Inntekt i 1998-2018 blant den øvrige befolkningen født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår og type inntekt. Andel av samlet inntekt	68
Tabell G 4	Yrkesinntekt (gruppert) i 1998 -2018 blant innvandrere født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår. Faste 2018-kroner	68
Tabell G 5	Yrkesinntekt (gruppert) i 1998-2018 blant den øvrige befolkningen født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår. Faste 2018-kroner	68
Tabell G 6	Yrkesinntekt (median) i 1998-2018 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår, innvandringskategori og alder ved innvandring. Faste kroner (2018=100)	69

Tabell G 7	Yrkesinntekt (median) i 1998-2018 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår, innvandringskategori og kjønn. Faste kroner (2018=100)	69
Tabell G 8	Yrkesinntekt (median) i 1998-2018 blant innvandrere født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår og landbakgrunn. Faste kroner (2018=100)	70
Tabell G 9	Yrkesinntekt (median) i 1998-2018 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår, innvandringskategori og fullført og bestått videregående opplæring. Faste kroner (2018=100)	70
Tabell G 10	Yrkesinntekt (median) i 1998-2018 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår, innvandringskategori og høyeste fullførte utdanningsnivå. Faste kroner (2018=100)	71
Tabell G 11	Yrkesinntekt (median) i 1998-2018 blant personer født i 1980-1990, etter alder ved inntektsår, innvandringskategori og foreldes utdanningsnivå. Faste kroner (2018=100)	71

© Statistisk sentralbyrå, 2021

Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen
skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.

ISBN 978-82-587-1264-7 (trykt)

ISBN 978-82-587-1265-4 (elektronisk)

ISSN 0806-2056